

2^e Voortgangsrapportage

2019

VERSIE 28-08-2019

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Algemeen.....	3
Voorwoord.....	3
Hoofdpijnen	4
Leeswijzer.....	9
Programma's	11
0. Bestuur en ondersteuning	11
1. Veiligheid	26
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	30
3. Economie	41
4. Onderwijs.....	51
5. Sport, cultuur en recreatie	58
6. Sociaal domein.....	67
7. Volksgezondheid en duurzaamheid	83
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	92
Financiën.....	100
Algemeen	100
Overzicht financiële effecten ze Voortgangsrapportage	101
Financieel meerjarenbeeld	111
Overzicht van baten en lasten	116
Bijlagen.....	118
Overzicht activiteiten collegeprogramma	118
Overzicht begrotingswijzigingen tot de ze Voortgangsrapportage	133

ALGEMEEN

VOORWOORD

Inleiding

Hierbij bieden wij u de 2^e voortgangsrapportage 2019 aan. Met deze voortgangsrapportage informeren wij u over de stand van zaken betreffende de realisatie en uitvoering van de begroting 2019. Het gaat over het beleid, de uit te voeren activiteiten en de daarvoor beschikbare middelen. Deze rapportage biedt u de mogelijkheid om bij te sturen in activiteiten, prioriteiten en middelen.

Wij hebben de voortgangsrapportage binnen de kaders van de financiële verordening opgesteld. De peildatum is 1 juli 2019. Afwijkingen op de ramingen van de baten en lasten groter dan € 25.000 zijn opgenomen en toegelicht. Als wij u via andere kanalen over ontwikkelingen en voortgang hebben geïnformeerd, bijvoorbeeld via de rapportages grondexploitatie, doen wij dat in deze rapportage niet. Dit gebeurt alleen als er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Opbouw

De opbouw van deze voortgangsrapportage is gebaseerd op de begroting 2019. Dit betekent dat wij deze nota hebben ingericht op basis van de zogenaamde 3 W-vragen (Wat willen we? Wat doen we? Wat kost het?). De tussentijdse verantwoording over het collegeprogramma maakt integraal onderdeel uit van deze rapportage. In de bijlage vindt u een totaaloverzicht van de activiteiten uit het collegeprogramma. Zo krijgt u een snel beeld van de stand van zaken.

Financiën

De 2^e voortgangsrapportage (inclusief het project Financiële basis op orde) laat voor het jaar 2019 een financieel nadeel van € 5.409.000 zien. Na de verwerking van de mutaties in deze voortgangsrapportage komt het begrotingssaldo uit op € 5.676.000 negatief. De 1^e voortgangsrapportage liet nog een negatief begrotingssaldo zien van € 7.171.000. In 2019 betekent dit een verbetering van ongeveer € 1,5 miljoen.

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

We rapporteren in deze tweede voortgangsrapportage over de beleidsmatige uitvoering en voortgang van de ambities, doelstellingen en activiteiten voor het lopende begrotingsjaar 2019. De opgave om na de herindeling op alle beleidsterreinen in control en tot een gezond en solide financieel beleid te komen blijft daarnaast ons belangrijkste doel.

De uitvoering van de activiteiten uit de begroting verloopt voor het grootste deel volgens planning (activiteiten staan op groen) en daarmee blijven we op koers voor het realiseren van ambities van het coalitieakkoord en collegeprogramma. Een aantal activiteiten staat op oranje en vraagt om extra inzet, maatregelen of een aangepaste planning om binnen de kaders gerealiseerd te worden.

Binnen de P&C-cyclus zijn de voortgangsrapportages bedoeld om de status quo van het meetmoment in beeld te brengen en bij te sturen op activiteiten die niet in de pas lopen. Bij de eerste voortgangsrapportage 2019 en later ook in de kadernota 2020-2023 brachten wij de effecten van de ontwikkeling van de zorgkosten binnen het sociaal domein in beeld.

Deze effecten leiden tot een noodzakelijke bezuinigingsopgave, waarvan wij u de resultaten (oplossingsrichtingen en bezuinigingsvoorstellen) bij de meerjarenbegroting 2020-2023 voorleggen. Het pakket dat wij u dan voorleggen bestaat uit een breed palet van voorstellen die nagenoeg alle programma's raken met de bijkomende effecten op het ambitieniveau en planning van de activiteiten uit de begroting. We hebben in het voorjaar maatregelen getroffen om naast deze brede bezuinigingsopgave die we tegemoet gaan ook in te zetten op het in grip komen op de kostenontwikkeling binnen het sociaal domein.

Voor het jaar 2019 en daarmee ook voor deze voortgangsrapportage ligt ook een opgave. Deze 2^e voortgangsrapportage laat een iets beter beeld zien dan het resultaat van de 1^e voortgangsrapportage. Desalniettemin blijft het tekort ook voor 2019 aanzienlijk, met als grootste oorzaak de zorgkosten Jeugd en Wmo. Binnen het programma sociaal domein ziet u dit ook terug in de voortgang van de activiteiten (meeste activiteiten staan op oranje). De activiteit grip op kosten staat op rood. De doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en uitvoering binnen de taakvelden Jeugd en Wmo van dit programma was aanleiding voor een onderzoek (BDO) naar verbetermogelijkheden. Daaruit constateren wij dat maatregelen, bijsturing en middelen nodig zijn om de nodige verbeterlagen te maken en de uitvoering weer op planning te laten komen. Dit pakket zal effect hebben op de taken en uitvoering binnen het sociaal domein in brede zin (financieel, beleidsmatig en uitvoering). In het laatste kwartaal van 2019 met een uitloop naar 2020 zal een verbetertraject worden doorlopen om de verbetermogelijkheden die we constateren door te voeren.

Voorop blijft staan dat we ondanks deze omstandigheden de zorg die onze inwoners nodig hebben blijven garanderen. Het sociaal domein heeft hiermee onze nadrukkelijke aandacht en focus. Daarnaast zetten we ons in op het realiseren en behalen van de ambities en doelstellingen voor de overige onderdelen van het gemeentelijk takenpakket. Daar zien we dat we goed op planning lopen, resultaten behalen en de gewenste effecten van ingezet beleid realiseren. We noemen hierbij als voorbeelden de positieve ontwikkelingen binnen de grondexploitatie, de start van de bouw van de outlet, het succes van het schuldhulpbeleid en de ontwikkelingen binnen het duurzaamheidsprogramma.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen. Als basis presenteren wij de laatste door u vastgestelde stand (Kadernota 2020-2023) en de financiële effecten van de door u tussen de kadernota en deze rapportage genomen besluiten. Daarna hebben wij de ontwikkelingen van deze 2^e voortgangsrapportage opgenomen. De effecten van het project "financiële basis op orde" zijn apart zichtbaar gemaakt.

Uitgangspunt bij onze planning & control-instrumenten is dat wij steeds het meerjarig verloop van de begroting schetsen. Dit betekent dat u aansluiting ziet bij het vorige door u vastgestelde P&C-instrument. In dit geval is dus de Kadernota 2020-2023 het vertrekpunt voor de financiële overzichten.

De financiële effecten tot de 2e voortgangsrapportage presenteren wij als 'Wijzigingen tot de 2e Voortgangsrapportage' in de bijlage.

Exploitatie (bedragen x€ 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Kadernota 2020 - 2023	-27	-9.699	-8.123	-8.115
Tot 2e Voortgangsrapportage	-240	84	-16	-16
Saldo tot de 2e Voortgangsrapportage	-267	-9.615	-8.139	-8.132
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	-5.695	-89	-548	-1.682
2. Actualisatie bestaand beleid	-237	-210	-160	-205
Totaal 2e Voortgangsrapportage	-5.932	-299	-708	-1.887
Mutaties Project Financiële basis op orde				
2. Actualisatie bestaand beleid	374	183	393	488
4. Administratieve wijzigingen	149	150	125	149
Totaal Project Financiële basis op orde	523	333	518	637
Saldo begroting	-5.676	-9.581	-8.329	-9.381

Toelichting financieel meerjarenbeeld op hoofdlijnen

Het actuele begrotingssaldo 2019 tot de 2e voortgangsrapportage was € 267.000 negatief. In dit saldo is rekening gehouden met het raadsbesluit van de 1e voortgangsrapportage waarin de mutaties van programma 6 Sociaal Domein zijn uitgezonderd. De mutaties die volgen uit deze 2e voortgangsrapportage komen in totaal uit op € 5.932.000 negatief. Mutaties naar aanleiding van het project "financiële basis op orde" komen uit op € 523.000 positief. Dit leidt opgeteld tot een actueel negatief begrotingssaldo voor 2019 van € 5.676.000.

Het nadeel van € 5.676.000 is in grote lijnen als volgt opgebouwd:

Nadelen:

Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2019 Sociaal Domein

€ 7.143.000 N

Op 5 juni 2019 heeft uw raad besloten om de jaarschijf van de 1e voortgangsrapportage met betrekking tot programma 6 (sociaal domein) niet goed te keuren. Deze mutaties worden nu opnieuw aan u voorgelegd met het verzoek deze te honoreren. Een specificatie van deze mutaties is opgenomen in de bijlage 'Overzicht mutaties programma 6 van de 1e voortgangsrapportage'.

WMO: Aanzuigende werking invoering van het abonnementstarief **€ 1.000.000 N**

Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op de gemeentelijke Wmo-voorzieningen. In het 1e halfjaar van 2019 is dit gemonitord. Op basis van deze monitoring zien wij een extra stijging van de uitgaven van € 1.000.000.

Software en licenties **€ 345.000 N**

De kosten voor I&A laten in 2019 een nadeel zien van € 345.000. In de informatiesamenleving is ook de gemeente in toenemende mate aan het digitaliseren. De kosten in eigen huis van software, onderhoud applicaties, updates en consultancy zijn de afgelopen jaren toegenomen. Dit geldt ook voor de licenties van MS Office welke het plaats- en tijdsafhankelijk werken voor alle medewerkers mogelijk maken. Het structurele effect is al via de Kadernota 2020-2023 verwerkt.

Inhuur derden wegens ziekte **€ 190.000 N**

De prognose van de ontwikkeling van het budget ziektevervanging ziet er niet gunstig uit. Met name de vervanging van een aantal langdurig zieke medewerkers vraagt veel van het budget. We ramen in 2019 incidenteel € 190.000 bij. Hiermee komt het bijgestelde budget 2019 uit op € 480.000.

Inkomensvoorzieningen **€ 177.000 N**

Het nadeel wordt veroorzaakt door: een lichte toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari t/m april 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'. De specifieke uitkering (BUIG-budget) 2019 is als het gevolg van het nieuwe verdeelmodel naar beneden bijgesteld.

Wachtgeld voormalig wethouders **€ 141.000 N**

Jaarlijks berekenen wij bij de 2e Voortgangsrapportage de hoogte van de voorziening om aan de verplichtingen van het volgende boekjaar te kunnen voldoen. Dit resulteert in een toevoeging van € 141.000. Gedurende het jaar kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen dan wel inkomsten verliezen.

Loonontwikkeling CAO **€ 100.000 N**

De VNG en de vakbonden hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao voor gemeentepersoneel. Het akkoord bevat afspraken over onder meer de salarisontwikkeling, werkgeversbijdrage, verlof en vitaliteit. De cao loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. In de kadernota en begroting 2019 is gerekend met 2,5% loonontwikkeling. De verwachte effecten voor 2019 van de nieuwe CAO komen hoger uit; we ramen nu € 100.000 bij.

Voordelen:

Algemene Uitkering gemeentefonds **€ 1.623.000 V**

Voor het huidige jaar 2019 bedraagt de Algemene uitkering uit het gemeentefonds aan onze gemeente op basis van de gegevens uit de meicirculaire € 1,6 miljoen meer dan in de 1e Voortgangsrapportage 2019 is vermeld. De 1e Voortgangsrapportage is gebaseerd op de decembercirculaire 2018.

Deze toename wordt voor een bedrag van € 1 miljoen veroorzaakt door de extra middelen die het kabinet toevoegt aan het jeugdhulpbudget. Hierbij gaat het om een landelijk bedrag van € 420 miljoen. Het resterende deel van de toename van de uitkering aan onze gemeente wordt voor het grootste deel veroorzaakt door loon- en prijsbijstellingen.

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit **€ 965.000 V**

Wij verwachten voor 2019 een forse stijging van de legesinkomsten. Met name door enkele grote projecten, onder andere woningbouw Groot Holthuizen, Outlet, Bedrijfspan 7 poort, kunnen de opbrengsten bijgeraamd worden met € 1.200.000. Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 235.000. Deze kosten worden ruimschoots gedekt door de extra inkomsten.

Kapitaallasten van investeringen **€ 321.000 V**

De actualisatie van de kapitaallasten is met name gebaseerd op de cijfers uit de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Dividend Alliander **€ 295.000 V**

Het dividend van netbeheerder Alliander is over 2018 meer dan begroot. Een stijgende omzet en de verkoop van dochteronderneming Allego resulteerden in een hogere winst. Dit levert een voordeel op van € 295.000.

Budget herindeling / ARHI-gelden **€ 200.000 V**

Het budget dat eind 2018 resteerde voor afrondende werkzaamheden Herindeling in 2019 was eerder becijferd op € 550.000. We melden nu een verwacht voordeel van € 200.000. Verplichtingen waar we eerder rekening mee hebben gehouden, met name inzet van personeel en kosten van boventallige medewerkers zijn lager dan begroot. Het bedrag van € 200.000 is een incidenteel voordeel in 2019.

Project 'Financiële basis op orde' **€ 523.000**

In de aanloop naar de herindeling zijn op diverse vlakken harmonisaties uitgevoerd of is hiermee gestart. Voor wat betreft de financiën is ervoor gekozen de begrotingen van de voormalige gemeenten samen te voegen in de zogenaamde '1+1-begroting'. Er heeft hierbij geen kwalitatieve afweging plaatsgevonden op het niveau van de budgetten.

Daarnaast is onze nieuwe organisatie ingericht. Nieuwe afdelingen zijn gevormd en taken verdeeld.

Medewerkers zijn geplaatst en nieuwe medewerkers geworven.

Gevolg hiervan is dat er weinig historische kennis op het gebied van de bestaande budgetten gerelateerd aan de (deels) nieuwe taken is.

Na het 'aanloopjaar' 2018, dat wij gebruikt hebben om meer inzicht te krijgen in de beschikbare budgetten, brengen wij in 2019 de budgetten en daarmee de begroting kwalitatief op orde door middel van het project 'Financiële basis op orde'.

Tijdens dit project zijn alle budgetten uitvoerig besproken en doorgelicht. Dit heeft geleid tot een behoorlijke kwaliteitsslag op het gebied van ons budgetbeheer. De budgetten zijn onderbouwd, beschreven en op de juiste hoogte gebracht. Er hebben veel administratieve wijzigingen plaatsgevonden. Daarnaast is er door het project een belangrijke impuls aan de onderlinge samenwerking gegeven en zijn verantwoordelijkheden en onderlinge verwachtingen duidelijker geworden. Het project heeft bovendien, door het 'verwijderen van de lucht in de begroting' een aanzienlijk financieel voordeel opgeleverd.

Het resultaat van het project is opgebouwd uit heel veel kleinere aanpassingen. De belangrijkste financiële effecten zijn:

Voordelen:

Uitvoering Wet WOZ - actualisatie ramingen dienstverlening en advieskosten	37.000
Parkeerbelastingen - juist ramen inkomsten op basis de werkelijke ontvangsten	43.000

Peuteropvang - aanpassen raming subsidies aan beschikkingen 2018	294.000
Jeugdgezondheidszorg - actualiseren ramingen bijdrage aan GR - VGGM	45.000
Afval - correctie foutieve raming oorspronkelijke begroting 2019	67.000

Nadelen:

Verkiezingen - juist ramen structurele kosten van de verkiezingen	-59.500
Heffing en invordering belastingen - onjuiste raming van opbrengsten	-27.000

Omdat het vooral administratieve en technische wijzigingen betreffen hebben wij bij de programma's geen toelichting opgenomen. U hoeft hierbij immers geen inhoudelijke, beleidsmatige keuze te maken. In het hoofdstuk financiën presenteren wij een overzicht met de grootste wijzigingen per programma.

Het project is nog niet volledig afgerond, in de kadernota is voor 2020 een bedrag van € 50.000 opgenomen voor het vervolg. Enkele onderwerpen vragen een nadere verdieping en meer tijd. Ook gaan wij de werkprocessen beschrijven en de financiële informatievoorziening verder optimaliseren.

LEESWIJZER

Inleiding

Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de kadernota en begroting 2019.

U ontvangt deze voortgangsrapportage vanwege het papierarm vergaderen weer digitaal. Door de mogelijkheden van het internet kunnen wij meer informatie op een eenvoudigere manier beschikbaar stellen. Via de menustructuur kiest u welke informatie u tot u neemt en hoeft u niet eerst het boekwerk door te bladeren. Ook kunt u indien gewenst aantekeningen maken, die u bovendien altijd digitaal beschikbaar heeft. De opbouw van de (online) voortgangsrapportage is als volgt:

Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

Thema's (alleen in de webversie zichtbaar)

In ons collegeprogramma hebben wij de belangrijkste onderwerpen vastgelegd. Deze thema's en de activiteiten die wij over deze onderwerpen uitvoeren, monitoren wij gedurende onze collegeperiode. Wij hebben ze daarom een plaats gegeven in de reguliere planning & control-instrumenten. Het gaat om de volgende thema's :

1. Participatie
2. Sociaal domein en leefbaarheid
3. Economie en vrijetijdseconomie
4. Duurzaamheid
5. Mobiliteit en bereikbaarheid
6. Verbeteren bestuurscultuur

Bij de programma's zijn alle activiteiten opgenomen. In het fysieke boekwerk hebben wij de thema's niet opgenomen. In onze digitale voortgangsrapportage presenteren wij de thema's en de activiteiten.

Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? en Wat kost het?

Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de activiteiten binnen dit programma. Achter de activiteit presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

- lichtgrijs = de activiteit is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
- groen = de activiteit loopt op schema binnen de gestelde kaders.
- oranje = let op, deze activiteit dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk.
- rood = de activiteit loopt uit de pas, corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
- donkergrijs = de activiteit is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten.

Per programma presenteren wij een financieel overzicht, een verloopstaat van de begroting. Hier geven we de ontwikkelingen aan en de toelichting op deze ontwikkelingen. Het vertrekpunt is het door u als laatste vastgestelde Planning & control-instrument, in dit geval de Kadernota 2020-2023. De financiële

ontwikkelingen van deze rapportage krijgen uiteraard de meeste aandacht en presenteren wij apart. De ontwikkelingen lichten wij na de financiële tabel toe.

Financiën

In dit hoofdstuk presenteren wij na een algemene inleiding het overzicht van baten en lasten, de financiële effecten van deze 2e voortgangsrapportage en het financieel meerjarenbeeld voor de komende jaren.

Bijlagen

Tot slot presenteren wij in de bijlagen:

- Overzicht van activiteiten uit het collegeprogramma
- Overzicht begrotingswijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage (besluiten van uw raad na aanbieding van de begroting 2019 tot aan de samenstelling van deze rapportage)
- Kredietoverzicht

PROGRAMMA'S

o. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Wat willen we?

We willen een faciliterende netwerkgemeente zijn. We willen open staan voor initiatieven van onze inwoners, organisaties en bedrijven. We richten ons op digitale dienstverlening en persoonlijke contacten.

We willen dat onze inwoners onze dienstverlening als goed en betrouwbaar ervaren. Onze gemeenteraad en college richten zich op integer, democratisch bestuur, waarbij het ons doel is transparant en open te zijn als bestuur.

Ontwikkelingen

WNRA

Op 1 januari 2020 treedt de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) in werking. Op de arbeidsrelatie van gemeenteamttenaren is dan het Burgerlijk Wetboek van toepassing. In plaats van de CAR-UWO geldt de Cao Gemeenten. In onze gemeente wordt momenteel de WNRA geïmplementeerd. We stellen arbeidsovereenkomsten op, zetten regelingen om naar het personeelshandboek en toetsen personele regelingen aan het Burgerlijk Wetboek.

CAO

De VNG en de vakbonden hebben eind juni een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao voor gemeentepersoneel. Het akkoord bevat afspraken over de salarisontwikkeling, de transitievergoeding, een werkgeversbijdrage, verlof en vitaliteit. De cao loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. In twee jaar tijd stijgen de lonen met 6,25%. De lonen gaan in vier stappen omhoog: per 1 oktober 2019 met 3,25%, 1% per 1 januari 2020, 1% per 1 juli 2020 en 1% per 1 oktober 2020. Daarnaast krijgt elke medewerker die op 28 juni 2019 in dienst was, een eenmalige uitkering van 750 euro. De financiële gevolgen voor 2019 verwerken wij in deze rapportage.

Meicirculaire gemeentefonds 2019

De meicirculaire 2019 informeert de gemeenten over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen - inclusief die voor het sociaal domein - en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds voor de jaren 2019 en verder. Het kabinet heeft extra middelen toegevoegd aan het jeugdhulpbudget. Hierbij gaat het om een landelijk bedrag van € 420 miljoen.

WAT WILLEN WE?

o.1 Goed bestuur

Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers voelen zich optimaal betrokken bij de totstandkoming van ons beleid en zijn tevreden over de kwaliteit van ons bestuur.

We willen dat voor inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers inzichtelijk is wat we als bestuur doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Betrokkenheid en betrouwbaarheid zijn kenmerkend voor onze gemeenteraad en college.

o.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

We willen een optimale dienstverlening realiseren door ons te richten op de drie focuspunten 'Service op Maat, Verbindend en Gastvrij' uit onze dienstverleningsvisie 'Samen Sterker'. We maken dit concreet door meetbare doelstellingen te bepalen en willen onze dienstverlening aan de hand hiervan meten en verbeteren. Het is ons doel onze dienstverlening de komende jaren verder vorm te geven en te versterken. Wij willen onze gemeentelijke organisatie op orde hebben, moderniseren en vernieuwen.

0.3 Financieel beleid

We willen een gezonde en solide financiële positie en huishouding. Dit betekent een begroting die structureel en reëel sluitend is en waarbij risico's zijn afgedekt.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR	Status 2e VGR
0.1.1 Verbeteren bestuurscultuur			
0.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente			
0.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner			
0.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten			
0.2.2 Datagedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk			
0.2.3 Harmoniseren gemeentelijke regelingen			
0.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie			
0.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers			
0.2.6 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP)			
0.2.7 Invoeren Wet Open Overheid			
0.3.1 Uitvoeren Planning & Controlcyclus			

0.1 Goed bestuur

0.1.1 Verbeteren bestuurscultuur	Jaar realisatie	2020
----------------------------------	-----------------	------

We verbeteren de bestuurscultuur en samenwerking om er zo optimaal mogelijk te kunnen zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarbij streven we naar een meer open en transparante samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie. We werken als eenheid met duidelijkheid over eigen rollen.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
	Bijsturing raad	Volgens plan	Niet geheel volgens plan
			

We streven naar een open communicatie, goede omgangsvormen en duidelijke bestuurlijke gewoonten. Daarvoor zijn meerdere partijen nodig. Het is een samenspel tussen raad, college, griffie en ambtelijke organisatie. Tijdens een bijeenkomst van de raad en het college in het voorjaar van 2019 is naar voren gekomen dat het versterken van duidelijkheid over de eigen rollen aandacht behoeft. De verdere uitwerking daarvan is nog onvoldoende tot zijn recht gekomen en zal voor de komende tijd een punt van aandacht blijven. We blijven hierover met u in gesprek. Vanuit de Zevenaar Academie zorgen we ervoor dat medewerkers trainingen krijgen aangeboden waardoor zij meer inzicht krijgen in het werken in een bestuurlijke omgeving. Hierbij geven de griffie en een raadslid een toelichting en gaan we in op de verschillende rollen. Tevens bezoeken we met de groep medewerkers een raadsvergadering.

Voorstel raad

Na het vertrek van de huidige griffier zal in samenwerking met de nieuwe griffier het proces tot het verbeteren van de bestuurscultuur weer worden opgepakt. Zodra de tijdsplanning bekend is, wordt u geïnformeerd

o.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente

Jaar realisatie 2022

We staan voor een gemeente die weet wat er leeft in de samenleving en in de verschillende kernen van de gemeente. We zetten in op nabijheid. Dit betekent korte lijnen met onze inwoners, verenigingen, dorps- en wijkraden, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We ontwikkelen nieuwe vormen van participatie waarbij initiatief vanuit inwoners centraal staat. Vanuit het programma 'Zevenaar Verbindt' zetten wij in op het verder versterken van de verbinding met de inwoner, de verbinding tussen bestuur en organisatie en de verbinding binnen de organisatie.

We werken vanuit de focuspunten: gastvrij, verbindend en service op maat. Daarbij hebben we een ja, mits....houding.

·Nieuw beleid ontwikkelen we samen met inwoners. We betrekken hen in een vroeg stadium.

·Bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen worden initiatiefnemers verantwoordelijk om in een vroeg stadium met de omgeving te overleggen. We faciliteren waar nodig.

·We delen goede voorbeelden van participatie met elkaar en met onze samenleving.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Doeduiten

In maart 2019 zijn we gestart met de Doeduiten. Hiermee ondersteunen we nieuwe initiatieven van onze inwoners om de gemeente levendiger en vitaler te maken. Er zijn diverse initiatieven ingediend, variërend van een bijenproject bij meerdere basisscholen tot een kunst- en cultuurmarkt op het Raadhuisplein. De verwachting is dat we in 2019 het budget voor de Doeduiten volledig benutten.

Contacten met dorpen en wijken

De drie contactpersonen voor de dorpen en wijken zijn een belangrijke schakel tussen de gemeente en onze inwoners. Zij zijn daarvoor veel aanwezig in de wijken en dorpen. In alle dorpen is een dorpsraad en met enige regelmaat zijn de dorpswethouder en de ambtelijke contactpersoon hierbij aanwezig om goed te weten wat er speelt. Hierdoor zijn de lijntjes veel korter. Voor de wijken in de kern Zevenaar is nog geen vaste overlegstructuur. Om dit verder op te bouwen in juni 2019 is een inwonersdiner georganiseerd voor diverse mensen die actief zijn in de wijken van de kern Zevenaar om daarmee een start te geven aan een netwerk.

Inwonerspanel Zevenaar verbindt

Met het inwonerspanel vragen wij inwoners om 2 tot 4 keer per jaar hun mening te geven over diverse onderwerpen. Zij kunnen dit doen door zich via internet aan te melden. Het inwonerpanel groeit gestaag, van 200 inwoners eind vorig jaar naar 450 inwoners medio dit jaar. In januari zijn inwoners via het panel benaderd met vragen over vrijetijdseconomie en in juni over de winkeltijden. De verwachting is dat er in het najaar nog een inwonerspanel wordt gehouden.

Burgemeesterspreekuur

De burgemeester heeft iedere twee weken een spreekuur in het gemeentehuis en dit wordt goed bezocht. Tijdens het spreekuur is altijd een contactpersoon voor de dorpen en wijken aanwezig die ervoor zorgt dat eventuele acties die voortvloeien uit het gesprek zo snel mogelijk ambtelijk worden opgepakt. De bezoekers ervaren het als een prettige en laagdrempelige manier om in contact te komen.

Meer werken in verbinding met inwoners

In april is een bijeenkomst georganiseerd voor alle medewerkers van de gemeente waarin we stil hebben gestaan bij hoe we meer met elkaar en met onze inwoners in verbinding kunnen samenwerken. In aansluiting daarop hebben alle afdelingen vervolg sessies gehad waar concrete verbeteracties in gang zijn gezet.

Beleidsontwikkeling

Zoals het coalitieakkoord aangeeft is participatie onze nieuwe standaard. Bij de beleidsstukken die de afgelopen tijd tot stand zijn gekomen is dit dan ook op verschillende manieren ingezet. Enkele voorbeelden daarvan zijn:

Warmtevisie: beleid is samen met stakeholders opgesteld en er is een informatieavond voor inwoners georganiseerd

Subsidiebeleid: het conceptbeleid is in overleg met mensen uit het werkveld opgesteld, daarna is het ter consultatie voorgelegd aan betrokken partijen

Vrijetijdseconomie: inwonerspanel is gebruikt bij de voorbereidingen, daarna is samen met ondernemers, andere overheden en inwoners een beleidsnota opgesteld.

o.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner

Jaar realisatie 2022

Voor de uitvoering van een aantal taken werken we samen in verbonden partijen. Meer dan voorheen gaan wij ons als samenwerkingspartner inzetten om binnen de samenwerkingsverbanden de gezamenlijk bepaalde doelstellingen te halen. Dat kan door posities in te vullen binnen het dagelijks bestuur of door een trekkersrol binnen een portefeuilleoverleg of bestuurscommissie te vervullen. Dit vraagt de inzet van meer ambtelijke en bestuurlijke capaciteit. In een nog op te stellen kadernota Verbonden partijen stellen we medio 2018 een afwegingskader voor over het aangaan van samenwerkingsverbanden. Ook geven we aan hoe we de positie van de gemeenteraad ten aanzien van die verbonden partijen kunnen versterken.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In januari 2019 is de nota verbonden partijen door u vastgesteld. Deze nota zorgt voor nieuwe en werkbare afspraken over een betere sturing van de verbonden partijen geleid. De informatievoorziening aan de raad bij de beoordeling van de jaarstukken en begroting hebben we verbeterd onder meer door de toevoeging van een dashboard met de meest relevante gegevens van de verbonden partijen.

In de nota is vastgelegd dat het toezichtarrangement op de verbonden partijen wordt bepaald via een gedegen risicoanalyse en een op basis daarvan verkregen risicoprofiel. In de zomer van 2019 is software pakket van Naris voor de gemeentelijke verbonden partijen van Zevenaar ingericht. De accounthouders hebben een opleiding gehad. Nu wordt het systeem gevuld en kunnen de risicoanalyses worden opgesteld.

o.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie**o.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten**

Jaar realisatie	2022
-----------------	------

We willen de basis op orde hebben. Dit betekent dat we lopende projecten afronden, voordat we met nieuwe projecten beginnen. We willen 'in control' zijn. Deze gedachte past binnen de professionalisering van het planmatig werken, dat een onderdeel is van het programma organisatieontwikkeling. Binnen dit programma worden de komende jaren vele activiteiten en projecten opgezet en uitgevoerd. Eén daarvan is de genoemde professionalisering. Dit traject draagt bij aan de verbetering en groei van onze kernwaarden: Resultaatgericht, Klantgericht en Samenwerkingsgericht.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In 2019 zijn en worden diverse trainingen aangeboden, die bij moeten dragen aan het beter planmatig werken binnen onze organisatie. Dit met als doel om een verdere groei van onze kernwaarden te bewerkstelligen. Resultaten hiervan zijn voor de raad o.a. zichtbaar door de opzet en inhoud van diverse beleidsnota's.

o.2.2 Datagedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk

Jaar realisatie	2020
-----------------	------

Datagedreven sturing is het vermogen om op basis van het verzamelen en analyseren van data tot sturing op de gemeentelijke thema's te komen. Wij gaan systematisch deze nieuwe werkwijze in het primaire proces opnemen. Dit brengt met zich mee dat we een aantal organisatorische en technische condities planmatig verbeteren. Te denken valt aan competentieontwikkeling, het werken met een datastrategie en de ontwikkeling van open data. Daarbij hebben we nadrukkelijk oog voor de risico's en ethische vraagstukken die deze ontwikkeling met zich meebrengt.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Wij hebben aan de hand van een plan van aanpak bepaald dat we de positie innemen van de slimme volger. Om dit te bereiken is er een organisatieplan opgesteld waarin de organisatorische en financiële consequenties van datagedreven sturen zijn opgenomen. Parallel hieraan lopen er verschillende initiatieven in Zevenaar waarmee we in de praktijk ervaring opdoen met datagedreven sturing en zijn de beschikbare databronnen in beeld gebracht. Het gaat dan bijvoorbeeld om het bouwen van en werken met dashboards op de gebieden sociale domein, vergunning- en dienstverlening.

o.2.3 Harmoniseren gemeentelijke regelingen

Jaar realisatie 2019

Op basis van een inventarisatie gaan wij de voorschriften (in de vorm van verordeningen, regelingen en beleid) harmoniseren.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In het voorbereidingstraject van de herindeling is door ons geïnterviewd welke voorschriften (in de vorm van verordeningen, regelingen en beleid) wij moeten harmoniseren. Hier hebben wij een prioritering aan gekoppeld. De regelingen met een hoge prioriteit zijn voor een belangrijk deel geharmoniseerd. Voor een aantal onderwerpen geldt, dat ze in 2021 via de Omgevingswet moeten worden opgepakt. Voor die gevallen wordt voor het overgangsjaar 2020 afgezien van harmonisatie en zo nodig het beleid of regelgeving van een van de voormalige gemeenten voor het gehele grondgebied van toepassing verklaard. De overige regelingen harmoniseren wij uiterlijk op 1 januari 2020.

o.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie

Jaar realisatie 2022

We zijn een aantrekkelijke, professionele en duurzame werkgever en mensen werken graag bij ons in Zevenaar. Medewerkers zijn toegerust om in steeds veranderende contexten hun werk te doen. Ze zijn goed opgeleid, flexibel in hun gedrag en communicatie. We zijn in staat het werk af te stemmen op de uitdagingen in de samenleving. We nemen medewerkers mee in veranderingen en toekomstige ontwikkelingen. Zij zijn zelf actief in hun eigen loopbaanontwikkeling. We volgen de resultaten van ons HR-beleid. Er is een veilig werkklimaat waarin we transparant en open zijn. Onze processen en werkafspraken ondersteunen dit.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

HR-kadernota 2018 - 2022 'Een lerende organisatie, flexibel en verbindend'

In 2019 wordt de HR kadernota vastgesteld. Hierin staan onze ambities en doelstellingen voor de ambtelijke organisatie die we in deze collegeperiode gaan bereiken. De ambities zijn: We willen een duurzamere, aantrekkelijkere en professionelere werkgever zijn. In de HR kadernota is dit uitgewerkt in doelstellingen.

Zevenaar Academie

In 2019 zijn ruim 40 trainingen aangeboden. Deze trainingen variëren van basisvaardigheden, vakinhoudelijk en persoonlijke ontwikkeling. In 2019 is daarnaast Europese subsidie ontvangen zodat ook trainingen rondom Vitaliteit georganiseerd zijn. Ruim 90% van de medewerkers heeft een training gevolgd. Met de opzet van de Zevenaar Academie zijn we in staat om voor hetzelfde budget meer medewerkers te trainen. We stimuleren hiermee tevens ontmoeting tussen medewerkers van verschillende afdelingen waardoor we ons steeds meer ontwikkelen als netwerkorganisatie. Daarnaast zijn er ruim 15 interne trainers, die na begeleiding en/of opleiding nu zelf trainingen geven. Hiermee kunnen mensen hun talenten ontwikkelen en borgen we kennis in de organisatie.

Teambuilding

Iedere afdeling heeft vanaf medio 2018 een teambuildingstraject gevolgd. In eerste instantie is dit vooral gericht geweest op elkaar beter leren kennen en goede werkafspraken maken. Vanaf medio 2019 staat de teambuilding meer in het teken van het werken in verbinding met de inwoners.

Managementdevelopment

Een veranderende samenleving en organisatie vraagt om een management dat hier sturing aan kan geven. In juni 2019 heeft het management 2 dagen de tijd genomen om stil te staan bij de belangrijkste uitdagingen, waaronder de bezuinigingen, die op Zevenaar afkomen en hoe zij daarin willen sturen. Daarnaast zijn leiderschap en samenwerking aan de orde gekomen.

Gesprekkencyclus

Vanaf 2019 voeren onze medewerkers minimaal 2 gesprekken per jaar. Een gesprek met een collega, klant en/of maatschappelijk partner en een met de leidinggevende. Dit zijn zogenaamde POWER-gesprekken gericht op Persoonlijke Ontwikkeling, Werkplezier, Eigenaarschap en Resultaten. De medewerker heeft de regie en bepaalt zelf waar, wanneer, waarover en hoe het gesprek wordt gevoerd. Het verslag van het gesprek met de leidinggevende komt in het personeelsdossier.

Interne coaching

We zijn een lerende organisatie, waarin we verwachten dat mensen elkaar feedback geven die erop gericht is processen en samenwerking te verbeteren. Het is daarbij belangrijk om reflectie in te bouwen en om mensen te ondersteunen. In de eerste helft van 2018 zijn enkele medewerkers opgeleid als interne coach, zodat zij collega's kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling.

We willen manieren onderzoeken om onze inwoners en ondernemers beter van dienst te kunnen zijn en hiervoor passende middelen ontwikkelen. De drie focuspunten uit de Dienstverleningsvisie 2018-2022 'Samen Sterker': service op maat, verbindend en gastvrij zijn hiervoor de basis. Met de Monitor Dienstverlening willen we onze dienstverlening meten, brengen we ambities, doelstellingen en resultaten in beeld en willen we onze dienstverlening gericht verbeteren.

Service op maat

We willen zorgen voor een optimale bereikbaarheid door extra capaciteit in te zetten op piekmomenten aan de telefoon en aan onze balies. In 2020 willen we dat 80% van de telefonische oproepen in het klantcontact centrum opgenomen wordt binnen 20 seconden en dat 80% van de contactverzoeken binnen 2 werkdagen worden afgehandeld.

We willen digitaal werken waar het kan en persoonlijk waar het nodig is. We willen onze digitale volwassenheid verhogen door aan te sluiten op landelijke voorzieningen en steeds meer formulieren digitaal en met DigiD beschikbaar te maken. Door uitvoering te geven aan het plan 'Doorontwikkeling Digitale Dienstverlening' willen we voldoen aan wetten en regels en willen we in 2020 op het landelijk gemiddelde digitale volwassenheid zitten

Verbindend

We willen inwoners vragen hun ervaring met ons te delen in de (spreekwoordelijke) reis die ze maken tijdens de oriëntatie, aanschaf en het gebruik van een product of dienst bij de gemeente. Dit noemen we een klantreis. Verbeteracties die hieruit voorkomen pakken we direct op. We willen onderzoeken hoe we de tevredenheid van inwoners verder kunnen verbeteren en voeren verbeteracties uit. In 2021 willen we de inwonerpeiling van waarstaatsgemeente opnieuw uitvoeren en willen we dat onze inwoners onze dienstverlening met minimaal met een 7 beoordelen.

Gastvrij

We willen de vaardigheid om klantgericht en gastvrij te werken verbeteren bij alle medewerkers door hier trainingen voor aan te bieden in de Zevenaar Academie.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Voor het verbeteren van onze dienstverlening stellen we onszelf meetbare doelen en voeren we verschillende acties uit die helpen deze doelen te bereiken.

Zo vergroten we onze bereikbaarheid door het rooster slimmer in te richten. Tijdens drukke dagdelen en verwachte piekmomenten roosteren we extra mensen in. We beantwoordden in het eerste halfjaar van 2019 66% van de inkomende oproepen in het klant contactcentrum binnen 20 seconden. We zorgen ook voor meer bewustwording bij onze collega's rondom het op tijd terugbellen van de inwoner en handelden 67% van de contactverzoeken binnen 2 werkdagen af.

In het project Helder Schrijven maken we brieven naar inwoners en ondernemers leesbaarder en in het project Klantreizen verbeteren we het proces rondom het doorgeven van een verhuizing door de ervaringen te gebruiken met inwoners die onlangs zijn verhuisd.

We zorgen er ook voor dat inwoners en ondernemers steeds meer digitaal kunnen regelen als ze dit willen. Dit jaar zijn er 7 e-formulieren toegevoegd. Onder andere voor bezwaar indienen tegen een parkeerboete en het indienen van een klacht. We breiden de mogelijkheden uit waarop inwoners contact met ons kunnen opnemen en we onderzoeken LiveChat als nieuwe contactmogelijkheid. Door het ondernemen van onder andere deze acties zorgen we ervoor dat we de dienstverlening aan onze inwoners meetbaar en merkbaar verbeteren.

o.2.6 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP)

Jaar realisatie 2019

Voor de uitvoering van het vastgoedbeleid voor alle gebouwen van de gemeente stellen wij een IHP op. Een IHP draagt bij aan het op peil houden van voorzieningen en daarmee ook aan de leefbaarheid in Zevenaar en de dorpen. Het beslaat meerdere accommodaties die ook meer beleidsvelden raken. Naast gemeentelijke gebouwen heeft het IHP ook betrekking op sport-, onderwijs-, sociaal-maatschappelijke en culturele accommodaties.

Het IHP is een strategisch plan dat aangeeft welke accommodaties wij willen behouden en welke wij op korte of lange termijn willen afstoten. Dit plan is een sturend instrument dat op termijn leidt tot besparingen op onderhoudsinvesteringen. Wij hebben dan grip op de middelen om onze gemeentelijke accommodaties goed, duurzaam en veilig te beheren en onderhouden. Om verwarring te voorkomen met het IHP onderwijs gaan wij nu uit van het opstellen van een Integraal Accommodatieplan (IAP).

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

In 2019 hebben wij extern opdracht verleend voor het opstellen van een Integraal Accommodatieplan (IAP). De werkzaamheden voor het opstellen van het IAP lopen op schema.

o.2.7 Invoeren Wet Open Overheid

Jaar realisatie 2021

De Wet Open Overheid wordt naar verwachting in 2019 vastgesteld. Om de digitale informatiehuishouding voor onze inwoners, bedrijven en instellingen conform de filosofie van de Wet tijdig klaar te hebben, zetten wij in op drie onderdelen, te weten:

- (1) in Liemers verband (met 1Stroom en de RID) gaan wij na of mogelijke vernieuwing van architectuur voor informatie- en archiefbeheer noodzakelijk is; hierover adviseren wij u te zijner tijd afzonderlijk;
- (2) wij maken in de loop van 2019 een plan om de informatiehuishouding op orde te brengen om de vindbaarheid en ontsluiting te verbeteren;
- (3) wij zorgen dat de huidige archieven digitaal op orde en duurzaam toegankelijk zijn.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Niet gestart

Niet gestart

De verwachting is dat het Parlement deze Wet in het najaar van 2019 vaststelt. De kern van de Wet is dat de overheidsorganisaties verplicht zijn om meer categorieën documenten actief openbaar te maken. In de kadernota is voor de invoering van de Wet een eenmalig budget in 2020 toegekend om genoemde onderdelen uit te kunnen voeren.

0.3 Financieel beleid

0.3.1 Uitvoeren Planning & Controlcyclus

Jaar realisatie 2022

Wij geven uitvoering aan de planning- en controlcyclus door het opstellen van een kadernota, begroting, voortgangsrapportages en jaarstukken. Beschikbare middelen zijn integraal afgewogen bij de kadernota en de begroting. In 2019 gaan wij extra investeren in de doorontwikkeling van de P&C-cyclus. In 2019 voeren wij daarnaast een project 'Financiële Basis op orde' uit. Binnen dit project brengen wij het financieel beheer op orde, verbeteren wij de kwaliteit van het budgetbeheer, de budgetten en de financiële informatievoorziening.

Stand van zaken

Rek. 2018
Volgens plan

1e VGR
Volgens plan

2e VGR
Volgens plan

De planning- en control cyclus 2019 loopt op schema. De 1e Voortgangsrapportage 2019 en de Kadernota 2020 zijn inmiddels vastgesteld. De Programmabegroting 2020 is in voorbereiding. Ook zijn de jaarstukken 2018 vastgesteld.

Een belangrijk aandachtspunt dit jaar is de bezuinigingsopgave die er voor ons ligt. Diverse zoekrichtingen zijn wij aan het uitwerken en zullen wij u in de Programmabegroting 2020 aanbieden.

Het project 'Financiële basis op orde' hebben wij succesvol doorlopen. De kwaliteit van de budgetten is verbeterd. De opbouw en onderbouwing is beter en we voldoen aan de voorschriften. De financiële effecten van het project hebben wij in deze voortgangsrapportage opgenomen. Het project heeft uiteindelijk structurele budgettaire ruimte opgeleverd.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	83.490	85.179	86.404	84.143
Tot de 2e Voortgangsrapportage	50			
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	83.540	85.179	86.404	84.143
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	2.019	740	335	-799
Aanpassing Algemene uitkering aan mei-circulaire 2019	1.653	628	223	-911
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-3			
Dividend Alliander	295	112	112	112
Dividend Vitens	-59			
Suppletie 2017 BTW en BTW compensatiefonds	133			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	254	610	610	610
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	254	610	610	610
<u>4. Administratieve wijzigingen</u>	-240			
Salarissen en inhuur derden	-240			
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	2.034	1.350	945	-189
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal baten Project financiële basis op orde	36	36	36	36
Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	85.610	86.566	87.385	83.991

Lasten

Kadernota 2020 - 2023	23.328	23.905	23.794	22.869
Tot de 2e Voortgangsrapportage	68	-2	-1	-1

Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	23.397	23.904	23.792	22.868
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	792	-116	-116	-116
-----------------------------------	-----	------	------	------

Aanpassing Algemene uitkering aan mei-circulaire 2019		59	59	59
---	--	----	----	----

Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-236	-190	-190	-190
---	------	------	------	------

Bijdrage Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen	15	15	15	15
---	----	----	----	----

Budget herindeling / ARHI-gelden	-200			
----------------------------------	------	--	--	--

Effecten loonontwikkeling 2019	100			
--------------------------------	-----	--	--	--

Extra legesinkomsten bouw aanvragen en aanvraag extra capaciteit.	235			
---	-----	--	--	--

Inhuur derden wegens ziekte	190			
-----------------------------	-----	--	--	--

Personeel bovenformatief	75			
--------------------------	----	--	--	--

Print- en kopieerkosten	-25			
-------------------------	-----	--	--	--

Software en licenties	345			
-----------------------	-----	--	--	--

Suppletie 2017 BTW en BTW compensatiefonds	153			
--	-----	--	--	--

Wachtgeld voormalig wethouders	141			
--------------------------------	-----	--	--	--

<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	252	641	641	641
--	-----	-----	-----	-----

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	235	591	591	591
---	-----	-----	-----	-----

Vergoeding dubbele huur fysiotherapie gezondheidscentrum Lobith	-33			
---	-----	--	--	--

Vergoedingen voor raads- en commissieleden	50	50	50	50
--	----	----	----	----

<u>4. Administratieve wijzigingen</u>	724			
---------------------------------------	-----	--	--	--

Salarissen en inhuur derden	724			
-----------------------------	-----	--	--	--

Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	1.768	524	524	524
--	--------------	------------	------------	------------

Mutaties Project financiële basis op orde

Totaal lasten Project financiële basis op orde	-1	33	108	94
---	-----------	-----------	------------	-----------

Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	25.163	24.461	24.424	23.486
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Saldo voor bestemming	60.447	62.105	62.961	60.505
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Onttrekkingen

Kadernota 2020 - 2023	1.323	905	617	614
-----------------------	-------	-----	-----	-----

Tot de 2e Voortgangsrapportage	125			
--------------------------------	-----	--	--	--

2e Voortgangsrapportage				
-------------------------	--	--	--	--

Financiële basis op orde	0	0	0	0
--------------------------	---	---	---	---

Totaal onttrekkingen reserves	1.448	905	617	614
--------------------------------------	--------------	------------	------------	------------

Toevoegingen

Kadernota 2020 - 2023	-1.633	-1.827	-1.607	-359
-----------------------	--------	--------	--------	------

Tot de 2e Voortgangsrapportage				
--------------------------------	--	--	--	--

2e Voortgangsrapportage	0			
-------------------------	---	--	--	--

Financiële basis op orde	0	0	0	0
--------------------------	---	---	---	---

Totaal toevoegingen reserves	-1.633	-1.826	-1.606	-358
-------------------------------------	---------------	---------------	---------------	-------------

Totaal mutaties reserves	-185	-921	-989	256
---------------------------------	-------------	-------------	-------------	------------

Saldo na bestemming	60.261	61.184	61.972	60.760
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing Algemene uitkering aan mei-circulaire 2019

Voor het huidige jaar 2019 bedraagt de Algemene uitkering uit het gemeentefonds aan onze gemeente op basis van de gegevens uit de meicirculaire € 66.472.000. Dat is ruim € 1,6 miljoen meer dan in de 1e Voortgangsrapportage 2019, op basis van de decembercirculaire 2018, was vermeld.

Deze toename wordt voor een bedrag van € 1 miljoen veroorzaakt door de extra middelen die het kabinet toevoegt aan het jeugdhulpbudget. Hierbij gaat het om een landelijk bedrag van € 420 miljoen.

Het resterende deel van de toename van de uitkering aan onze gemeente wordt voor het grootste deel veroorzaakt door loon- en prijsbijstellingen. Voor de onderdelen Jeugdzorg en Wmo wordt hierbij gerekend met een indexatie van 3,5 %.

In 2020 worden de extra middelen van het Rijk ten behoeve van het jeugdhulpbudget verlaagd naar een landelijk bedrag van € 300 miljoen. Voor het jaar 2020 doet zich als gevolg van de meicirculaire voor onze gemeente nog een voordelig effect voor van in totaal € 650.000 ten opzichte van de cijfers van de Kadernota 2020 – 2023. Deze toename wordt enerzijds veroorzaakt door € 750.000 wegens de eerder genoemde extra middelen voor de jeugdhulp. Anderzijds treedt een daling van € 100.000 op als gevolg van een groot aantal aanpassingen binnen het gemeentefonds. De belangrijkste hiervan is opnieuw een aanpassing van het loon- en prijsniveau waarmee binnen het gemeentefonds gerekend wordt. Anders dan in 2019 heeft dit hier een negatief effect. In het afgelopen jaar werd de Algemene uitkering naar boven bijgesteld omdat door het Rijk gerekend werd met een forse inflatieontwikkeling. In de huidige circulaire is deze ontwikkeling afgeraamd van gemiddeld 2,75% naar 1,75% per jaar.

In de jaren vanaf 2021 speelt de hiervoor genoemde jaarlijkse verlaging van de inflatieverwachting een steeds grotere rol. Daarnaast vervallen na 2021 de extra middelen voor de jeugdhulp. Dit leidt ertoe dat de berekening van de Algemene uitkering voor de laatste jaarschijf van de Kadernota 2020 – 2023, dus het jaar 2023, € 650.000 lager uitkomt dan in de Kadernota 2020 – 2023 nog is opgenomen. Dit bedrag wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de aanpassing van het gemeentefonds aan een gewijzigde verwachting van de rijksuitgaven als gevolg van de lagere raming van de inflatie.

Sinds het verschijnen van de meicirculaire heeft het ministerie op een drietal punten correcties aangebracht. Al deze correcties hebben invloed op de uitkering aan onze gemeente. Derhalve wijken de bedragen in de Voortgangsrapportage af van de raadsinformatiebrief 2019-068 van 11 juni 2019.

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Dividend Alliander

Het dividend van netbeheerder Alliander is over 2018 meer dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 295.000. De hogere winst wordt verklaard door een stijgende omzet en de verkoop van dochteronderneming Allego. In 2020 en verder is de raming aangepast aan de reële verwachting.

Dividend Vitens

Het werkelijk uitgekeerde dividend door waterbedrijf Vitens is lager dan begroot. De uitkering van het dividend is beperkt vanwege de verplichting van de ACM (Autoriteit Consument en Markt) om tot tariefsverlaging bij Vitens over te gaan. Dit leidt tot lagere winst en een lagere dividenduitkering. In de kadernota hebben wij deze ontwikkeling reeds structureel verwerkt.

Suppletie 2017 BTW en BTW compensatiefonds

Dit betreft de afrekening met de belastingdienst over het jaar 2017 (suppletie BTW en BTW compensatiefonds) van de beide voormalige gemeenten.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

4. Administratieve wijzigingen

Salarissen en inhuur derden

Per afdeling wordt de vacature-ruimte omgezet naar budget voor de noodzakelijke inhuur van derden. Is budgettair neutraal.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing Algemene uitkering aan mei-circulaire 2019

Voor het huidige jaar 2019 bedraagt de Algemene uitkering uit het gemeentefonds aan onze gemeente op basis van de gegevens uit de meicirculaire € 66.472.000. Dat is ruim € 1,6 miljoen meer dan in de 1e Voortgangsrapportage 2019, op basis van de decembercirculaire 2018, was vermeld.

Deze toename wordt voor een bedrag van € 1 miljoen veroorzaakt door de extra middelen die het kabinet toevoegt aan het jeugdhulpbudget. Hierbij gaat het om een landelijk bedrag van € 420 miljoen.

Het resterende deel van de toename van de uitkering aan onze gemeente wordt voor het grootste deel veroorzaakt door loon- en prijsbijstellingen. Voor de onderdelen Jeugdzorg en Wmo wordt hierbij gerekend met een indexatie van 3,5 %.

In 2020 worden de extra middelen van het Rijk ten behoeve van het jeugdhulpbudget verlaagd naar een landelijk bedrag van € 300 miljoen. Voor het jaar 2020 doet zich als gevolg van de meicirculaire voor onze gemeente nog een voordelig effect voor van in totaal € 650.000 ten opzichte van de cijfers van de Kadernota 2020 – 2023. Deze toename wordt enerzijds veroorzaakt door € 750.000 wegens de eerder genoemde extra middelen voor de jeugdhulp. Anderzijds treedt een daling van € 100.000 op als gevolg van een groot aantal aanpassingen binnen het gemeentefonds. De belangrijkste hiervan is opnieuw een aanpassing van het loon- en prijsniveau waarmee binnen het gemeentefonds gerekend wordt. Anders dan in 2019 heeft dit hier een negatief effect. In het afgelopen jaar werd de Algemene uitkering naar boven bijgesteld omdat door het Rijk gerekend werd met een forse inflatieontwikkeling. In de huidige circulaire is deze ontwikkeling afgeraamd van gemiddeld 2,75% naar 1,75% per jaar.

In de jaren vanaf 2021 speelt de hiervoor genoemde jaarlijkse verlaging van de inflatieverwachting een steeds grotere rol. Daarnaast vervallen na 2021 de extra middelen voor de jeugdhulp. Dit leidt ertoe dat de berekening van de Algemene uitkering voor de laatste jaarschijf van de Kadernota 2020 – 2023, dus het jaar 2023, € 650.000 lager uitkomt dan in de Kadernota 2020 – 2023 nog is opgenomen. Dit bedrag wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de aanpassing van het gemeentefonds aan een gewijzigde verwachting van de rijksuitgaven als gevolg van de lagere raming van de inflatie.

Sinds het verschijnen van de meicirculaire heeft het ministerie op een drietal punten correcties aangebracht. Al deze correcties hebben invloed op de uitkering aan onze gemeente. Derhalve wijken de bedragen in de Voortgangsrapportage af van de raadsinformatiebrief 2019-068 van 11 juni 2019.

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Bijdrage Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen

De regionale samenwerking tussen 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is geborgd in het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen. De begroting is vastgesteld op € 1,88 per inwoner. Nadelig effect in onze begroting komt uit op € 15.000.

Budget herindeling / ARHI-gelden

Het budget dat eind 2018 resteerde voor afrondende werkzaamheden Herindeling in 2019 was eerder becijferd op € 550.000. We melden nu een voordeel van € 200.000. Verplichtingen waar we eerder rekening mee hebben gehouden, met name inzet van personeel en kosten van boventallige medewerkers zijn lager dan begroot. Het bedrag van € 200.000 is een incidenteel voordeel in 2019.

Effecten loonontwikkeling 2019

De VNG en de vakbonden hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao voor gemeentepersoneel. Het akkoord bevat afspraken over onder meer de salarisontwikkeling, werkgeversbijdrage, verlof en vitaliteit. De cao loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. In de kadernota en begroting 2019 is gerekend met 2,5% loonontwikkeling. De verwachte effecten voor 2019 van de nieuwe CAO komen hoger uit; we ramen nu € 100.000 bij.

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.

Wij verwachten voor 2019 een forse stijging van de legesinkomsten. Met name door enkele grote projecten (onder andere woningbouw Groot Holthuizen, Outlet, Bedrijfspan 7 poort) kunnen de opbrengsten bijgeraamd worden met € 1.200.000.

Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 235.000. Deze kosten worden ruimschoots gedekt door de extra inkomsten.

Inhuur derden wegens ziekte

De prognose van de ontwikkeling van het budget ziektevervanging ziet er niet gunstig uit. Met name de vervanging van een aantal langdurig zieke medewerkers vraagt veel van het budget. We ramen in 2019 incidenteel € 190.000 bij. Hiermee komt het bijgestelde budget 2019 uit op € 480.000. Voor een deel betreft het werkzaamheden van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Hier tegen over staan hogere inkomsten van bouwleges, welke een voordeel zijn op programma 8.

Personeel bovenformatief

De lasten van bovenformatief personeel worden volgens bestendige gedragslijn jaarlijks in de voortgangsrapportage voor het huidige jaar incidenteel bijgeraamd.

Print- en kopieerkosten

De print- en kopieerkosten vallen in 2019 incidenteel lager uit. We betalen tot aan de ingangsdatum van het nieuwe contract in 2020 geen huurkosten, alleen voor de kosten voor de afdrukken.

Software en licenties

De kosten voor I&A laten in 2019 een nadeel zien van € 345.000. In de informatiesamenleving is ook de gemeente in toenemende mate aan het digitaliseren. De kosten in eigen huis van software, onderhoud applicaties, updates en consultancy zijn de afgelopen jaren toegenomen. Dit geldt ook voor de licenties van MS Office welke het plaats- en tijdsafhankelijk werken voor alle medewerkers mogelijk maken. Het nadelige structurele effect is reeds verwerkt in de Kadernota 2020-2023.

Suppletie 2017 BTW en BTW compensatiefonds

Dit betreft de afrekening met de belastingdienst over het jaar 2017 (suppletie BTW en BTW compensatiefonds) van de beide voormalige gemeenten.

Wachtgeld voormalig wethouders

Jaarlijks berekenen wij bij de 2e Voortgangsrapportage de hoogte van de voorziening om aan de verplichtingen van het volgende boekjaar te kunnen voldoen. Dit resulteert in een toevoeging van € 141.000. Gedurende het jaar kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen dan wel inkomsten verliezen.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

Vergoeding dubbele huur fysiotherapie gezondheidscentrum Lobith

Conform afspraken vergoeden wij in 2019 de dubbele lasten van de fysiotherapie in verband met de verkoop van het oude gemeentehuis in Lobith waarin deze gevestigd is. De lasten hiervan vallen lager uit dan aanvankelijk begroot is. Dit levert een voordeel op van € 32.500,- in 2019.

Vergoedingen voor raads- en commissieleden

De financiële gevolgen van de vergoedingen voor raads- en commissieleden zijn hoger dan de oorspronkelijke begroting. Dit heeft ook verband met het integrale rechtspositiebesluit voor alle decentrale politieke ambtsdragers dat per 1 januari 2019 in werking is getreden.

4. Administratieve wijzigingen

Salarissen en inhuur derden

Per afdeling wordt de vacature-ruimte omgezet naar budget voor de noodzakelijke inhuur van derden. Is budgettair neutraal.

Toelichting mutaties reserves

Onttrekkingen 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Toevoegingen 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Wat willen we?

Een gemeente waarin inwoners, ondernemers en organisaties zich veilig voelen in hun eigen woon- en werkomgeving.

Ontwikkelingen

Ondermijning

De aanpak van ondermijning is een prioriteit in ons Integraal Veiligheidsplan. Het heeft betrekking op de vermenging van de onderwereld met de bovenwereld. Het is een maatschappelijk probleem. De aanpak van ondermijning is geen exclusieve taak van de politie en het Openbaar Ministerie. Een effectieve aanpak van ondermijning vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft. De aanpak van ondermijning richt zich op georganiseerde criminaliteit én op het waarborgen van de integriteit in het openbaar bestuur. Als gemeente maken we de inwoners en bedrijven alert op de gevaren van ondermijning en geven we tips om vormen van ondermijning te herkennen. We doen dit via Sociale Media en de kranten. De eerste campagne van afgelopen maart heeft tot een aantal concrete aanwijzingen geleid.

Wet Verplichte GGZ

Per 1-1-2020 treedt de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) in. De WvGGZ vervangt de Wet BOPZ (bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen). In de nieuwe WvGGZ staat niet meer de gedwongen opname, maar de zorg centraal. De wetswijziging stimuleert de interne samenwerking tussen Zorg en Veiligheid. We sluiten aan bij de regionale projectgroep (projectleider VGGM) voor de implementatie van deze wet.

Bouwen Bevolkingszorg

De VGGM is in 2018 gestart met een eigentijdse en professionele invulling van de tak Bevolkingszorg (de geregionaliseerde tak van de gemeentelijke crisisorganisatie). In 2019 volgt de implementatie van de vernieuwde kolom. Verdergaande regionale samenwerking biedt de mogelijkheid medewerkers van de crisisorganisatie beter op te leiden en te trainen. Vanaf september 2019 moet in Zevenaar de crisisorganisatie worden aangepast naar het nieuwe regionale model, die zal er per 1-1-2020 staan.

Beleidskaders

- Integraal Veiligheidsplan gemeente Zevenaar 2019-2022
- Handhavingsnota 'Een zaak van afwegen' Zevenaar
- Toezicht en handhavingsbeleid 2018-2022
- [Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder \(2018\)](#)
- [Jaarplan Integrale Veiligheid 2019](#)
- Plan van aanpak Ondermijning

WAT WILLEN WE?

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

Het voorkomen en op een goede manier bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen.

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

Onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en bezoekers zijn en voelen zich veilig in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR	Status 2e VGR
1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen			
1.2.1 Bestrijden ondermijning			
1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente			

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	Jaar realisatie	2022
--	-----------------	------

Wij stimuleren inwonersinitiatieven die ontstaan om het Zevenaarse AED-netwerk te vergroten.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
			

In 2018 hebben we kunnen zien dat meerdere buurten/wijken crowdfundingacties hebben opgezet om hun leefomgeving te voorzien van een AED.

Op de volgende punten gaat de gemeente haar faciliterende rol oppakken:

- communicatiecampagne om bedrijven en particulieren te bewegen hun AED aan te melden bij HartslagNu.
- scholing van burgerhulpverleners
- collectieve verzekering AED's via de gemeente
- nazorg na verrichten reanimatie.

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

1.2.1 Bestrijden ondermijning	Jaar realisatie	2022
-------------------------------	-----------------	------

We nemen preventieve en repressieve maatregelen om vermenging van de onderwereld met de bovenwereld tegen te gaan. Het ondermijningsbeeld voor Zevenaar hebben wij in 2018 opgeleverd. Naar aanleiding van dit beeld stellen we een plan van aanpak op en voeren we de eerste acties uit. Verder verwachten wij een toename van de inzet van burgemeestersbevoegdheden voor het bestrijden van ondermijning.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
			

De aanpak van ondermijning verloopt volgens plan. We voeren preventieve en repressieve acties uit. De preventieve acties zijn bewustwordingsbijeenkomsten voor collega's en een communicatiecampagne op de sociale media, de website en de lokale krant. Repressieve acties zijn er bijvoorbeeld in de vorm van het oprollen van hennepkwekerijen en een drugsclub.

1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente	Jaar realisatie	2021
---	-----------------	------

We zetten in op en ondersteunen initiatieven van inwoners zoals buurtpreventie in de vorm van Buurtpreventie WhatsApp-groepen. We willen in het kader van buurtpreventie de WhatsAppgroepen verder professionaliseren. Hierbij brengen we beheerders uit verschillende groepen met elkaar in contact, waardoor een groter netwerk ontstaat, waarin beheerders van elkaar kunnen leren. De groepen op het Gelders Eiland moeten hiervoor nog een inhaalslag maken. We ondersteunen, bestendigen en faciliteren minimaal 6 nieuwe inwonersinitiatieven op het gebied van sociale veiligheid.

Vanuit de gebiedsteams zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening bij huiselijk geweld en overlastgevend personen. De verbinding tussen zorg en veiligheid is hierin van cruciaal belang.

Stand van zaken

Rek. 2018
Volgens plan

1e VGR
Volgens plan

2e VGR
Volgens plan

De Buurtwhatsappgroepen zijn nog steeds enthousiast en beheerders weten elkaar beter te vinden. Samen met de politie organiseren we bijeenkomsten voor de groepen. Er melden zich nog wel nieuwe initiatieven, maar we hebben de voorgestelde 6 nog niet gehaald. De verbinding tussen zorg en veiligheid staat. Hiervoor hebben we een werkwijze geïmplementeerd, de Aanpak Voorkoming Escalatie, waardoor we complexe casussen beter met elkaar delen.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	72	72	72	72
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	72	72	72	72
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage				
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal baten Project financiële basis op orde	-4	-4	-4	-4
Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	68	68	68	68
Lasten				
Kadernota 2020 - 2023	3.052	3.167	3.177	3.167
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	3.052	3.167	3.177	3.167
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	-56			
Bijdrage VGGM over 2018	-56			
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	-56			
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal lasten Project financiële basis op orde	-14	-34	-34	-34
Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	2.982	3.134	3.144	3.134
Saldo voor bestemming	-2.914	-3.066	-3.076	-3.066

Onttrekkingen

Kadernota 2020 -2023

Tot de 2e Voortgangsrapportage

2e Voortgangsrapportage

Financiële basis op orde

Totaal onttrekkingen reserves

Toevoegingen

Kadernota 2020 - 2023

Tot de 2e Voortgangsrapportage

2e Voortgangsrapportage

Financiële basis op orde

Totaal toevoegingen reserves

Totaal mutaties reserves

Saldo na bestemming	-2.914	-3.066	-3.076	-3.066
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage VGGM over 2018

De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden heeft in 2018 een positief resultaat behaald. Een bedrag van € 867.000 wordt in totaal teruggestort naar de gemeenten, waarvan € 56.000 toe komt aan de gemeente Zevenaar.

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Wat willen we?

Wij willen een goede en veilige bereikbaarheid van de kernen en buitengebied voor alle verkeersdeelnemers. Het is ons doel een verkeersveilige gemeente te zijn met een goede bereikbaarheid en doorstroming van zowel het personen- als vrachtverkeer. Een optimale bereikbaarheid over de weg is een voorwaarde voor een gezonde economische structuur, onze aantrekkelijkheid voor de transportsector en daarmee voor het versterken van het logistieke profiel van Zevenaar. Ook de bereikbaarheid over water (onder andere laad- en losplaats) is hier onderdeel van. Deze optimale bereikbaarheid willen wij voor onze gemeente realiseren. De nieuwe ontsluiting van de gemeente op het rijkswegennet (A12 en A15) en de aanpassing van het onderliggende wegennet hierop, waaronder het mogelijk doortrekken van het Witte Kruis, zijn hiervoor van cruciaal belang. Als afgeleide van de infrastructuur voor het gemotoriseerde verkeer willen we een fietsvriendelijke en -veilige gemeente zijn. We beoordelen daarvoor de bestaande fietsvoorzieningen en maken inzichtelijk waar schakels niet voldoen, niet veilig zijn of ontbreken.

Ontwikkelingen

In 2019 zijn wij begonnen met de voorbereiding en uitvoering van diverse grootschalige infrastructurele projecten. Tegelijkertijd zijn ook projecten van Rijkswaterstaat, Pro Rail en provincie Gelderland gestart of in voorbereiding. Deze projecten hebben impact op elkaar en vergen de nodige afstemming in de planning. Dit leidt ertoe dat soms uitvoering even moet wachten op de afronding van een ander project waarbij wij afwijken van planningen zoals die zijn aangegeven in de 1e voortgangsrapportage. In een enkel geval betekent dit dat de afronding van de werkzaamheden plaatsvindt in de loop van 2020. Omdat deze afwijkingen geen financiële consequenties hebben, rapporteren wij in de VGR wel over de afwijkingen in de planning (status oranje) zonder hier per onderdeel een specifiek voorstel aan u voor te leggen.

WAT WILLEN WE?

2.1 Verkeer en vervoer

In het kader van een goede bereikbaarheid streven wij naar goede ontsluitingen van onze kernen. Wij willen een goede verbinding naar de verbrede A12 en de doorgetrokken A15 realiseren en het onderliggende wegennet hier goed op aansluiten. Wij streven naar een directe verbinding van het Gelders Eiland op de hoofdwegstructuur (A12), waarbij er aandacht is voor de leefbaarheid in de kernen. Om het fietsgebruik te stimuleren en de fietsveiligheid te waarborgen, zorgen wij voor een goed netwerk van fietsvoorzieningen en -fietspaden. In de stad Zevenaar, tussen de kernen onderling en naar de omliggende gemeenten.

2.2 Parkeren

Wij willen de parkeerdruk in het centrum van de stad Zevenaar door middel van betaald parkeren blijven reguleren.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR	Status 2e VGR
2.1.1 Aanleggen 2e viaduct 7Poort			
2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau			
2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering			
2.1.4 Investeren in veilige wegen			
2.1.5 Verbeteren en verduurzamen openbare verlichting			
2.1.6 Opstellen Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)			
2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen			

2.1 Verkeer en vervoer

2.1.1 Aanleggen 2e viaduct 7Poort	Jaar realisatie	2021
-----------------------------------	-----------------	------

Bereikbaarheid van onze gemeente en de bedrijventerreinen in Zevenaar is belangrijk. Wij stimuleren de uitgifte van de kavels op 7Poort volop (zie programma 3). Een belangrijke bijdrage hieraan levert het aanleggen van een 2e viaduct.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
			

Op dit moment bereiden we de planprocedure (bestemmingsplan) voor. Daarnaast stellen we een voorlopig ontwerp op. Die vormt de basis voor het bestemmingsplan. We ronden het voorlopig ontwerp in september/oktober af. In het vierde kwartaal leggen we het ontwerpbestemmingsplan ter visie. Vaststelling van het bestemmingsplan is voorzien in het tweede kwartaal van 2020, gelijktijdig met de kredietaanvraag voor de realisatie. Vervolgens vindt aanbesteding van het werk in mei - november 2020 plaats. We verwachten in januari 2021 te starten met de realisatie. Oplevering van het werk staat medio 2021 gepland.

2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau	Jaar realisatie	2019
--	-----------------	------

Uitvoeren noodzakelijk achterstallig onderhoud

U heeft het gewenste onderhoudsniveau op beeldkwaliteit van de openbare ruimte vastgesteld. Het is noodzakelijk dat wij op diverse wegen achterstallig onderhoud uitvoeren. Deze wegen zijn nu verkeersonveilig en uitstel van onderhoud is niet langer te verantwoorden. Wanneer wij geen maatregelen nemen, vallen de wegen onder de norm van wettelijke aansprakelijkheid en kunnen we schadeclaims verwachten. In 2018 hebben wij op de volgende wegen een nieuwe asfaltverharding aangebracht:

- de fietspaden langs de Pannerdenseweg, Batavenweg, Berghoofdseweg, Oliemolen;
- Barlestraat;
- Zwalmstraat.

Verder hebben wij op diverse 30 km/u wegen slijtlagen aangebracht waardoor de levensduur van deze wegen met 10 jaar is verlengd.

Vervangen brug Eltenseweg

Op basis van uitgevoerde constructiemetingen en de daaruit blijkende slechte conditie van de brug mogen zware vrachtvoertuigen (> 40 t) geen gebruik meer maken van deze brug. Deze tijdelijke maatregel kan tot claims leiden van diverse transportbedrijven, doordat ze ongeveer 10km moeten omrijden. Het overige vrachtverkeer hebben we moeten beperken door eenrichtingsverkeer in te stellen. We kunnen de brug nu met een noodmaatregel (een extra pijler aanbrengen) weer toegankelijk maken voor al het vrachtverkeer. De begrote kosten hiervan bedragen ongeveer € 50.000. Deze kosten dekken wij uit het krediet (€ 650.000) van de 'vervanging brug Eltenseweg' dat aangevraagd is in de Kadernota 2018-2022. Door deze tijdelijke maatregel kan het restant krediet (€ 600.000) doorschuiven van 2019 naar 2022. Dit uitstel geeft mogelijkheden om samen met Kreis Kleve (D) een integraal plan te maken om het gebied verder in te richten, waardoor we mogelijk kosten kunnen besparen en een meer passende oplossing mogelijk wordt.

Reconstructie Halve Maan Lobith

Het projectgebied 'reconstructie Halve Maan' omvat het gebied tussen de rotonde Batavenweg en Herwensedijk. In dit projectgebied realiseren wij een fietsverbinding, vervangen wij ook alle verhardingen en renoveren we het grootste gedeelte van het openbare groen. Verder parkeren automobilisten op de Halve Maan op de rijbaan. Na de herinrichting kunnen zij alleen nog parkeren in de parkeervakken. Dit project schuift door naar 2019.

Herinrichting Kop van Tolkamer

De aanleiding voor de projecten is de achterstand in onderhoud openbare ruimte (verpaupering). De Kop van Tolkamer onderscheidt zich van de omgeving. Door de kwaliteitsimpuls en het opknappen van de openbare ruimte ontstaat in de Kop van Tolkamer een toeristische meerwaarde, waarmee de Kop van Tolkamer op de kaart wordt gezet.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Niet geheel volgens plan
		

Uitvoeren noodzakelijk achterstallig onderhoud

Op diverse wegen hebben wij slijtlagen aangebracht om de wegen weer veilig te maken. In 2019 hebben we alle asfalteringswerkzaamheden afgerond.

Vervangen brug Eltenseweg

Het onderzoek naar tijdelijke maatregelen om de brug Eltenseweg weer open te stellen voor vrachtverkeer hebben wij afgerond met een positieve conclusie. Dit houdt in dat wij inmiddels met behulp van tijdelijke maatregelen de brug voor minimaal 3 jaar weer toegankelijk hebben gemaakt voor al het verkeer inclusief het zware vrachtverkeer. De uiteindelijke vervanging voorzien wij nu in 2022. Er spelen diverse ontwikkelingen en plannen bij onze oosterburen Kreis Kleve. Voor dit gebied gaan wij dan ook samen met Kreis Kleve een integraal plan opstellen.

Reconstructie Halve maan Lobith

Het plan hebben wij voorbereid en verder hebben wij diverse voorbereidende onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken hebben o.a. betrekking op asfalt, de bodemgesteldheid, kabels en leidingen en verkeersstructuur. Begin 2019 hebben wij een informatieavond gehouden voor de aanwonenden. Tijdens deze bijeenkomst hebben wij het ontwerp toegelicht. De aanwezige bewoners waren uiterst positief. In het najaar 2019 starten wij met de uitvoering van de werkzaamheden.

Herinrichting Kop van Tolkamer

In november 2018 heeft u een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Daar hebben wij diverse onderzoeken voor uitgevoerd. Wij zijn nu bezig met het maken van het schetsontwerp.

Wegenlegger

Wij hebben in 2018 extern opdracht gegeven om de wegenlegger op te stellen. De afronding vindt plaats eind 2019. De voorbereiding loopt op schema.

Voorstel raad

Wij stellen u voor in te stemmen met de gewijzigde planning.

2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering

Jaar realisatie 2022

De komende vier jaar (en verder) worden bestaande wegen heringericht en voeren we planstudies uit naar nieuwe (rand-)wegen. Er is een krediet nodig voor capaciteit, onderzoek en uitvoering.

De investering heeft betrekking op de volgende projecten:

- Coördinatie en regie infrastructurele projecten in de uitvoering
- Project A15/A12
- Aanpassing Arnhemseweg en weg Hengelder (waaronder Herinrichting parkeerplaatsen sportvelden Hengelder, Oversteek Douwe Dekkerstraat en onvoorziene werken)
- Planvorming herinrichting Edisonstraat
- Planvorming herinrichting Mercurion
- Planvorming herinrichting Doesburgseweg
- Spoorverdubbeling Zevenaar-Didam
- Herinrichting Babberichseweg
- Planstudie Noordelijke Randweg
- Planstudie doortrekking Witte Kruis/MER
- Monitoring geluid, fijnstof en trillingen
- Onderzoeken akoestische maatregelen onderliggend wegennet
- Effecten realisatie Vliegveld Lelystad voor Zevenaar

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Coördinatie en regie infrastructurele projecten in de uitvoering

Dit is een lopend project. De projectleiders stemmen maandelijks af over de verschillende projecten die in uitvoering zijn. Middels een kaart worden de werkzaamheden/afsluitingen/omleidingen bijgehouden, afgestemd en geactualiseerd.

Project A15/A12

De aanbesteding van Rijkswaterstaat (RWS) loopt volgens planning. Dit is een periode van weinig communicatie en ontwikkelingen van het project. Daarnaast is Zevenaar samen met de buurgemeenten bezig om de voorbereidingen te treffen voor een goede begeleiding en afstemming van de vergunningen die t.z.t. ingediend gaan worden door de aannemer van RWS. Wachten is nu op de Raad van State over het Tracébesluit.

Aanpassing Arnhemseweg en weg Hengelder (waaronder Herinrichting parkeerplaatsen sportvelden Hengelder, Oversteek Douwe Dekkerstraat en onvoorziene werken)

De uitvoering van beide wegen is in volle gang en loopt volgens planning.

Planvorming herinrichting Edisonstraat

Wij onderzoeken welke maatregelen (tijdelijk) genomen kunnen worden om het toekomstig verkeer via de Edisonstraat te begeleiden totdat de aanpassingen aan de Griethse Poort en Doesburgseweg gereed zijn.

Planvorming herinrichting Mercurion

Deze wordt opgepakt nadat de Arnhemseweg en de weg Hengelder afgerond zijn.

Planvorming herinrichting Doesburgseweg

Dit wordt opgepakt nadat de Arnhemseweg en de weg Hengelder afgerond zijn.

Spoorverdubbeling Zevenaar-Didam

De uitvoering is in volle gang en loopt volgens planning. De vondst van diverse bommen uit de Tweede Wereldoorlog zorgt voor extra inzet en afstemming en kosten. Deze kosten worden verhaald via een landelijke subsidie en bijdrage provincie. Voor Zevenaar is dit kostenneutraal.

Herinrichting Babberichseweg

Dit wordt opgepakt nadat de spoorverdubbeling gereed is. Wel zijn er diverse overlegmomenten geweest met stakeholders in de nabije omgeving om de verschillende wensen met elkaar af te stemmen.

Planstudie Noordelijke Randweg

De planstudie is 'on hold' gezet i.v.m. het opstellen van het Verkeers- en vervoerplan. De noodzaak voor een Planstudie Noordelijke Randweg maakt hier deel van uit.

Planstudie doortrekking Witte Kruis/MER

Het Plan van Aanpak is opgesteld en akkoord bevonden door zowel gemeente als provincie. Er wordt nu uitvoering gegeven aan de eerste fase van het Plan van Aanpak, waaronder inloopbijeenkomsten met stakeholders.

Monitoring geluid, fijnstof en trillingen

Door de ODRA is een Plan van Aanpak opgesteld. De eerste nulmeting is gereed en verkeerstellingen worden uitgevoerd.

Onderzoeken akoestische maatregelen onderliggend wegennet

Wij onderzoeken in hoeverre een pilot in Zevenaar toegepast kan worden om geluidsoverlast langs de ontsluitingswegen te reduceren. Momenteel wordt gewacht op certificering van de methode door de leverancier.

Effecten realisatie Vliegveld Lelystad voor Zevenaar

De gemeente is actief betrokken bij deze ontwikkeling en trekt samen op met de gemeente Duiven. Het project wordt nauwlettend gevolgd.

Bij de uitvoering van groot onderhoud en grootschalige reconstructies is de verkeersveiligheid een vast onderdeel van de weginrichting. Daarnaast zijn de volgende specifieke verkeersveiligheidsmaatregelen voorbereid:

Heilige Huisjes/Zuiderlaan

Bewoners wensen verkeersremmende maatregelen in Heilige Huisjes/Zuiderlaan. De lange rechte weg nodigt uit tot een hoge rijsnelheid. De bewoners ervaren dit als onveilig. Uit verkeersmetingen blijkt dat er inderdaad te hard wordt gereden. De weg is onvoldoende ingericht als een 30 km/u zone. We hebben gekeken naar verschillende typen maatregelen. Vanwege het verkeersaanbod stellen wij voor drempels aan te leggen. Bewoners staan positief tegenover deze plannen. Het definitieve ontwerp is in 2018 afgerond met instemming van de buurt.

Fietsoversteek rotonde Landeweerdijk

De Landeweerdijk, Ringbaan Oost en Babberichseweg in Zevenaar zijn met elkaar verbonden door een rotonde (hierna: rotonde N336). Rtonde N336 heeft voor vele weggebruikers een belangrijke functie. De rotonde vormt de verbinding tussen de nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en het centrum van Zevenaar. Maar ook vervult rotonde N336 een belangrijke rol in de verbinding tussen Zevenaar en de middelbare school het Liemers College. Rtonde N336 is ruim opgezet, wat kan uitnodigen tot verkeerd gebruik. Zo wordt er met enige regelmaat tegen de richting in gefietst. Er is behoefte aan het creëren van een veiligere situatie. Een veilige oversteek is van belang, onder meer door de grote snelheidsverschillen (80 km/u vs. 20 km/u). Wij willen aan de noordzijde van de rotonde een fietsoversteek in twee richtingen maken. De voetgangers op de oversteek moeten net als nu voorrang geven aan het kruisende verkeer. Een dubbele oversteek voorkomt tegen de richting in fietsen en maakt de verkeerssituatie daarmee veiliger. Ook vormt een dubbele oversteek een logische verbinding tussen de wijk Groot Holthuizen en Zevenaar. Wij stellen voor om de zuidelijke oversteek aan de rotonde te verwijderen.

Aanpassing Dorpstraat/Babberichseweg

Op aandringen van aanwonenden heeft de provincie een plan opgesteld om de verkeersveiligheid van deze verkeerssituatie te verbeteren. Uit het onderzoek is gebleken dat de doorstroming van de provinciale wegen goed is, maar dat de verkeersveiligheid op een aantal punten verbeterd kan worden. Deze plaatsen zijn: fietsstrook langs de N811, oversteek Schutterspad over de N336 en insteek N812 ter hoogte van het Baborgaplein. Tussen provincie en onze gemeente is een kostenverdeling van respectievelijk 75% en 25% afgesproken. Voor fietsoversteek Bettestraatje is nog nader onderzoek nodig. In 2018 is vooral gewerkt aan het optimaliseren van de ontwerpplannen. Voor de fietsoversteeken op de Babberichseweg (Bettestraatje en Uiversweg) zijn twee varianten ontwikkeld die nadere uitwerking behoeven.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

In 2018 zijn wij gestart met de voorbereidende werkzaamheden. De planning in 2019 verloopt volgens schema.

Heilige Huisjes/Zuiderlaan

In 2018 hebben wij verschillende bijeenkomsten gehouden met aanwonenden en belanghebbenden over de inrichting van de Zuiderlaan en de Heilige Huisjes. Wij zijn in de zomer 2019 gestart met de aanpassingen aan de Heilige Huisjes en de Zuiderlaan.

Fietsoversteek rotonde Landeweerdijk

Aansluitend op de aanleg van de langzaamverkeertunnel op de Babberichseweg gaan we de fietsoversteek Landeweerdijk nog in 2019 realiseren.

Aanpassing Dorpstraat/Babberichseweg

We starten volgens planning met de werkzaamheden in het najaar van 2019 en ronden dit in 2019 ook af.

2.1.5 Verbeteren en verduurzamen openbare verlichting Jaar realisatie 2019

Onze gemeente kent nog een aanzienlijk aantal verouderde lichtmasten met energieverblindende armaturen. In de huidige beleidsplannen Openbare Verlichting zijn voor het hele grondgebied van onze gemeente budgetten beschikbaar voor vervanging naar duurzame armaturen en materialen. Om een impuls te geven aan de wens om de openbare verlichting verder te verduurzamen stellen wij voor de bestaande verouderde en energieverblindende lichtmasten versneld te vervangen. De masten zijn economisch, en grotendeels ook technisch, afgeschreven. Vervanging leidt op termijn tot besparingen in het energieverbruik. In het vierde kwartaal 2018 zijn wij gestart met de vervanging. De vervanging ligt op schema.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Niet geheel volgens plan
		

Wij hebben opdracht verleend voor levering van duurzame masten en armaturen. In 2018 zijn wij gestart met het vervangen van een deel van verouderde verlichting in duurzamere verlichting. De vervangingen lopen niet geheel op schema. Voor de vervangingen zijn wij afhankelijk van de medewerking van de netbeheerder. Deze medewerking heeft betrekking op het verlenen van toestemming voor werkzaamheden aan het stroomnet en het vrij schakelen (spanning vrij maken) van netten om veilig te kunnen werken. Wij lopen vertraging op omdat de netbeheerder de noodzakelijke medewerking niet op tijd levert. Wij verwachten nu dat wij medio 2020 de betreffende voorzieningen volledig hebben vervangen.

Voorstel raad

Wij stellen u voor er mee in te stemmen dat de vervanging medio 2020 is afgerond.

2.1.6 Opstellen Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) Jaar realisatie 2019

Gelet op het toenemende belang van de bereikbaarheid van onze gemeente in relatie tot de toenemende verkeersdruk gaan wij in 2019 een gemeentelijke visie op verkeer en vervoer opstellen.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Het GVVP is gereed en aan u ter vaststelling aangeboden.

2.2 Parkeren

2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen

Jaar realisatie 2019

In het centrum van Zevenaar zijn diverse voorzieningen voor betaald parkeren en selectieve toegang aan vervanging toe. Daarnaast willen wij op verzoek van de lokale ondernemers een pilot starten voor achteraf betalen.

Parkeerautomaten

De huidige parkeerautomaten werken niet naar behoren en zijn aan vervanging toe. Wij hebben u in de Kadernota een voorstel voorgelegd met een mogelijkheid tot sanering, waardoor er minder parkeerautomaten nodig zijn dan er nu staan. De voorbereiding voor aanpassing van de automaten is inmiddels in gang gezet. In het budget is ook rekening gehouden met projectbegeleiding en eventuele vervanging van bebording. Deze nieuwe parkeerautomaten werken volgens de nieuwste technieken, waardoor meer onderhoud op afstand kan plaatsvinden.

Pollers (zuilen automatische afsluiting)

De centrumafsluiting is ernstig verouderd en (deels) aan vervanging toe. Wij inventariseren de centrumafsluiting. Ook stellen we op basis van deze inventarisatie een nieuwe meerjarenbegroting voor de centrumafsluiting vast.

Pilot achteraf betalen parkeren

In samenwerking met de centrumondernemers hebben wij een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld om de voordelen van achteraf betalen voor het parkeren te belichten. Onderdeel van dit PvA is een pilot waarin iedereen die gebruik maakt van belparkeren (ook stadspasparkeren) het tweede uur parkeren gratis krijgt. Doel hiervan is de verblijfsduur in het centrum te verlengen én meer parkeerders te verleiden achteraf te betalen voor het parkeren.

Digitaliseren van de parkeervergunningen

In de loop van 2018 bieden wij u een voorstel voor het digitaliseren van de parkeervergunningen aan. Naast betere service aan de inwoner zorgt dit ook dat de uitgifte van vergunningen efficiënter zal verlopen.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Parkeerautomaten

De aanbesteding voor de parkeerautomaten hebben wij in 2018 voorbereid en is inmiddels afgerond. We verwachten uiterlijk na de zomer van 2019 de nieuwe parkeerautomaten te kunnen plaatsen. Deze nieuwe parkeerautomaten werken volgens de nieuwste technieken. Met het plaatsen van de parkeerautomaten is in september gestart.

Pollers (zuilen automatische afsluiting)

Het groot onderhoud aan de centrumafsluiting hebben wij in 2018 uitgevoerd. Verder is gestart met het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan. Het meerjarenonderhoudsplan hebben wij in concept gereed en gaan wij met de leverancier vastleggen.

Pilot achteraf betalen parkeren

Vanwege wisselingen in het centrummanagement hebben wij in afstemming met de centrumondernemers de pilot achteraf betaald parkeren nog niet uitgevoerd. De pilot was bedoeld om de voordelen van achteraf betalen voor het parkeren te belichten. Met deze pilot willen wij iedereen die gebruik maakt van belparkeren (ook stadsparkeren) het tweede uur parkeren gratis geven. We onderzoeken of we de pilot samen met de plaatsing van de nieuwe parkeerautomaten uit kunnen voeren. Planning is dat we starten met plaatsen van de parkeerautomaten in september. Er wordt géén pilot achteraf betalen uitgevoerd tegelijkertijd met het plaatsen van de parkeerautomaten, vanwege onvoldoende behoefte aan en draagvlak voor deze regeling.

Digitaliseren van de parkeervergunningen

In 2018 hebben wij voorbereidingen getroffen voor het digitaliseren van de parkeervergunningen. De daadwerkelijke start hiervan is momenteel nog niet duidelijk. Volgens planning starten wij met het plaatsen van de nieuwe parkeerautomaten in september. Dit is de eerste stap naar digitalisering en vervanging is zeer noodzakelijk. Daarom heeft dit project prioriteit gekregen in de planning. Daarnaast bereiden wij momenteel de aanbesteding voor fiscale handhaving voor. Hier wordt ook voorgesteld op digitalisering. Omdat digitalisering van de parkeervergunningen een groot en langdurig project is, hebben wij ervoor gekozen deze in de planning achteraan te zetten. Begin 2020 werken wij een voorstel uit.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	455	55	55	55
Tot de 2e Voortgangsrapportage	102			
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	558	55	55	55
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage				
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal baten Project financiële basis op orde	-8	-8	-8	-8
Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	550	47	47	47
Lasten				
Kadernota 2020 - 2023	5.603	4.933	5.171	5.325
Tot de 2e Voortgangsrapportage	102	18	18	17
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	5.705	4.951	5.188	5.343

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	198
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	198
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	198

Mutaties Project financiële basis op orde

Totaal lasten Project financiële basis op orde	-25	-50	-59	-59
Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	5.878	4.901	5.130	5.284
Saldo voor bestemming	-5.328	-4.854	-5.082	-5.237
<i>Onttrekkingen</i>				
Kadernota 2020 - 2023	482	87	87	87
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage	182			
Financiële basis op orde	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	664	87	87	87
<i>Toevoegingen</i>				
Kadernota 2020 - 2023				
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage				
Financiële basis op orde				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	664	87	87	87
Saldo na bestemming	-4.664	-4.767	-4.995	-5.150

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Toelichting mutaties reserves

Onttrekkingen 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Wat willen we?

Het behouden en versterken van de bestaande economische structuur. Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het onderwijs zijn op elkaar afgestemd. We behouden de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau.

Ontwikkelingen

De eisen met betrekking tot de energietransitie heeft gevolgen voor het bedrijfsleven. Ook heeft het bedrijfsleven te maken met een krappe arbeidsmarkt. Mogelijk gevolg van het RPW is het moeten schrappen van bedrijventerrein. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op onze inzet binnen dit beleidsveld.

Beleidskaders

- Recreatie & Toerisme in Rijnwaarden 2010-2020 (2010)
- Rijnwaarden: 't Gelders Eiland, Visie vrijetijdseconomie en impactstudie overnachtingshaven (2013)
- Beleidsnota Horeca als nevenfunctie in het buitengebied (2014)
- Zevenaar: de koers van recreatie en toerisme 2013-2018 (2013)
- Masterplan Hal12 (2016)
- Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 (2017)
- Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 (2012)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Economisch beleidsplan gemeente Zevenaar 2008 – 2020 (2008)

WAT WILLEN WE?

3.1 Versterken economische ontwikkeling

Het versterken van de economische structuur, waarbij de focus ligt op logistiek, de maakindustrie, riviergebonden bedrijvigheid en vrijetijdseconomie.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

Het bieden van voldoende en kwalitatief goede werklocaties, waarin ruimte is voor nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande bedrijven.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

Een goede waardering van onze dienstverlening door ondernemers.

3.4 Gebiedsmarketing

Wij willen de naamsbekendheid van onze gemeente vergroten en economische groei realiseren. Economische groei zorgt voor behoud van het bovenlokale voorzieningenniveau. Het is ons doel de toeristische en recreatieve kwaliteiten van onze prachtige gemeente te promoten en bezoekersaantallen te verhogen. We willen ondernemers aantrekken door hen bekend te maken met het positieve vestigingsklimaat voor bedrijven in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit

Status 2018 Status 1e VGR Status 2e VGR

3.1.1 Bijdragen aan Logistiek Innovatiehuis Achterhoek Liemers

3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied

3.1.3 Opstellen economische visies Liemers en Zevenaar			
3.1.4 Uitvoeren en monitoren Regionaal Programma Werklocaties (RPW)			
3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten 2019			
3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein			
3.2.4 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Markt en Muldershof			
3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen			
3.2.6 Invullen gebouw Raadhuisplein 1			
3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort			
3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort			
3.2.9 Ruimte geven aan agrarische sector			
3.3.1 Inkopen bij lokale Liemerse bedrijven			
3.3.2 Stimuleren start-ups			
3.3.3 Verminderen regeldruk voor midden- en kleinbedrijf (MKB)			
3.4.1 Opstellen en uitvoeren marketingplan stad Zevenaar			
3.4.2 Verbeteren toeristische informatievoorziening en promotie			

3.1 Versterken economische ontwikkeling

3.1.1 Bijdragen aan Logistiek Innovatiehuis Achterhoek Liemers Jaar realisatie 2019

In 2017 is door de Liemerse gemeenten besloten bij te dragen aan het Logistiek Innovatiehuis Achterhoek Liemers. Deze vereniging is onderdeel van Logistics Valley. De A12 regio is hierin 1 van de 3 hotspots.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Gerealiseerd
		

De bijdrage voor 2019 is voldaan. Op basis van een evaluatie vanuit het Logistiek Innovatiehuis Achterhoek Liemers besluiten we in of de samenwerking vanaf 2020 gecontinueerd wordt.

3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied Jaar realisatie 2019

Het buitengebied van de Zevenaar is nog niet voorzien van snel en betrouwbaar internet. In oktober 2018 hebben de gemeenten uit de regio Arnhem-Nijmegen de samenwerking afgerond, omdat de mogelijkheden om glasvezel in het buitengebied aan te laten leggen inzichtelijk waren gemaakt. Twee marktpartijen hebben onafhankelijk van elkaar interesse getoond in de aanleg van glasvezel in het buitengebied.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Wij hebben inmiddels een overeenkomst gesloten met een marktpartij die glasvezel wil aanleggen volgens de door ons gestelde voorwaarden. Deze marktpartij is gestart met een vraagbundeling. Bij voldoende aanmeldingen vindt aanleg plaats. De start van de werkzaamheden is afhankelijk van de planning van de marktpartij.

3.1.3 Opstellen economische visies Liemers en Zevenaar

Jaar realisatie 2019

In 2018 wordt een Economische visie Liemers opgesteld. Aansluitend hierop werken we een visie met uitvoeringsplan uit voor de gewenste economische ontwikkeling in onze gemeente.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De Liemers economische visie is door u vastgesteld. De economische agenda Zevenaar is in voorbereiding en naar verwachting eind 2019 gereed voor besluitvorming.

3.1.4 Uitvoeren en monitoren Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

Jaar realisatie 2021

Om vraag en aanbod naar werklocaties (bedrijventerreinen, kantoorlocaties en perifere detailhandel) in de regio voor 2021 in balans te brengen, is het RPW opgesteld en door de provincie vastgesteld en juridisch verankerd in de provinciale omgevingsverordening. Dit RPW moet nu worden uitgevoerd. Hiervoor is een werkplan, met een werkorganisatie, opgesteld, dat de komende jaren wordt uitgevoerd. De kosten hiervoor zijn begroot op € 95.000 op jaarbasis. Dit is geaccordeerd in het regionaal portefeuillehoudersoverleg EZ en de kosten worden door de regio doorberekend aan de deelnemende gemeenten. Deze bijdrage is afhankelijk van het aantal inwoners.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De Ruimtelijke Uitwerking is op 4 juni 2019 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Eind 2019 verschijnt de monitoring over 2019, op basis waarvan het RPW naar verwachting wordt bijgesteld. In de monitoring wordt de besluitvorming rondom de A12/A15, kansen voor XXL-logistiek en nieuwe vraagramingen naar werklocaties meegenomen.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten 2019

Jaar realisatie 2019

In 2017 is het Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar opgesteld. Op basis hiervan wordt een aantal maatregelen voorgesteld om het centrum toekomstbestendig te maken. Hieraan wordt gefaseerd uitvoering gegeven. In 2019 richten we ons op het planten van beeldbepalende bomen bij de entrees van het centrum, het verder opwaarderen van de stegen en het structureren van het fietsparkeren.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet gestart	Volgens plan	Niet geheel volgens plan

We maken de historische entrees zichtbaar met natuursteen in het wegdek. Fietsparkeren, groen en straatmeubilair zijn in een integraal ontwerp opgenomen. Dit bespreken we met ondernemers, bewoners en vastgoedeigenaren. Naar verwachting kan de uitvoering doorlopen naar 2020.

Voorstel raad

Wij stellen u voor een gedeelte van de activiteiten opleveren in 2020.

3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein

Jaar realisatie 2020

In 2019 wordt het voormalig gemeentehuis aan het Raadhuisplein herontwikkeld door de eigenaar. In aansluiting hierop richten wij het plein opnieuw in, waarbij wij de uitgangspunten van het Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar toepassen. De voorbereiding van het ontwerpproces voor de inrichting het Raadhuisplein is gestart in 2018, waarbij wij ook de discussie voeren over het wel of niet realiseren van een semi-permanente overkapping over het plein.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In verschillende bijeenkomsten hebben wij bij inwoners, ondernemers en belangenorganisaties ideeën opgehaald over de herinrichting van het Raadhuisplein. De volgende stap is het uitwerken van verschillende schetsontwerpen, op basis waarvan een keuze gemaakt wordt. Dit werken we vervolgens uit tot een Voorlopig Ontwerp. De herinrichting van het plein vindt plaats nadat het voormalige gemeentehuis is herontwikkeld. Zoals het er nu naar uitziet is dit in 2020.

3.2.4 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Markt en Muldershof

Jaar realisatie 2022

In 2017 is het Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar opgesteld. Op basis hiervan wordt voorgesteld om de Markt en Muldershof te herinrichten om deze pleinen toekomstbestendig te maken.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet gestart	Niet gestart	Niet gestart

We hebben nog geen start gemaakt met de planvoorbereiding.

3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen

Jaar realisatie 2022

Om de economische waarde van bedrijventerreinen te behouden, knappen we verouderde bedrijventerreinen op. Dit gebeurt op logische momenten. De bedrijventerreinen die we als eerste herstructureren zijn Tatelaar in Zevenaar en Halve Maan in Lobith. We kunnen nog niet aangeven wanneer we hiermee starten, omdat we eerst belangrijke verkeerskundige maatregelen moeten nemen. In de economische visie en het uitvoeringsprogramma die we opstellen is herstructurering van bedrijventerreinen een thema.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet gestart	Niet gestart	Niet gestart

We zijn nog niet gestart met de uitwerking. Deze is afhankelijk van het uitvoeringsprogramma van het nog op te stellen economisch beleidsplan, de verkeerskundige aanpassingen rondom de ontsluiting van de A12 en de ontwikkelingen op de Halve Maan. De Zevenaarse economische agenda is nog niet gereed. Vooruitlopend op de definitieve vaststelling van het tracé van de verbreding van de A12 en de komst van de oprit Hengelder, gaan we een visie op de herontwikkeling van bedrijventerrein Hengelder opstellen.

3.2.6 Invullen gebouw Raadhuisplein 1 Jaar realisatie 2019

Wij gaan diverse activiteiten uitvoeren in en om het gebouw Raadhuisplein 1. De warmte/koude-opslag wordt afgedicht en het voormalige gemeentehuis zal deels worden gehuurd voor de functies: openbaar toilet, fietsenstallen en kantoorruimte voor de marktmeester en evenementen.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Niet geheel volgens plan	Niet geheel volgens plan
		

Het project heeft geruime tijd stil gelegen als gevolg van onder andere de vondst van asbest. Recentelijk zijn de (sloop-)werkzaamheden hervat. Volgens de huidige planning van de ontwikkelaar is de bouw medio 2021 gereed en kunnen we starten met de inrichting van het gehuurde deel.

Voorstel raad

Wij stellen u voor de activiteiten uit te stellen in afwachting van de voortgang van de bouw.

3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort Jaar realisatie 2021

We gaan tot en met 2021 de nog circa 40 hectare beschikbare gronden op BusinessPark 7Poort uitgeven. Hiervoor zijn versnellingsmaatregelen in gang gezet. Dit zijn onder andere de herinrichting van de Wal Masqué, het aanleggen van de Weg 7Poort en het (inter)nationaal op de kaart zetten van 7Poort door actieve marketing, acquisitie en de aanleg van een 2e viaduct (zie activiteit 2.1.1). De kosten en opbrengsten zijn verwerkt in de GREX Zevenaar Oost.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

De ontwikkeling van BusinessPark 7Poort loopt conform planning. De in de grondexploitatie geprognoseerde uitgifte van 2 hectare per halen we dit jaar. Daarnaast starten we met de realisatie van de nog ontbrekende infrastructuur op het bedrijventerrein. Ook starten we met de realisatie van de fiets- en voetpaden en richten we de bermen verder in. Tot slot ronden we de waterstructuur af en richten we de Wal Masque definitief in.

3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort Jaar realisatie 2021

Het ontwikkelen van de FOZ op BusinessPark 7Poort is in de 'voorbereidingsfase'. Dat betekent dat we werken aan de planuitwerking, de omgevingsvergunning en de voortgang van het Actieplan (convenant).

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De omgevingsvergunning voor de bouw van de Fashion Outlet Zevenaar is verstrekt en onherroepelijk. Levering van de kavel vindt naar verwachting nog dit jaar plaats. Realisatie zal in het eerste kwartaal van 2020 starten. Opening staat op dit moment gepland voor het eerste weekend van 2021 (Pasen).

3.2.9 Ruimte geven aan agrarische sector

Jaar realisatie	2019
-----------------	------

We geven agrarische bedrijven in het bestemmingsplan binnen de wettelijke mogelijkheden de ruimte om te ontwikkelen en ondernemen. Dit betekent dat de bouwregels het mogelijk maken grotere bouwvolumes te hanteren en nevenactiviteiten te ontwikkelen, in het bijzonder op het gebied van recreatie en toerisme, natuur en landschap en agrarisch verwante activiteiten. Mogelijkheden voor bestemmingswijziging bij beëindiging van het agrarisch bedrijf worden ook in het bestemmingsplan opgenomen. Hierbij hanteren we als uitgangspunt, dat ruimte krijgen voor ondernemen gepaard gaat met verantwoordelijkheid nemen naar de omgeving.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Gerealiseerd

We hebben een actueel planologisch kader in het ontwerpbestemmingsplan buitengebied Zevenaar opgenomen. Het ontwerpbestemmingsplan is december 2018 ter inzage gelegd. Dit is een vertraging van 6 maanden op de planning. U heeft voor het Gelders eiland de nota van uitgangspunten vastgesteld. In 2019 volgt het voorontwerpplan.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

3.3.1 Inkopen bij lokale Liemerse bedrijven

Jaar realisatie	2019
-----------------	------

'Kansen voor lokale ondernemers' is één van de aandachtsvelden van het (Liemers) inkoopbeleid. We leggen hier meer focus op, zodat de kansen van lokale ondernemers vergroot worden.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Gerealiseerd	Gerealiseerd

Medio 2018 hebben we via een raadsinformatiebrief stappen aangekondigd om de bekendheid van het inkoopbeleid bij gemeentelijke inkopers te versterken. Dat is gebeurd. Inmiddels staat op de website www.inkoopapp-deliemers.nl een lijst van verwachte onderhandse aanbestedingen. Regionale ondernemers kunnen hun belangstelling voor zo'n aanbesteding kenbaar maken. Dit wordt halfjaarlijks herhaald. Via de paragraaf bedrijfsvoering blijven we in de planning- en controlcyclus over de voortgang rapporteren.

3.3.2 Stimuleren start-ups

Jaar realisatie 2022

We stimuleren startende bedrijven om de werkgelegenheid in onze gemeente te verhogen. Wat de beste manier is om dit te doen zal blijken uit de nog op te stellen economische visie Zevenaar. In de economische visie Zevenaar gaan we bepalen welk resultaat we nastreven met deze maatregel.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet gestart	Niet gestart	Niet gestart
		

Na afronding van de Zevenaarse Economische Agenda starten we met de uitvoering van deze activiteit.

3.3.3 Verminderen regeldruk voor midden- en kleinbedrijf (MKB)

Jaar realisatie 2022

Wij willen overbodige regels voor het MKB verminderen. De inventarisatie van regels waarvan de meerwaarde niet duidelijk is, gebruiken we als startpunt voor het formeren van een 'paarse krokodillenbrigade'. Hierin gaan wij samen met ondernemers op zoek naar mogelijkheden om processen te vereenvoudigen en regeldruk te verminderen.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

We blijven continu in gesprek met ondernemers en ondernemersverenigingen over regels die als overbodig en onnodig worden ervaren. De conclusies van deze gesprekken worden meegenomen in nieuw beleid (bijvoorbeeld economische agenda, evenementenbeleid of winkeltijdenverordening).

3.4 Gebiedsmarketing

3.4.1 Opstellen en uitvoeren marketingplan stad Zevenaar

Jaar realisatie 2022

We stellen een marketingplan voor de stad Zevenaar op, omdat wij moeten concurreren met andere gemeenten als het gaat om financiers, bewoners, bedrijven en recreanten. Deze doelgroepen zoeken een passende, relevante omgeving voor hun activiteiten. Die omgeving is de optelsom van locaties, voorzieningen en andere factoren. Citymarketing richt zich op het beïnvloeden van keuzes ten aanzien van ruimtelijk gedrag. In het marketingplan bepalen we welke gemeente we willen zijn in de toekomst. De basis voor het marketingplan ligt in de nog op te stellen economische visie voor Zevenaar.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet gestart	Niet gestart	Niet gestart
		

Na afronding van de Zevenaarse Economische Agenda starten we met de uitvoering van deze activiteit.

3.4.2 Verbeteren toeristische informatievoorziening en promotie Jaar realisatie 2019

We bepalen hoe en met welke partners we onze inwoners en toeristen op adequate wijze informeren over en enthousiasmeren voor het toeristisch aanbod in onze gemeente.

We blijven de regiocampagne 'De Liemers Helemaal Goed' (DLHG) ondersteunen. Daarmee wordt het merk Liemers gebruikt en verder versterkt voor de interne branding van het gebied. Dit leidt tot meer trots op hun woonomgeving bij de eigen bewoners, die ook ons visitekaartje en onze ambassadeurs zijn.

Daarnaast zoeken we, samen met het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen (RBT KAN), het Toeristisch Informatiecentrum 't Gelders Eiland (TIC), de diverse VVV-punten en DLHG, naar een optimale structuur en samenwerking op het gebied van toeristische informatievoorziening en het stroomlijnen van de marketing van ons toeristisch product (gebied, routes, points of interest, accommodaties). Dit betreft zowel de digitale als de fysieke kant. Hierin wordt ook de relatie met Hal12 en de Fashion Outlet Zevenaar gelegd. Waarop (op welke thema's en doelgroepen) de toeristische promotie zich in de nabije toekomst vooral zal richten (welke poppen zetten we vooral in de etalage), bepalen we bij de totstandkoming van het beleidsplan vrijetijdseconomie.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In 2019 financieren wij - net als de jaren ervoor - de regiocampagne De Liemers Helemaal Goed (DLHG). De opdracht voor het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen (nu Visit Arnhem Nijmegen) loopt in 2019 door. Net zoals de subsidie voor het Toeristisch Informatiecentrum (TIC) in Tolkamer. TIC heeft uitdrukkelijk de opdracht gekregen niet alleen het Gelders Eiland, maar ook de rest van Zevenaar te bedienen. De samenwerking met deze drie partijen (DLHG, Visit Arnhem-Nijmegen en TIC) zetten wij in 2019 ongewijzigd voort, in afwachting van de bredere ontwikkelingen en discussie die wordt gevoerd op provinciaal niveau over hoe het gastheerschap van de toekomst eruit komt te zien. De (mogelijke) invulling van "informatie & inspiratie" in Hal12 en de FOZ nemen we in die discussie mee.

We zijn bezig met het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie. Toeristische informatievoorziening en promotie maken daar onderdeel van uit. Het beleidskader is in juli 2019 door u vastgesteld.

Voorstel raad

Het beleidskader vrijetijdseconomie is door u vastgesteld. Wij stellen u voor om deze activiteit te laten vervallen en op te nemen in een nieuwe activiteit (5.4.6 Uitvoeren beleidsplan vrijetijdseconomie).

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	10.125	10.284	3.523	5.234
Tot de 2e Voortgangsrapportage	-158	-76	-81	-85
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	9.967	10.208	3.442	5.149
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	24.171	24.171	24.171	24.171
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	24.171	24.171	24.171	24.171
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	24.171	24.171	24.171	24.171
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal baten Project financiële basis op orde	10	10	10	10
Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	34.148	34.389	27.624	29.330

Lasten

Kadernota 2020 - 2023	10.410	10.535	3.740	5.446
Tot de 2e Voortgangsrapportage	187			
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	10.597	10.535	3.740	5.446

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-54	-54		
Actualisatie kapitaallasten en Treasury				
Huurkosten Raadhuisplein 1	-54	-54		
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	24.171	24.171	24.171	24.171
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	24.171	24.171	24.171	24.171
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	24.117	24.117	24.171	24.171

Mutaties Project financiële basis op orde

Totaal lasten Project financiële basis op orde	7	7	7	7
Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	34.721	34.659	27.918	29.625
Saldo voor bestemming	-573	-270	-295	-295

Onttrekkingen

Kadernota 2020 - 2023	76	6		
Tot de 2e Voortgangsrapportage	105			
2e Voortgangsrapportage				
Financiële basis op orde	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	181	6		

Toevoegingen

Kadernota 2020 - 2023				
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage				
Financiële basis op orde				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	181	6		
Saldo na bestemming	-391	-264	-295	-295

Toelichting financiële ontwikkelingen**Baten**2. Actualisatie bestaand beleid*Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)*

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

Lasten1. Autonome ontwikkelingen*Actualisatie kapitaallasten en Treasury*

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Huurkosten Raadhuisplein 1

Er zijn huurkosten geraamd vanaf 2019 voor Raadhuisplein 1. De opgenomen huurkosten voor 2019 en 2020 kunnen door vertraging in het project worden afgeraamd.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid).

Wat willen we?

We willen dat alle kinderen en jongeren opgroeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goed onderwijs.

Ontwikkelingen

Onderwijshuisvesting

Het IHP 2020-2036 wordt in 2019 vastgesteld (najaar 2019), Verordening Voorzieningen Huisvesting

Onderwijs Zevenaar 2019 (Q4) wordt in 2019 vastgesteld,

evenals de verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs (Q4).

In 2019 beginnen we met de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet

Onderwijs de Liemers (GRHVOL) met de gemeenten Duiven en Montferland (2020).

Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat

Door integrale beleidsafstemming van de programma's Onderwijs, Veiligheid en Sociaal Domein versterken we de netwerksamenwerking, voor een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen voor het voortgezet onderwijs. Dit hebben wij verwoord in het 'Convenant Schoolveiligheid'. Mede ondertekenaars zijn: Politie Basisteam Rivierenland Oost, Liemers College. De netwerkpartners concluderen in Q2 dat de versterking van de netwerksamenwerking rondom onderwijs, jongerenwerk en meldpunt discriminatie en pesten jongeren helpt hun eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden te versterken. Samen bouwen zij aan een betekenisrelatie met jongeren waardoor jongeren zich gezien en gewaardeerd voelen. De inzet is dat een snellere signalering van de hulpvraag (dure) gespecialiseerde hulp op termijn vermindert. De werkwijze - preventieve ketenaanpak - heeft interesse gewekt bij o.a. het Ministerie van Justitie en Veiligheid en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Beleidskaders

- Beleidsplan Onderwijs en Jeugd Zevenaar 2015-2019 (vastgesteld in 2015)
- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers) (vastgesteld in 2014)
- Integraal Huisvestingsplan 2014-2024 (vastgesteld in 2014)
- Kansen voor Morgen visiedocument Lokaal onderwijsbeleid Rijnwaarden 2016-2018 (vastgesteld in 2016)
- Visiedocument 'De verbinding van onderwijs en jeugd in de Liemers' (2015) (vastgesteld in 2015)
- Visiedocument 'Ouderbetrokkenheid: 1+1=3' OOGO De Liemers 2015 (vastgesteld in 2015)
- Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v. (vastgesteld in 2018)
- Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder (2018)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs 2015
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Zevenaar 2015 (vastgesteld in 2015) en Rijnwaarden (2015)
- Nota Vastgoedbeleid gemeente Zevenaar (2016)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Zevenaar 2019
- Verordening leerlingenvervoer Zevenaar 2018

WAT WILLEN WE?

4.1 Onderwijs

Het is ons doel dat onze kinderen en jonge inwoners minimaal een startkwalificatie behalen om hun kansen op een goede toekomst, participatie aan de samenleving en hun economische onafhankelijkheid te vergroten. We willen daarom een goede toegankelijke (pedagogische) infrastructuur voor scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs met een doorgaande lijn voor 0- tot 23-jarigen in onze gemeente. Hierbij zoeken wij voortdurend samen met het onderwijs naar nieuwe verbindingen, in zowel de lokale gemeenschap als in het bedrijfsleven.

4.2 Kinderopvang

Peuters, vanaf 2 jaar, krijgen toegang tot een kwalitatieve peutervoorziening binnen de kinderopvang. Een betekenisvolle speelleeromgeving stimuleert de ontwikkeling van peuters. Daarmee leggen we voor alle peuters een sterke basis voor een goede start in het onderwijs.

4.3 Natuur- en Milieueducatie (NME)

Wij willen dat inwoners, waaronder kinderen, in staat zijn om bewuste keuzes te maken ten aanzien van een duurzame en leefbare samenleving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit

Status 2018 Status 1e VGR Status 2e VGR

- 4.1.1 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs
- 4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen
- 4.1.3 Beleid maken huisvesting voortgezet onderwijs
- 4.1.4 Organiseren brede basisvoorziening voor jongste kinderen
- 4.1.5 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand
- 4.1.6 Opstellen beleidsplan onderwijsachterstandsbeleid
- 4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang

4.1 Onderwijs

4.1.1 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs

Jaar realisatie 2019

Met het opstellen van een Integraal Huisvestings Plan (IHP) Onderwijs anticiperen wij op het onderwijs van de toekomst. We borduren voort op de harmonisatiemaatregelen in de voorschoolse voorzieningen. Het IHP is intercategoriaal (primair onderwijs, buitengewoon basisonderwijs en voortgezet onderwijs) en integraal (onderwijs- en aanpalende welzijnsvoorzieningen). Het realiseren van een kindcentrum maakt onderdeel uit van het IHP. Daarnaast vertalen wij onze ambities met betrekking tot duurzaamheid in het IHP. De verwachte activiteiten ter uitvoering van het IHP hebben wij opgenomen bij de activiteit: 'Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen'.

Stand van zaken

Rek. 2018 1e VGR 2e VGR

Volgens plan Niet geheel volgens plan Volgens plan

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	● (Groen)	● (Oranje)	● (Groen)

Op verzoek en in nauw overleg met de schoolbesturen hebben wij gekozen voor een IHP-traject waarin ruimte is voor een visie-ontwikkeling voor de toekomst van de onderwijshuisvesting in zowel de stad Zevenaar als in de kleine kernen. Na informatieve raadsbijeenkomsten in maart 2019 en augustus 2019 voeren wij een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de schoolbesturen in het derde kwartaal. Besluitvorming vindt plaats in het vierde kwartaal.

4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen Jaar realisatie 2022

We bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen en waar mogelijk een Kindcentrum. De schoolgebouwen worden gebouwd op basis van het nog op te stellen IHP. We reserveren echter al middelen voor de onderwijshuisvesting, waarvan wij verwachten dat deze vanaf 2018 nodig zullen zijn. Het gaat hierbij om investeringen voor het Primair Onderwijs en het Voortgezet Onderwijs. Bij het beoordelen van de ingediende aanvragen voor schoolgebouwen nemen we duurzaamheidsaspecten in overweging.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Niet geheel volgens plan	Niet geheel volgens plan
		

De uitvoering van het programma voor 2019 is begonnen:

Deel I:

Het programma 2019 deel I hebben wij vastgesteld en zijn met de uitvoering begonnen.

De Bem, eerste inrichting OLP en meubilair,

Platanenlaan (Lindhage/'t Kofschip) - herinrichting openbaar terrein en tijdelijke huisvesting/verhuiskosten voor Lindenhage / 't Kofschip
ds. Jonkersschool

Op het overzicht 2019 is geplaatst: de Bem huisvesting 7 groepen

Het programma 2019 deel II moet nog worden vastgesteld.

Carroussel

In 2020 werken wij verder aan:

De Bem huisvesting 7 groepen

Locaties VO (Liemers College)

Locatieonderzoek Wissel/Tamboerijn: hiermee hebben wij een start gemaakt in 2019.

Nieuwbouw Wissel/Tamboerijn

Gymvervoer Lindenhage en 't Kofschip

Haalbaarheid van duurzaamheidsmaatregelen in combinatie met gemeentelijk vastgoed

Voorstel raad

Wij stellen u voor de besluitvorming over de kredieten voor de Carroussel/de Maatjes - en de Bem te verzetten naar het vierde kwartaal 2019. Daarna kan begonnen worden met de uitvoering.

4.1.3 Beleid maken huisvesting voortgezet onderwijs Jaar realisatie 2019

We gaan de huisvesting van het voortgezet onderwijs herzien. Dit is nodig vanwege de daling van leerlingenaantallen en wijziging van het onderwijsconcept. In overleg met het schoolbestuur van het Liemers college en de gemeenten Duiven en Montferland bepalen wij samen welke voorzieningen wanneer gerealiseerd moeten zijn. Wij dragen voor ongeveer 40% bij in de totale kosten van de investeringen. Om in 2020/2021 aanpassingen te kunnen realiseren, hebben wij in 2019 een investering in de begroting opgenomen.

Stand van zaken**Rek. 2018****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Samen met de gemeenten Duiven en Montferland beginnen we met de voorbereidingen voor de actualisatie van de Gemeenschappelijke Regeling vanwege de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen (2015). Dit proces verwachten wij in 2020 af te ronden.

De leerlingen die vanuit het Primair onderwijs doorstromen naar het voortgezet onderwijs worden niet meer op locatie Zonegge gehuisvest maar op locaties Heerenmaten (HAVO/VWO) of Landeweer (VMBO). Binnen de Gemeenschappelijke Regeling (GRHVOL) wordt onderzocht welke investeringen vanaf 2020 noodzakelijk zijn voor alle locaties.

4.1.4 Organiseren brede basisvoorziening voor jongste kinderen**Jaar realisatie****2019**

Met de wettelijke harmonisatie van de kinderdagopvang, peuterspeelzalen en voor- en vroegschoolse educatie (VVE) streven wij naar een kwalitatieve peutervoorziening met 100% bereik. Stimuleren van het jonge kind vormt de kern van het onderwijsachterstandenbeleid. We geven de kinderen een stevige basis mee voor hun verdere schoolloopbaan en het functioneren in onze maatschappij. Dit doen we door in te zetten op gerichte en speelse stimulering van de ontwikkeling op jonge leeftijd. Zo krijgen alle peuters de kans op een goede start in het onderwijs. In 2019 bieden wij peuters met risico op onderwijsachterstand extra ondersteuning door deelname aan een kwalitatief VVE-programma.

Stand van zaken**Rek. 2018****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

De Rijksoverheid heeft per 1 januari 2019 de gewichtenregeling, die het budget voor Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) voor gemeenten bepaalt, veranderd. Door de verandering van het rekenmodel wordt het beschikbare Rijksbudget eerlijker over de gemeenten verdeeld. Hierdoor krijgt de gemeente Zevenaar vanaf 2019 de middelen waar het recht op heeft en ook nodig heeft. Met deze nieuwe middelen kunnen we meer kinderen bereiken. Daarom zijn we nu, in gezamenlijkheid met de partners, bezig met het aanpassen van de doelgroepdefinitie. Daarnaast heeft het Rijk ook nieuwe wettelijke taken vastgesteld. Per 1 augustus 2020 moeten wij meer uren voorschoolse educatie aanbieden aan alle VVE-kinderen in onze gemeente. Op dit moment maken we daarover afspraken met de partners.

4.1.5 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand**Jaar realisatie****2021**

Wij rollen de komende jaren het rijksbeleid 'Tel mee met Taal' lokaal verder uit om taalachterstand van jongeren af aan te bestrijden en leesbevorderingsactiviteiten te stimuleren. Daarnaast gaan we succesvolle pilots binnen de specifieke regeling Volwasseneneducatie borgen binnen het structurele aanbod van het Taalhuis. Het Taalhuis helpt mensen die moeite hebben met taal en digitaal (lezen, schrijven, rekenen, computervaardigheden) om beter te leren lezen en schrijven.

Stand van zaken**Rek. 2018****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

De netwerksamenwerking binnen het Taalhuis verloopt naar tevredenheid. De aanpak van taalachterstand kan niet los worden gezien van de inzet op preventieve maatregelen, zoals lees- en taalbevordering voor kinderen en volwassenen. In het 1e kwartaal startte de BoekStart-coach. Dit is een gerichte preventieve leesbevorderende interventie op het consultatiebureau t.b.v. opvoeder(s) van jonge kinderen (0-4). Samen met de activiteit Sterk door Taal! voorziet het in een betekenisvolle bijdrage om ouderbetrokkenheid te stimuleren. Opvoeder(s) met lage taalvaardigheden worden gestimuleerd om deel te nemen aan een laagdrempelig formeel of non-formeel educatieaanbod.

4.1.6 Opstellen beleidsplan onderwijsachterstandsbeleid Jaar realisatie 2020

In 2019 gaan we werken aan het opstellen van een nieuw beleidsplan onderwijskansen. De ambitie rijkt verder dan alleen onderwijsachterstanden. De ambitie is om te werken aan betere onderwijskansen voor kinderen, jongeren en volwassenen in de gemeente Zevenaar.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
		Volgens plan	Volgens plan

Er is een begin gemaakt met het beleidsplan. Bestuurlijk is de richting voor de ambitie en de doelstellingen bepaald. In het kader van de bezuinigingen bekijken we of deze ambitie en bijbehorende doelstellingen nog haalbaar zijn. Mogelijk moeten ambitie, scope en/of doelstellingen bijgesteld worden. Dit moet gebeurd zijn voordat er echt gestart kan worden met externe gesprekken, beginnen met schrijven, etc.

4.2 Kinderopvang

4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang Jaar realisatie 2022

Wij zetten in op een kwalitatieve voorschoolse voorziening voor alle jonge kinderen. Dit geldt voor het aanbod voor peuters van ouders die recht hebben op Kinderopvangtoeslag en ouders die gebruik maken van een gesubsidieerde peuterplek. De uitvoering van de wettelijke taken gericht op Toezicht (Inspectie en Handhaving) registreren wij in het Landelijk Register Kinderopvang, waardoor we de uitvoering ook kunnen toetsen volgens de wettelijke kaders.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Vanaf 1 januari 2018 financieren wij gesubsidieerde peuterplekken aan voorschoolse voorzieningen. De aanvragen 2019 zijn tijdig ingediend. De bedragen zijn op voorschotbasis beschikbaar gesteld.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	841	841	841	841

Tot de 2e Voortgangsrapportage

Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	841	841	841	841
--------------------------------------	-----	-----	-----	-----

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-41	-41	-41	-41
-----------------------------------	-----	-----	-----	-----

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid	-41	-41	-41	-41
--	-----	-----	-----	-----

Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	-41	-41	-41	-41
--	------------	------------	------------	------------

Mutaties Project financiële basis op orde

Totaal baten Project financiële basis op orde	2	2	2	2
---	---	---	---	---

Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	802	802	802	802
---	------------	------------	------------	------------

Lasten

Kadernota 2020 - 2023	5.840	6.165	6.199	6.182
-----------------------	-------	-------	-------	-------

Tot de 2e Voortgangsrapportage

Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	5.840	6.165	6.199	6.182
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-99	-41	-41	-41
-----------------------------------	-----	-----	-----	-----

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid	-41	-41	-41	-41
--	-----	-----	-----	-----

Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-58			
---	-----	--	--	--

Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	-99	-41	-41	-41
--	------------	------------	------------	------------

Mutaties Project financiële basis op orde

Totaal lasten Project financiële basis op orde	-309	-354	-354	-354
--	------	------	------	------

Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	5.432	5.769	5.804	5.787
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-4.630	-4.967	-5.002	-4.985
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Onttrekkingen

Kadernota 2020 - 2023	76	76	76	76
-----------------------	----	----	----	----

Tot de 2e Voortgangsrapportage

2e Voortgangsrapportage	-24			
-------------------------	-----	--	--	--

Financiële basis op orde	0	0	0	0
--------------------------	---	---	---	---

Totaal onttrekkingen reserves	52	76	76	76
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Toevoegingen

Kadernota 2020 - 2023

Tot de 2e Voortgangsrapportage

2e Voortgangsrapportage

Financiële basis op orde

Totaal toevoegingen reserves				
-------------------------------------	--	--	--	--

Totaal mutaties reserves	52	76	76	76
---------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Saldo na bestemming	-4.578	-4.891	-4.926	-4.909
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid

De verwachte definitieve bijdrage van het rijk valt lager uit dan de raming op basis van de voorlopige beschikking 2019. Dit heeft te maken met enkele technische aanpassingen die het CBS heeft uitgevoerd in de indicator (verbeterde schatting als weinig bekend is over leerlingen en/of hun ouders en technische wijziging van de verblijfsduur). Door deze aanpassingen ontvangen gemeenten in 2019 uiteindelijk het juiste bedrag voor de bestrijding van onderwijsachterstanden.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid

De verwachte definitieve bijdrage van het rijk valt lager uit dan de raming op basis van de voorlopige beschikking 2019. Dit heeft te maken met enkele technische aanpassingen die het CBS heeft uitgevoerd in de indicator (verbeterde schatting als weinig bekend is over leerlingen en/of hun ouders en technische wijziging van de verblijfsduur). Door deze aanpassingen ontvangen gemeenten in 2019 uiteindelijk het juiste bedrag voor de bestrijding van onderwijsachterstanden.

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Toelichting mutaties reserves

Onttrekkingen 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Wat willen we?

We willen een gemeente zijn waar inwoners prettig wonen en waar voldoende mogelijkheden zijn om te sporten, culturele activiteiten te ontplooien of hieraan deel te nemen en te recreëren.

Ontwikkelingen

Cultuur en educatie

Cultuur en educatie vormen steeds meer een middel om participatie te bevorderen. Cultuur wordt ingezet om te ondersteunen in complexe vraagstukken als vergrijzing, het bestrijden van eenzaamheid of de integratie van vluchtelingen.

Verenigingen

Verdere veranderingen zijn er te verwachten in het verenigingsleven. Teruglopende ledenaantallen en het lastiger vervullen krijgen van bestuursfuncties worden de komende tijd uitdagingen voor onze samenleving.

Uitbreiding combinatiefunctie

De fusering naar de nieuwe gemeente Zevenaar heeft geleid tot nieuwe ontwikkelingen voor de inzet van de combinatiefunctionarissen. Door het groter worden van de gemeente Zevenaar heeft het rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor de inzet van de combinatiefunctionarissen.

Daarbij heeft de gemeente Zevenaar de mogelijkheid gekregen om de combinatiefunctionarissen van 6,0 FTE uit te breiden naar 8,0 FTE.

Momenteel loopt er een onderzoek waarin gekeken wordt of er een andere werkgeversconstructie mogelijk is voor de combinatiefunctionarissen sport en/of taken en werkzaamheden van combinatiefunctionarissen mogelijk anders ingevuld kunnen worden. Met dit onderzoek streven we ernaar om de combinatiefunctionarissen meer als één team te laten werken, een groter gebied en meerdere doelgroepen te bereiken en meerdere sportverenigingen te ondersteunen.

Vrijetijdseconomie

Relevante ontwikkelingen op dit terrein nemen wij mee in het opstellen van het beleidsplan vrijetijdseconomie.

Beleidskaders

- [Beleidsnota Sport 2013-2020](#)
- [Cultuur en erfgoedpact de Liemers 2017-2020 \(2017\)](#)
- [Projectplan ZO Zevenaar \(2016\)](#)
- [Notitie kunstbezit](#)
- [Camperplaatsenbeleid Rijnwaarden \(2014\)](#)
- [Recreatie & Toerisme in Rijnwaarden 2010-2020 \(2010\)](#)
- Rijnwaarden: 't Gelders Eiland, Visie vrijetijdseconomie en impactstudie overnachtingshaven (2013)
- [Beleidsnota Horeca als nevenfunctie in het buitengebied \(2014\)](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Zevenaar: de koers van recreatie en toerisme 2013-2018](#)
- [Beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 e.v. \(2018\)](#)
- [Beleidsplan IBOR \(integraal beheer openbare ruimte\) Zevenaar \(2018\)](#)
- [Bomenbeleidsplan Zevenaar 2016-2026 \(2016\)](#)
- [Groenbeleidsplan Rijnwaarden 2016-2026 \(2016\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030](#)
- Cultuurhistorische waardenkaart 2013
- Een visie op het erfgoed 2015-2019 (Zevenaar)
- Beleidsplan Stedelijk Groen 2006-2016

WAT WILLEN WE?

5.1 Sport

Het is ons doel is dat alle inwoners in een leefbare en gezonde samenleving elkaar in de eigen omgeving kunnen ontmoeten en (gezamenlijk) kunnen sporten en bewegen, mede gericht op een gezonde levensstijl.

5.2 Kunst en cultuur

Wij willen een divers cultureel en educatief aanbod, dat kwalitatief sterk is en voor inwoners gemakkelijk toegankelijk en dat bijdraagt aan welbevinden, creatief denken en plezier. Daarbij is cultuur belangrijk om de aantrekkingskracht van onze gemeente verhogen. Ons doel is dat cultuur bijdraagt aan het versterken van leefbaarheid, zelfredzaamheid, ontmoeting en verbinding.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

We willen ons erfgoed behouden voor toekomstige generaties. Ook willen we het draagvlak voor behoud van ons erfgoed onder onze inwoners vergroten, door het meer te promoten en te vermarkten. Onze monumenten en cultuurhistorisch landschap dragen bij aan het versterken van de vrijetijdseconomie.

5.4 Vrijetijdseconomie

Vrijetijdsbesteding van Nederlandse en buitenlandse gasten draagt bij aan de Zevenaarse economie en daarmee ook aan de werkgelegenheid in de regio. Daarnaast heeft vrijetijdseconomie een positief effect op de leefbaarheid in onze gemeente. Wij streven naar een toename van het aantal banen in de sector recreatie-toerisme ten opzichte van het totaal aantal banen in onze gemeente stijgt van 6,6% in 2016 naar 6,8% in 2022.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit

- 5.1.1 Harmoniseren subsidiebeleid
- 5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen
- 5.2.1 Beheren en behouden kunstcollectie
- 5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten

Status 2018	Status 1e VGR	Status 2e VGR
		
		
		
		

- 5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!
- 5.2.6 Ontwikkelen Hal 12
- 5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed
- 5.4.1 Investeren in speelvoorzieningen
- 5.4.2 Oppakken kansen recreatie en toerisme
- 5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur
- 5.4.4 Vergroten verblijfsmogelijkheden in gemeente

5.1 Sport

5.1.1 Harmoniseren subsidiebeleid

Jaar realisatie 2019

Vanaf 2018 harmoniseren wij het subsidiebeleid. We koppelen dit aan activiteiten en prestaties die bijdragen aan doelstellingen van onze gemeente op de diverse beleidsterreinen. Sport, culturele en welzijnsverenigingen en organisaties betrekken we actief bij de totstandkoming van het nieuwe subsidiebeleid. De discussie rondom de OZB wordt meegewogen. Het nieuwe subsidiebeleid wordt van toepassing op subsidies die we verlenen vanaf 2020.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet geheel volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In de zomerperiode zijn organisaties en verenigingen over het nieuwe subsidiebeleid geconsulteerd. Ook u wordt in dit proces betrokken. We verwerken de verzamelde input, zodat we het definitieve subsidiebeleid in december ter besluitvorming aan u kunnen voorleggen.

5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen

Jaar realisatie 2022

Verenigingen zijn belangrijk voor de sociale contacten en leefbaarheid binnen een stad, wijk, dorp of gemeenschap. We zien echter dat verenigingen steeds meer onder druk komen te staan. We sporten steeds meer, maar minder in verenigingsverband. Initiatieven van sportverenigingen om samen te gaan dienen nadrukkelijk vanuit de verenigingen zelf te komen. We ondersteunen en begeleiden hierin om de plannen ook daadwerkelijk uit te kunnen laten voeren. We stellen vrijwilligers bij verenigingen in staat om met vernieuwing aan de slag te gaan. Onze verenigingsverbinder speelt hier een belangrijke rol in.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In 2018 heeft u de motie 'Ondersteunen samengaan sportverenigingen' unaniem aangenomen. In maart 2019 was de aftrap met een draagvlakonderzoek onder de sportverenigingen in de gemeente Zevenaar, ter verkenning van de wensen en mogelijkheden voor samenwerking. Dit om op de langere termijn een gevarieerd sport- en beweegaanbod in de gemeente te behouden.

Tijdens deze bijeenkomst is iedere vereniging een verenigingsscan aangeboden. Inmiddels hebben de eerste individuele bijeenkomsten plaats gevonden.

Na twee bijeenkomsten met het bestuur van een vereniging wordt een rapportage opgesteld. Deze rapportage geeft inzicht geven in de sterktes en zwaktes van de vereniging. Aan de hand van de verenigingsscans en gesprekken met gemeente, wordt er in het 4e kwartaal 2019 een overall rapportage opgesteld. De rapportage wordt toegelicht op een gezamenlijke avond met alle verenigingen die hebben deelgenomen.

5.2 Kunst en cultuur

5.2.1 Beheren en behouden kunstcollectie

Jaar realisatie 2019

Wij mogen trots zijn op ons kunstbezit. Voor een gemeente hebben wij een bijzonder kunstbezit. Hier is meer mee mogelijk dan tot nu toe bereikt wordt. Door het beheer te intensiveren kunnen we de tentoongestelde kunst in ons gemeentehuis twee maal per jaar vernieuwen. Dit komt het behoud van de werken ten goede en biedt tegelijkertijd afwisseling en prikkeling voor de medewerkers en bezoekers. Door meer in te zetten op toegankelijkheid en communicatie neemt de bekendheid toe. Hierdoor wordt de kunst als het ware het visitekaartje voor onze gemeente, kunnen inwoners de kunst beter ervaren en kan deze haar oorspronkelijke grandeur van art in the factory weer tonen.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Niet geheel
volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Onderhoud kunst in de openbare ruimte is voor 2019 conform onderhoudscontract uitgevoerd. Voor het beheer en publiek toegankelijk maken van de gemeentelijke kunstcollectie sluiten we aan bij de inrichting van HAL12. De afstootprocedure voor een deel van de gemeentelijke kunstcollectie voltooien we pas in de loop van 2020.

5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten

Jaar realisatie 2020

Wij zetten in op een divers en kwalitatief sterk cultureel aanbod en het behoud van een breed en hecht verenigingsleven. Dit verhoogt de aantrekkingskracht van onze gemeente. We stimuleren het maken, delen en ontmoeten door culturele festivals te ondersteunen. Hiermee dragen we ook bij aan de profilering van onze gemeente en de kernen in het bijzonder. Samen met de gemeenten Duiven en Westervoort en de provincie investeren we met het Cultuur- en Erfgoedpact 2017-2020 in de Liemers € 480.000 in kunst, cultuur en erfgoed (bestaand beleid). Inwoners, verenigingen en organisaties voeren samen de activiteiten en projecten uit. Dit draagt bij aan een sterke, trotse en leefbare regio.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Het culturele aanbod in Zevenaar is stabiel en vitaal. Activiteiten van Muziekstad, Buitenblik en het SevenArt festival worden goed bezocht. Dankzij het cultuur- en erfgoedpact kunnen extra initiatieven ondersteund worden. Een goed voorbeeld is de DLHG-courant, die inmiddels zonder subsidie gerealiseerd wordt.

5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!

Jaar realisatie 2019

Cultuur is de smaakmaker van onze gemeente en een gezonde culturele infrastructuur vormt de basis van een bloeiend cultureel leven. Kunstwerk!, de fusie van de vier Liemerse professionele culturele organisaties het Musiater, Bibliotheek de Liemers, het Liemers museum en de Volksuniversiteit voor Zevenaar e.o., vormt hier een belangrijk onderdeel van.

Wij subsidiëren het op elkaar afgestemde productaanbod op het gebied van kunst en cultuur, erfgoed, muziekonderwijs, lezen en literatuur, debat en educatie dat Kunstwerk! biedt. Middels prestatieafspraken zorgen wij er voor dat de producten van Kunstwerk! bijdragen aan identiteitsvorming, ontmoeting en ontplooiing. We zorgen dat Kunstwerk! actief de samenwerking met verenigingen zoekt.

De wettelijke educatie-taken van Bibliotheek de Liemers zijn volop in ontwikkeling. Wij zorgen er voor dat deze (het volgen van) goed onderwijs, het vinden van een baan of het aangaan van sociale contacten ondersteunen. Het betreft onder meer lees- en taalbevorderingsactiviteiten, doorlopende leerlijnen en burgerschapsvorming.

Omdat de culturele infrastructuur in de Liemers over de gemeentegrenzen heen ligt, stemmen we in deze af met de gemeenten Duiven, Westervoort en Montferland.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Niet geheel volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

De bibliotheek is sinds april 2019 gehuisvest in Hal 12. Het Liemers museum en de Volksuniversiteit volgen na de zomer. De onderlinge samenwerking tussen de onderdelen van Kunstwerk! verbetert nog steeds. Ook ontstaan mooie samenwerkingsverbanden met allerlei organisaties in de Liemers. Een goed voorbeeld is het Liemers Taalhuis, waardoor laaggeletterdheid in de Liemers beter bestreden wordt (zie ook onder 4.1.5). Over de hele linie toont Kunstwerk! mooie groeicijfers.

5.2.6 Ontwikkelen Hal 12

Jaar realisatie

2019

Hal 12 biedt straks naast de publieksbalies van onze gemeente en de Regionale Sociale Dienst, producten en diensten op het gebied van cultuur, cinema, media, educatie en erfgoed. Geconcentreerd onder één dak ontstaat een gevarieerd aanbod voor een breed publiek, waarbij ontmoeten, ervaren en beleven centraal staat. Hal 12 wordt daarmee een podium voor samenwerking en biedt een belangrijke impuls voor het centrum. De bouw is in het derde kwartaal van 2018 gestart. De opening staat gepland in het tweede kwartaal 2019.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Niet geheel volgens plan

Volgens plan

Niet geheel volgens plan

Door u is in mei 2019 aanvullend budget toegekend. Hiermee wordt de verbouwing van Hal 12 op verantwoorde wijze afgerond, hetzij wat later dan eerder beoogd. De oplevering stond gepland voor het tweede kwartaal 2019. Dit zal oktober 2019 worden. Partners ondervinden hier geen hinder van. Wel is dit mogelijk van invloed op de programmering. Een collectief programma gaat niet eerder dan januari 2020 starten. Vooruitlopend op de vorming van de beheerstichting houdt de gemeente langer de regie over de governance. In 2020 gaat het beheer over op een te vormen stichting. Het meerjarenperspectief van de exploitatie is sluitend. Eind 2019 wordt aan u een Algemeen belang besluit voorgelegd ter voorkoming van oneerlijke concurrentie tussen gemeente en ondernemingen in Zevenaar. In januari 2020 wordt de hal feestelijk geopend.

Voorstel raad

De raad wordt voorgesteld om de ontwikkeling van Hal 12 niet in 2019, maar in 2020 af te sluiten.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed

Jaar realisatie 2022

We ontwikkelen beleid om de verduurzaming van monumenten te bevorderen. Het archeologisch beleid is in 2019 10 jaar oud. We moeten dit herzien. Hierbij brengen we WOII archeologie in kaart. De archeologische kaarten van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar stemmen we op elkaar af. De archeologische restanten van de Romeinse Limes worden mogelijk Unesco Werelderfgoed. We gaan het in ieder geval beschermen door het aan te wijzen als monument. De Limes wordt meegenomen in het VTE-beleid.

In het kader van harmonisering wordt het niveau van bescherming van monumentale objecten in de voormalige gemeente Rijnwaarden vanaf 2019 op het niveau gebracht van de oude gemeente Zevenaar, door inventariseren, onderzoeken en mogelijk aanwijzen als gemeentelijk monument.

Steeds meer monumentale kerken komen leeg te staan. Samen met de kerken en samenleving ontwikkelen we beleid om te kijken hoe we de kerken toekomstbestendig maken.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

We herzien de archeologische beleidskaart en maken deze geschikt voor het Omgevingsplan. We benaderen Kerkgenootschappen om inzicht te krijgen in de behoefte om samen een Kerkenvisie op te stellen. Vanuit het Rijk is er subsidie beschikbaar om een gezamenlijke Kerkenvisie vorm te geven.

5.4 Vrijetijdseconomie

5.4.1 Investeren in speelvoorzieningen

Jaar realisatie 2019

Kwaliteit van de speelplekken is van groot belang voor het gebruik. Met name de ondergrond van trapveldjes heeft het bij intensief gebruik zwaar te verduren. Hierdoor maken kinderen er geen gebruik meer van. Vooral in de nabijheid van scholen kan een kunstgrasveld in de wijk uitkomst bieden. Zowel de kinderen uit de buurt als van de school kunnen er gebruik van maken. Wij hebben goede ervaringen opgedaan met het Cruijff Court in Zevenaar. Kinderen gaan weer naar buiten en bewegen.

Wij verwijzen hierbij naar de uitvoeringsagenda jeugd en maatschappelijke ondersteuning in het kader van kansrijk opgroeien. Hierin zijn activiteiten opgenomen voor het creëren van een kindvriendelijke omgeving en het bevorderen van een gezonde levensstijl.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Gerealiseerd

Gerealiseerd

5.4.2 Oppakken kansen recreatie en toerisme

Jaar realisatie 2022

Recreatie en toerisme is een van de speerpunten van onze gemeente. Ter uitvoering hiervan stellen wij samen met de sector een beleidsplan vrijetijdseconomie op.

Lopende projecten, onder andere in het kader van de subsidie Sterk Bestuur, handelen wij eerst af, zoals redoute Geuzenwaard, de augmented reality app met een route langs de redoutes. Zie ook de activiteit 5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

Wij gaan in de tweede helft van 2019 verder met de ontwikkeling van de nieuwe redoute Revensweert. Ook gaan we (met behulp van cofinanciering van de provincie) nader onderzoeken wat verschillende historische (water)linies voor de toeristisch-recreatieve beleving van Zevenaar en de Liemers kunnen betekenen. De Romeinse Limes is een van die linies, waar wij concreet mee aan de slag willen om hem in Zevenaar zichtbaar en/of beleefbaar te maken.

Voorstel raad

Het beleidskader vrijetijdseconomie is door u vastgesteld. Wij stellen u voor om deze activiteit te laten vervallen en op te nemen in een nieuwe activiteit (5.4.6 Uitvoeren beleidsplan vrijetijdseconomie).

5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur

Jaar realisatie 2020

We zorgen dat de basis op orde komt en maken af waar we aan begonnen zijn, waaronder een aantal projecten vanuit de subsidie Sterk Bestuur. Zo maken we het wandelkeuzenetwerk af en realiseren vier klompenpaden. Ook brengen we de toeristische bebording op orde. Het ruiter- en menrouthenetwerk breidt zich uit. In het kader van Rivierklimaatpark onderzoeken we de mogelijkheden van een fietsbrug over de IJssel. We onderzoeken of de paardensport ook van deze fietsbrug gebruik kan maken.

We kijken of we samen met Stadt Emmerich en de Euregio de fietsverbinding tussen Lobith (bruggetje over Oude Rijn) en Elten kunnen verbeteren.

Stand van zaken

Rek. 2018 1e VGR 2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

Wij gaan door met de verdere ontwikkeling van het wandelkeuzenetwerk en de klompenpaden. Voor de tweede fase van het ruiter- en menrouthenetwerk verkennen wij de actuele wensen, rekening houdend met het feit dat de brug over de IJssel er binnen nu en tien jaar niet gaat komen. We hebben een start gemaakt om te komen tot een harmonisatie van de toeristische bebording.

In 2019 gaan wij met Emmerich en de Euregio bekijken of we de fietsverbinding tussen Lobith en Elten kunnen verbeteren.

Voorstel raad

Het beleidskader vrijetijdseconomie is door u vastgesteld. Wij stellen u voor om deze activiteit te laten vervallen en op te nemen in een nieuwe activiteit (5.4.6 Uitvoeren beleidsplan vrijetijdseconomie).

5.4.4 Vergroten verblijfsmogelijkheden in gemeente

Jaar realisatie 2022

We gaan in gesprek met toeristisch-recreatieve ondernemers over hoe zij hun aanbod kunnen verbeteren en welke rol de gemeente daarbij speelt. Dit onderwerp nemen wij ook mee in de ontwikkeling van het beleidsplan vrijetijdseconomie en wordt in 2019 vervolgd met concrete maatregelen.

We actualiseren en harmoniseren het camperplaatsenbeleid.

Stand van zaken

Rek. 2018 1e VGR 2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

In contact met toeristisch-recreatieve ondernemers spreken we regelmatig over het verbeteren van hun aanbod. Dit is een doorlopende activiteit, zoals bijvoorbeeld bij bedrijfsbezoeken. In 2019 gaan wij het camperplaatsenbeleid harmoniseren.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	969	976	952	951
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	969	976	952	951
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>				
Actualisatie kapitaallasten en Treasury				
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage				
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal baten Project financiële basis op orde	534	-5	-5	-5
Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	1.504	971	947	947
Lasten				
Kadernota 2020 - 2023	8.170	8.657	8.351	8.332
Tot de 2e Voortgangsrapportage		-176	-80	-85
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	8.170	8.481	8.271	8.247
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-15			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-15			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	99	73	73	73
Wijzigingen in openbaar groen	99	73	73	73
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	84	73	73	73
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal lasten Project financiële basis op orde	528	-6	-6	-6
Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	8.782	8.548	8.337	8.314
Saldo voor bestemming	-7.278	-7.576	-7.390	-7.367
<i>Onttrekkingen</i>				
Kadernota 2020 - 2023	78	43	43	43
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage	-17			
Financiële basis op orde	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	61	43	43	43
<i>Toevoegingen</i>				
Kadernota 2020 - 2023				
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage				
Financiële basis op orde				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	61	43	43	43
Saldo na bestemming	-7.217	-7.534	-7.347	-7.325

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

2. Actualisatie bestaand beleid

Wijzigingen in openbaar groen

In 2019 zijn 3 bestekken opnieuw aanbesteed. Door marktwerking zijn de prijzen de afgelopen jaren gestegen. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 72.500.

Door de grote overlast van de eikenprocessierups hebben we meer budget nodig voor de inhuur van specialisten ter bestrijding hiervan. De extra kosten bedragen hiervoor € 21.000.

Tevens hebben wij de post materialen opgehoogd met € 15.000 vanwege droogteschade en extra werkzaamheden op het project Zonnemaat.

Het voordeel van € 10.000 op de huur van materieel compenseert dit nadeel enigszins.

Toelichting mutaties reserves

Onttrekkingen 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het Sociaal Domein. Hier rekenen we ook natuur- en milieueducatie toe. Voor het realiseren van de opgaven in het Sociaal Domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.

Om de doelstellingen op het gebied van jeugd en maatschappelijke ondersteuning te bereiken hebben en de zorg in onze gemeente beter te organiseren, hebben we 10 integrale ontwikkelroutes opgesteld. Hiermee kunnen we inzet van duurdere zorg voorkomen en kostenbesparingen in maatwerkvoorzieningen realiseren.

De 10 ontwikkelroutes zijn:

1. Vergroten van opgroeikansen
2. Bevorderen gezonde leefstijl van inwoners
3. Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid
4. Bevorderen regie woonsituatie van kwetsbare inwoners (beschermd wonen)
5. Bevorderen zelfstandig wonen ouderen
6. Versterken van samenwerking maatschappelijke partners
7. Vergroten van ruimte voor initiatieven
8. Vergroten toegankelijkheid van informatie, advies, ondersteuning en zorg
9. Vergroten grip op kosten en flexibiliteit om in te spelen op innovatie inkoop en initiatieven van inwoners en andere partners
10. Versterken van het tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen (verhalen inwoners, cliëntervaring, kwantitatieve informatie).

Wat willen we?

Wij willen de kansen en mogelijkheden van (kwetsbare) inwoners vergroten.

Ontwikkelingen

Data in het sociale domein

We zijn de afgelopen periode in het sociale domein bezig geweest met:

- het op de juiste wijze vullen van de data
- het zorgdragen voor de juiste wijze van valideren
- het opsporen van omissies in systemen en processen en deze te corrigeren
- het analyseren van de gegevens, om zo te komen tot bruikbare rapportages

De data werkt hierbij ondersteunend in de afstemmingsoverleggen binnen de organisatie en tussen de organisatie en ons college. Dit alles is een doorgaand proces waar we ook de komende tijd extra op gericht blijven.

Verbeteringen en bezuinigingen Wmo en jeugdhulp

De hulp en ondersteuning aan onze kwetsbare inwoners blijft noodzakelijk. In Zevenaar zien we dat zowel binnen jeugd als binnen Wmo (te) veel geld uitgeven wordt voor inzet van middelen, hulp en ondersteuning aan onze inwoners. Hierdoor lopen we binnen het sociaal domein financieel uit de pas met de aan ons verstrekte middelen. Een sluitende begroting is ook binnen het sociaal domein van belang. Nu we als gemeente binnen het sociaal domein een forse overschrijding hebben, is besloten om een extern bureau onderzoek te laten instellen en te komen met een plan van aanpak. Het plan van aanpak wordt de komende periode uitgevoerd (september tot en met december 2019, met uitloop naar 2020). Dit ondersteunt de organisatie om de ontwikkeling op de juiste wijze verder door te voeren, waarbij we binnen de gestelde financiële kaders kunnen blijven.

WAT WILLEN WE?

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

Het versterken van de sociale structuur én de 'basis op orde' in onze gemeente. Het gaat hier om het geheel van inwoners, organisaties, diensten en voorzieningen. De essentie is de samenhang tussen de mensen te versterken, de leefbaarheid te vergroten en de participatie in de stad, dorpen en wijken te bevorderen. Wij versterken deze structuur onder andere door inwoners en organisaties te faciliteren bij initiatieven, hen daarbij te ondersteunen en te positioneren. Daarbij investeren we in ontmoeting dichtbij onze inwoners en maatschappelijke partners. Als regisseur stellen wij ons actief op om verbindingen te initiëren en te stimuleren. Het gaat tot slot ook om grip op de kosten en flexibiliteit ten aanzien van inkoop en verantwoording binnen het sociaal domein te versterken.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

We gaan op het gebied van jeugd en maatschappelijke ondersteuning uit van de kracht van de samenleving en sluiten aan bij de leefwereld van inwoners en gezinnen. Onze activiteiten zijn erop gericht de inwoners in hun kracht te zetten en de samenleving actiever te maken. Hierbij houden we oog voor kwetsbaarheid, vergrijzing en voor jeugd en gezin. Daarbij zijn we gericht op het verminderen van de kosten van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

6.3 (Arbeids)Participatie

Wij willen de zelfredzaamheid van onze inwoners, de sociale cohesie en de lokale economie bevorderen. Daarom streven wij naar een inclusieve arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt waaraan alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen, ongeacht leeftijd, achtergrond of arbeidshandicap. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, ondersteunen wij door middel van verschillende voorzieningen.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR	Status 2e VGR
6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving			
6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)			
6.1.3 Vergroten toegankelijkheid informatie, advies, ondersteuning en zorg			
6.1.4 Vergroten grip op kosten			
6.1.5 Versterken tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen			
6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo			
6.2.2 Stimuleren en ontwikkelen van preventieve activiteiten			
6.2.3 Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid			
6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers			
6.2.5 Ondersteunen vrijwilligers			
6.3.1 Begeleiden mensen naar werk			
6.3.2 Uitvoeren Agenda Economie en Participatie			
6.3.3 Inburgeringsbeleid			
6.3.4 Uitvoeren Minimabeleid (inclusief schuldhelpverlening)			

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving

Jaar realisatie 2022

Wij dagen onze inwoners, ondernemers en maatschappelijk middenveld uit om zelf met goede ideeën te komen en te participeren bij beleidsvorming. Wij organiseren hiervoor rondetafelgesprekken. Wij gaan het zelf organiserend vermogen en de denkkraft in de stad, wijken en dorpen optimaliseren. Uitgangspunten die we hierbij hanteren zijn: bewoners als eerste aan zet, gelijkwaardige partners, alleen op verzoek, 'ja en' cultuur, benut wat er is, olievlek en gewoon doen. Deze uitgangspunten passen we toe in Het Krachtlokaal: hét Zevenaarse platform voor inwonerinitiatieven. Het burgerbudget maakt het mogelijk om samen met de inwoners projecten op te pakken en te realiseren. Deze activiteit is verbonden met activiteiten in het kader van burgerparticipatie en leefbaarheid in programma o.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

In maart 2019 is de regeling DoeDuiten vastgesteld. Met deze subsidieregeling is het mogelijk inwonerinitiatieven een duwtje in de rug te geven.

6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)

Jaar realisatie 2022

Voor het realiseren van de structuurversterking in het Sociaal Domein is een goede samenwerking met maatschappelijke partners relevant. Caleidoz is als lokale welzijnsorganisatie een belangrijke partner. Met Caleidoz komen we tot een opzet voor de toekomst van het welzijnswerk in onze gemeente.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

We voeren gesprekken met Caleidoz om te komen tot een gezamenlijke visie op de toekomst van welzijn in Zevenaar, passend bij de actuele (landelijke) ontwikkelingen en vraagstukken. Deze visie leidt tot verschuivingen in aandacht en inzet. De nieuw te formuleren doelen leiden tot veranderingen in producten en activiteiten, die verwerkt worden in het prestatieplan 2020. Hierdoor is de welzijnsorganisatie ook meer inzetbaar om o.a. de kosten op jeugdzorg terug te dringen.

Zie voor meer informatie over de aanpak van jeugdgezondheid bij programma 7, Volksgezondheid en duurzaamheid. Zie voor meer informatie over de aanpak binnen het onderwijs programma 4, onderwijs.

6.1.3 Vergroten toegankelijkheid informatie, advies, ondersteuning en zorg

Jaar realisatie 2022

Het voeren van eigen regie door inwoners staat of valt met de toegankelijkheid van informatie, advies, ondersteuning en zorg. Wij stellen daarom alles in het werk om ervoor te zorgen dat iemand die iets nodig heeft de kortste en snelste weg weet te vinden. Of iemand nu het adres van de lokale voetbalclub zoekt of acuut intensieve zorg nodig heeft, de weg naar het antwoord moet snel gevonden worden, zonder omwegen of onnodig oponthoud. Dit vraagt om een slimme inrichting van het hele veld en om adequate informatie hierover voor iedereen die dit aangaat.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Onze gebiedsteams bieden onze inwoners informatie en passende ondersteuning. Niet alle voorzieningen zijn even bekend bij inwoners en samenwerkingspartners. De sociale kaart app is in ontwikkeling. Zodra deze gereed is, sturen wij u deze informatie toe. Verwacht wordt dat dit aan het eind van het jaar is.

6.1.4 Vergroten grip op kosten

Jaar realisatie	2022
------------------------	-------------

Meer grip op financiën is essentieel om goed in te (kunnen) spelen op (toenemende) ondersteunings- en zorgvragen. Tegelijkertijd is er de wens om in de aanpak meer flexibiliteit in te bouwen om bijvoorbeeld (tijdelijke) initiatieven te honoreren en om budget te reserveren voor de inzet van subsidies en innovatie. Ook is het wenselijk om de verschuiving te realiseren van individuele maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen, waarbij we meer preventief en domeinoverstijgend te werk gaan: jeugd, maatschappelijke ontwikkeling, participatie en onderwijs.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Bijsturing raad	Bijsturing raad	Bijsturing raad

Om de grip op de kosten te vergroten is een aantal acties uitgezet waarbij wij u hebben meegenomen:

- inzet op bezuinigingen binnen het sociaal domein
- implementatie van de uitkomsten van het onderzoek door BDO gericht op de uitvoering en beheersbaarheid van de jeugdzorg en Wmo. Daarbij is de doeltreffendheid en de doelmatigheid van ons beleid onderzocht en de uitvoering hiervan
- inzet op de 5 V's (vaststellen, verklaren, vergelijken, voorspellen en vormgeven) zodat we op basis van betrouwbare, juiste, volledige, tijdige en consistente gegevens ons beleid en uitvoering kunnen monitoren en desgewenst aanpassen

Actieplan Sociaal Domein

Eerder informeerden wij u over het actieplan Sociaal Domein. Deel van dit actieplan is het ambitiegericht (eerder opgavegericht) werken. Het ambitiegericht werken is ingevoerd als methodiek en wordt vanaf dit moment op elk nieuw beleidsplan toegepast. De kwartaalrapportage binnen het Sociaal Domein over het tweede kwartaal 2019 is u aangeboden in het oude format aangevuld met onderdelen van het nieuwe format gebaseerd op deze methodiek. Niet alle bestaande beleidsplannen zijn volgens deze methodiek opgesteld of kunnen daarin eenvoudig worden gewijzigd, waardoor niet op alle doelstellingen kan worden gerapporteerd, omdat deze nu nog niet meetbaar zijn. Wanneer nieuwe beleidsplannen worden gemaakt waarin meetbare doelstellingen zijn benoemd, wordt de kwartaalrapportage hiermee aangevuld.

Uitgaven jeugdzorg

De uitgaven voor de jeugdzorg zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met 16% gestegen. We zien op basis van afgegeven beschikkingen en goedgekeurde declaraties dat deze stijging doorzet. Zoals in de tweede kwartaalrapportage aan u gemeld is, blijft dit percentage gelijk.

Uitgaven Wmo

De uitgaven voor de Wmo Begeleiding (BG) en Hulp bij het Huishouden (HbH) stijgen in 2019 ten opzichte van 2018. Een verduidelijking vindt u terug in de financiële toelichting van dit programma.

Voorspelbaarheid

Naar de toekomst toe moeten we reëel zijn dat de ontwikkeling van de jeugdzorg- en Wmo kosten lastig voorspelbaar blijft. We gaan er van uit dat de hogere zorgkosten structureel zijn, waarbij wij tegelijkertijd inzetten op aanpassingen in ons beleid en uitvoering op de zorgkosten voor jeugd en Wmo. De aard van de wettelijke regeling (open eind en beperkte beïnvloedbaarheid op jeugdzorg) maakt echter dat we met een grillig verloop rekening moeten houden.

Voorstel raad

Wij stellen u voor de ingezette inhoudelijke lijn voort te zetten. Daarbij merken we op dat er keuzes moeten worden gemaakt in de werkzaamheden die we uitvoeren. Dit hangt ook in grote mate samen met de uitkomsten van het BDO onderzoek en de bezuinigingen. Deze bepalen onze agenda in 2019 en 2020.

6.1.5 Versterken tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen

Jaar realisatie 2022

Om de ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen, bij te sturen en te delen is het belangrijk instrumentarium te ontwikkelen om te monitoren. Het gaat hierbij onder andere om verhalen van inwoners, cliëntervaringen en kwantitatieve informatie.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Niet geheel volgens plan
		

In de eerste voortgangsrapportage rapporteerden we dat deze activiteit volgens plan verliep. Op dat moment koppelden we deze activiteit nog niet zo sterk aan de activiteit 6.1.4. "grip op kosten" maar aan de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda Jeugd en Maatschappelijke Ondersteuning. Hierin staat beschreven dat we inzetten op tellen, luisteren en vertellen om de ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen.

Hier is uitvoering aan gegeven door onder andere het project Adviesvangers in te kopen, waarbij jongeren advies geven aan de gemeente op een bepaald beleidsonderwerp. We verwachten in september 2019 te starten met het eerste traject. Daarnaast zijn ook de cliënt ervaringsonderzoeken Jeugd en Wmo uitgevoerd. De resultaten zijn in september 2019 bekend en zullen met u worden gedeeld.

Naast het ophalen van informatie gaan we ook actief naar onze samenwerkingspartners toe. Zo hebben we geïnvesteerd in de samenwerking met scholen, huisartsen, jeugdgezondheidsartsen en zorgaanbieders. Dit zorgt voor kortere lijnen, efficiënter werken en een betere ondersteuning aan onze inwoners. Naast deze specifieke activiteiten komt de uitvoering van deze ontwikkellijn ook nadrukkelijk aan de orde in de aanpak binnen de andere ontwikkellijnen, aanpalend beleid en de werkwijze van gebiedsteams.

Samenvattend: De financiële ontwikkelingen binnen Jeugd en Wmo vragen om een intensievere inzet op het proces van tellen, luisteren en vertellen dan we bij het opstellen van de uitvoeringsagenda dachten. Zoals onder "grip op kosten" omschreven staat, stellen we u voor sterker in te zetten op werken met en vanuit data volgens de 5V's om te kunnen vaststellen, verklaren, vergelijken, voorspellen en vanuit deze gegevens te gaan vormgeven.

Voorstel raad

Net als aangegeven bij activiteit 6.1.4. stellen wij u voor de ingezette inhoudelijke lijn voort te zetten. Daarbij merken we op dat er keuzes moeten worden gemaakt in de werkzaamheden die we uitvoeren. Dit hangt ook in grote mate samen met de uitkomsten van het BDO onderzoek en de bezuinigingen. Deze bepalen onze agenda in 2019 en 2020.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo	Jaar realisatie	2022
Jeugdhulp en WMO zorg- en ondersteuningstrajecten (maatwerkvoorzieningen) zijn via de modulaire gemeenschappelijke regeling, module inkoop (MGR) en inkoop op bovenregionale- en landelijk schaal ingekocht. We zoeken hierbij continu naar mogelijkheden om de kosten te beheersen. Ook voor de komende periode is dit gezien de grote omvang in relatie tot de gemeentebegroting een belangrijk speerpunt.		

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

We hebben Jeugdhulp en maatschappelijk ondersteuning ingekocht (regionale maatwerk producten). In 2018 zijn de eerste stappen gezet voor de vereenvoudiging en verbetering van de regionale maatwerkproducten op jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

Regionaal werken wij samen aan innovatie van inkoop jeugdhulp aan de hand van het regionale transformatieplan Jeugdhulp 2018-2020. Hiervoor is in oktober 2018 vanuit de regio een aanvraag voor landelijke innovatiegelden jeugd vanuit het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' ingediend en gehonoreerd. Bij de besluitvorming regionaal over de inzet van deze gelden is gekozen om per gemeente een bedrag te bestemmen om lokaal in te zetten. Dit plan sluit aan op het reeds bestaande regionale innovatieplan jeugd.

Op dit moment werken wij hard aan de nieuwe aanbesteding die per 1 juli 2020 ingaat. Dit verloopt volgens plan. De belangrijke uitgangspunten voor de nieuwe aanbesteding zijn:

- Betere kwalitatieve toetsing bij inschrijving
- Betere kwalitatieve toetsing op naleving contractafspraken
- Vereenvoudiging van producten en diensten

Ook bekijken we binnen de nieuwe aanbesteding hoe we een prikkel kunnen inbouwen waardoor aanbieders tijdiger declareren.

Vanuit Zevenaar nemen wij deel aan een aantal werkgroepen waarin wij invloed uitoefenen om nieuwe producten te ontwikkelen. Ook nemen wij deel aan de stuurgroep van de nieuwe inkoop om ook op het proces invloed uit te oefenen. Daarnaast bepalen wij op basis van de hoogte van het declaratiebedrag, het declaratiegedrag zelf en de onderlinge samenwerking bij welke aanbieders wij aan willen sluiten bij regionale trimestergesprekken.

6.2.2 Stimuleren en ontwikkelen van preventieve activiteiten

Jaar realisatie 2022

In de beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning is veel aandacht voor preventieve activiteiten. Hiermee kunnen we inzet van duurdere zorg voorkomen en ook kostenbesparingen in maatwerkvoorzieningen realiseren.

De ontwikkelroutes gericht op preventie zijn:

- Vergroten van opgroeikansen
- Bevorderen gezonde leefstijl van inwoners
- Bevorderen regie woonsituatie van kwetsbare inwoners (beschermd wonen)
- Bevorderen zelfstandig wonen ouderen

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Niet geheel volgens plan
		

Vergroten opgroei kansen

We hebben aanvullend op het regionaal ingekochte jeugdhulp aanbod ondersteuning ingekocht voor kinderen en ouders in scheidingssituaties bij "Villa Pinedo". Ook hebben we voor ouders met jonge kinderen (0-4 jaar) "Pink Cloud" ingekocht. Dit is een wetenschappelijk ontwikkeld, online programma met als doel de samenwerking van ouders in de opvoeding en verzorging te vergroten. We zijn in gesprek met Caleidoz over de ondersteuning van jongeren in (complexe) echtscheidingssituaties. De pilots POH-JGGZ en SOH JGGZ zitten in hun laatste pilot jaar en worden geëvalueerd. In alle tussentijdse evaluaties wordt deze inzet tot nu toe als positief en effectief ervaren. Zowel op versterking samenwerking en het drukkende effect op de instroom in de jeugdhulp. Door de deelnemers wordt gepleit voor een structurele inbedding bij huisartsen in de gemeente Zevenaar. In de uitvoering is nadrukkelijk aandacht voor de samenwerking tussen huisarts, POH-er/SOH-er, gebiedsteams, IB-ers op de scholen en jeugdartsen. De pilots zijn ook een belangrijke motor achter het versterken van de samenwerkingsrelatie met de huisartsen.

Binnen de Passend Onderwijs regio (Duiven, Westervoort, Montferland en Zevenaar) werken we samen met de scholen en het Samenwerkingsverband aan een vernieuwd visie- en uitvoeringsplan Aansluiting Onderwijs en Zorg. We gaan het onderwijs en de zorg samen verbinden op de volgende onderdelen: jeugd-ggz, schooluitval, jeugdgezondheidszorg en samen zorg organiseren.

Bevorderen gezonde leefstijl

Caleidoz heeft in opdracht van de gemeente een pilot project uitgevoerd, waar o.a. gewerkt is aan het toeleiden van jongeren naar reeds bestaande (en meer sportieve) activiteiten. Deze werkwijze is gebaseerd op een effectief bewezen methode uit IJsland. Het project is in samenwerking met jongeren uitgevoerd. Voor het project is het complete aanbod van vrijetijdsbestedingen op 't Gelders Eiland in kaart gebracht. Dit aanbod wordt vervolgens onder de aandacht gebracht bij de jongeren via een Instagram account.

Naast het pilotproject dat door Caleidoz is uitgevoerd wordt ook vanuit het nieuwe handavingsplan alcohol en drugspreventie geïnvesteerd in bewustmaking van de rol die sportclubs hebben in preventie van alcohol en drugsgebruik onder jongeren (en hun ouders). Bijvoorbeeld door inzet van handhaving tijdens de 3de helft. Dit handavingsplan Alcohol- en drugspreventie wordt na goedkeuring vanaf september 2019 ingevoerd. Uitgangspunten bij het opstellen van het handavingsplan zijn het aansluiten bij en gebruik maken van bestaande netwerken. 'Best practices' in de aanpak van alcohol en drugspreventie en feiten en cijfers van Zevenaar zijn geanalyseerd. Deze analyse heeft geresulteerd in een aanpak die flexibel inzetbaar is en waarbij de professionals die dichtbij de jongeren staan ingezet kunnen worden wanneer nodig. De mix van situationeel handhaven inzetten van acties en op locatie handhaven lijken de beste aanpak voor het tegengaan van alcohol en drugsgebruik onder jongeren (en hun ouders).

Meer verantwoording op dit onderdeel, vanuit perspectief Jeugd gezondheid, onder het kopje 7.1.2.

Beschermd thuis

De decentralisatie van beschermd wonen vindt naar alle waarschijnlijkheid in 2021 plaats. Op dit moment wordt er wel al ingezet op ambulantisering van de GGZ (meer mensen met psychische kwetsbaarheid in de wijk). In het kader daarvan is in het tweede kwartaal van 2019 het regioplan Beschermd Thuis vastgesteld. Dit plan heeft u in het tweede kwartaal van 2019 middels een raadsinformatiebrief ontvangen. Naar aanleiding van deze grote ontwikkelingen willen wij inzetten op preventie, een zachte landing en draagvlak. Dit jaar wordt subsidie voor Mental Health First Aid cursussen (cursus voor eerste hulp bij psychische problemen) aangevraagd bij ZonMw.

Zelfstandig wonen

In verband met prioritering van activiteiten is dit onderwerp verplaatst naar de tweede helft van 2019.

Samenvattend

Slechts een deel van de opgenomen activiteiten op bovengenoemde ontwikkelingen is uitgevoerd. De uitkomsten van het BDO onderzoek en de bezuinigingen bepalen in grote mate onze agenda in 2019. Daarna is de grootste prioriteit inzetten op de verdere ontwikkeling van de 5 V's en op de ontwikkelingen uit de uitvoeringsagenda. Met name vanuit de gedachtegang dat inzetten op preventie zorgt voor vroegtijdige signalering en hulp zodat inzet van zwaardere zorg op een later moment niet nodig is. Het is nu nog niet duidelijk of wij wel uitvoering kunnen geven aan de activiteiten op de ontwikkelingen.

Voorstel raad

Wij stellen u voor ermee in te stemmen dat wij u in het licht van de geschetste ontwikkelingen hierover in de toekomst verder informeren.

6.2.3 Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid

Jaar realisatie 2022

Zorg en veiligheid liggen in de aanpak vaak in elkaars verlengde. Om goede ondersteuning en zorg tot stand te brengen en te handelen in het belang van de veiligheid en leefbaarheid, moeten (zorg)professionals goed samenwerken met hun veiligheidspartners. Ook is de ontwikkeling van een preventieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in samenwerking met de lokale toegang en zorg- en maatschappelijke partners belangrijk.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Niet geheel volgens plan
		

Regionaal is er een visie én regionaal uitvoeringsprogramma huiselijk geweld en kindermishandeling 2015-2019. In het vierde kwartaal van 2018 zijn we in de regio gestart met het herzien van deze visie en aanpak. Deze is inmiddels gereed en ligt samen met een lokale uitvoeringsagenda in september 2019 in het college ter besluitvorming.

In 2019 hebben wij verder gewerkt aan een programmatische aanpak voorkoming van escalatie (AVE). Doel hiervan is om de zorg- en veiligheidsketen beter op elkaar te laten aansluiten, zodat de samenwerking gestructureerd verloopt. Hierbij is het Veiligheidshuis betrokken wanneer er opgeschaald dient te worden. Aanleiding hiervoor is de eis die gesteld is voor een sluitende aanpak verwarde personen en de professionaliseringsslag binnen Veilig Thuis. In het eerste kwartaal van 2019 is de aanpak afgerond en gestart met de implementatie.

Veilig Thuis is in 2018 ondergebracht bij de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Met Veilig Thuis en de gebiedsteams hebben wij toen afspraken gemaakt over de samenwerking deze zijn in de periode januari - mei 2019 regionaal herzien en afrondende gesprekken hebben in augustus 2019 plaatsgevonden.

Er zit een stijgende lijn in het aantal meldingen en adviezen bij VT. In de periode januari-juni is hierover bestuurlijke afgestemd met VT. Uit de 5-maandsrapportage van VT blijkt dat een belangrijke reden voor deze stijging de (landelijke) aanscherping van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is. De begroting 2020 van VT is gebaseerd op de raming van doorlooptijden en volumes van meldingen zoals geraamd in de zomer van 2018. Op basis van een landelijke impactanalyse was een stijging van 5% verwacht. Het Rijk heeft centrumgemeenten ook met dit percentage gecompenseerd in de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang (Duvo). We zien echter een stijging van 55% in het aantal adviesvragen en 11% in het aantal meldingen. Dit is niet binnen het huidige budget (2019 en 2020) op te vangen voor Veilig Thuis. Gezien de ernst van de problematiek en de wettelijke termijnen waarbinnen VT haar werk te doen heeft, is een budgetverhoging nodig. Vooralsnog zien we die voor 2019 als incidenteel.

In het Bestuurlijk Overleg Veilig Thuis van 13 juni jl. hebben Arnhem en Ede aangegeven de ophoging van de begroting Veilig Thuis 2019 te vergoeden vanuit de reserves van de Doel Uitkering Vrouwenopvang (Duvo-uitkering). De regiogemeenten hoeven niet bij te dragen aan de budgetverhoging in 2019, Vooruitlopend op deze rapportage is in de Kadernota Zevenaar 2020-2023 rekening gehouden met het risico van een begrotingsoverschrijding. Voor Veilig thuis is het bedrag zoals opgenomen in de begroting 2020 van VT opgehoogd met een bedrag van €25.512, 10% van de begrote bijdrage van Zevenaar.

Voorstel raad

In november 2019 wordt door VT een definitief voorstel voor aanpassing van de begroting 2020 gedaan en deze wordt naar verwachting in december 2019 aan u voorgelegd ter besluitvorming. Wij stellen u voor hiermee in te stemmen.

6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers

Jaar realisatie 2019

Wij zetten in op waardering en ondersteuning van mantelzorgers door het aanbieden van voorzieningen die de zorg van mantelzorgers moeten verlichten. Daarnaast zetten wij in op ondersteuning van de mantelzorger door zijn/haar omgeving: onderwijs, bedrijfsleven, zorginstellingen en verenigingsleven. Hiertoe realiseren wij een expertisecentrum mantelzorg. De bestaande budgetten mantelzorg zijn hiervoor toereikend.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In de tweede helft van 2018 is gestart met Mantelzorg Zevenaar. Het afgelopen jaar is vooral besteed om de organisatie in de basis op orde te krijgen. Door diverse bestuurswisselingen heeft de uitvoering van Mantelzorg Zevenaar wat vertraging opgelopen in het bekendheid geven van de nieuwe vormgeving van de taak mantelzorg als knooppuntorganisatie. Daardoor ging de website later dan gepland online. Deze website is inmiddels wel operationeel. Ook de stuurgroep is volledig.

In het eerste kwartaal van 2019 is gestart met nieuwe deelnemers in de stuurgroep. Caleidoz, St. MEE en gemeente hebben een doorstart gemaakt met Mantelzorg Zevenaar. Dat heeft in het tweede kwartaal geleid tot uitvoering van een 'buzz on tour' dag waarin aandacht werd gevraagd voor werkende mantelzorgers door o.a. in gesprek te gaan met werkgevers. Daarnaast zijn andere activiteiten uitgevoerd. Zo is er bijvoorbeeld een cursus voor mantelzorgers van mensen met een Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) verzorgd en een presentatie gehouden voor u om de nieuwe manier van werken onder de aandacht te brengen en een blik in de toekomst te werpen. Mantelzorg Zevenaar heeft ook gericht gezocht naar jonge mantelzorgers. Zo zijn er afspraken gemaakt met het Liemers College en St. MEE op inzet van de Brussengroep (broertjes/zusjesgroep van 8-12 jaar), die in een gezin leven waarvan een broertje of zusje extra aandacht vraagt. Vanuit de Hogeschool Arnhem/Nijmegen is gestart met onderzoek hoe jonge mantelzorgers beter bereikt kunnen worden.

St. MEE heeft een erkenning 'mantelzorgvriendelijk' gekregen. Ook is gestart met het proces deze 'mantelzorgvriendelijk' erkenning voor zowel de Gemeente Zevenaar als Caleidoz in werking te zetten. MantelzorgNL is een expertisecentrum op het gebied van mantelzorg. De samenwerking met MantelzorgNL is verder ontwikkeld; mede om ook lokaal bekendheid te genereren voor MantelzorgNL.

Ook is verder aandacht besteed aan individuele mantelzorgvraagstukken en van passende ondersteuning voorzien. Het overzicht van zowel respijtzorg als voorliggend veld is uitgebreid. Tenslotte zijn afspraken gemaakt met Liemerij, Mantelzorg Zevenaar, Caleidoz en de Gemeente zich in het najaar te profileren rond de Dag van de Mantelzorg.

6.2.5 Ondersteunen vrijwilligers

Jaar realisatie 2022

Wij ondersteunen vrijwilligers. Wij doen dit door maatregelen ter ondersteuning aan te bieden, in het bijzonder voor de vrijwilligersorganisaties die actief zijn en activiteiten organiseren die bijdragen aan de uitvoering van Wmo-taken. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheid de inzet van de lokale vrijwilligers te erkennen en een blijk van waardering te geven. Dit kan bijvoorbeeld door een vrijwilligersonderscheiding toe te kennen.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In 2019 beginnen wij met de ontwikkeling van een nieuwe vorm van vrijwilligersprijs die jaarlijks zal worden uitgereikt.

6.3 (Arbeids)Participatie

6.3.1 Begeleiden mensen naar werk

Jaar realisatie 2019

Het beleid is er op gericht om zoveel mogelijk werkzoekenden aan een baan te helpen. Wij richten ons hierbij op de doelgroep: mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt én op het werk fit maken van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De Regionale Sociale Dienst (RSD) is de netwerkorganisatie die in nauwe samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere overheden (3 O's) invulling geeft aan ons beleid dat gericht is op een inclusieve arbeidsmarkt.

We starten een pilot met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) om te voorkomen dat mensen vanuit de Werkloosheidswet (WW) doorstromen naar de bijstand.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet geheel volgens plan	Niet geheel volgens plan	Niet geheel volgens plan

De resultaten zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD (raadsbesluit 5 juni 2018: Nieuwe opdracht RSD 2018) worden op dit moment (nog) niet gerealiseerd. We constateren verder dat er actuele beleidsontwikkelingen zijn vanuit het Rijk, die van invloed zijn op de bedrijfsvoering van de RSD, zoals de invoering van de nieuwe Wet inburgering per 1 januari 2021. Dit was voor ons aanleiding tot het uitvoeren van een nadere analyse van de businesscase om te bepalen of we op de juiste koers zitten. Wij gaan u via een raadsinformatiebrief nader informeren over de vervolgstappen binnen dit proces. Voor de raadsvergadering van december 2019 doen wij u een voorstel tot aanvraag van een vangnetuitkering over 2019. Tevens vindt de evaluatie over de Nieuwe opdracht RSD (Businesscase RSD) plaats.

Voorstel raad

Wij stellen u voor kenis te nemen van de raadsinformatiebrief.

6.3.2 Uitvoeren Agenda Economie en Participatie

Jaar realisatie 2019

Met de agenda Economie en Participatie willen wij kansen op de arbeidsmarkt voor inwoners stimuleren door te investeren in een stevigere verbinding tussen onderwijs, ondernemers en overheid. Hiervoor versterken wij het accounthouderschap, investeren wij in scholing, ontwikkelen wij leerwerkcentra, werken wij aan sociale impact en benutten wij de grensregio, samen met de ons omringende gemeenten, het onderwijs, ondernemers en andere overheden.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De gemeenteraden van de voormalige gemeente Rijnwaarden en de voormalige gemeente Zevenaar hebben ingestemd met het raadsvoorstel "toekomstige uitvoeringsstructuur participatiewet". De raden besloten onder andere tot het ontwikkelen van een gezamenlijke agenda werk en economie. In raadsinformatiebrief 2018-34 hebben wij u geïnformeerd over de gezamenlijke agenda en ook in de gebruikelijke rapportages hebben wij u geïnformeerd over de voortgang. De agenda werk en economie wordt verder uitgewerkt in de Liemerse ambassade.

Op 5 juni is het projectplan Liemerse ambassade gereed gekomen. Dit plan is tot stand gekomen na voorafgaande input van ruim veertig ondernemers, onderwijspartijen en overheden. Ontwikkelingen lopen volgens plan en dit houdt in dat we op koers liggen om "de Liemerse ambassade" op 1-1-2020 op te richten. In de Liemerse ambassade werken ondernemers, overheden, onderwijs en aanverwante organisaties nauw samen op thema's zoals agrarische economie, logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief retail). Hiermee bevorderen we een vitale en veerkrachtige regio.

Los van de Liemerse ambassade liep een pilot met UWV. Doelstelling is om cliënten van UWV eerder te begeleiden, zodat wellicht bijstand vermeden kan worden. De pilot was gestart maar is inmiddels gestopt omdat de resultaten die we hadden verwacht niet konden worden verwezenlijkt. Het aantal cliënten dat kon worden aangeleverd dat paste bij de pilot, bleek te beperkt. Overigens verloopt de samenwerking met UWV, WSP en andere actoren prima.

6.3.3 Inburgeringsbeleid

Jaar realisatie 2022

We zetten ons er voor in dat statushouders zo snel mogelijk kunnen beginnen met integreren en participeren. We doen dat samen met alle inwoners van onze gemeente. Integratie en participatie starten direct bij de huisvesting van de statushouder in onze gemeente.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Niet geheel
volgens plan

Niet geheel
volgens plan

Niet geheel
volgens plan

Begin 2019 zagen wij een beperkte doorstroom van statushouders voor huisvesting in onze gemeente. Inmiddels zijn er meerdere statushouders gekoppeld waarvoor de woningcorporaties passende huisvesting hebben gevonden of aan het zoeken zijn. Ondanks deze positieve ontwikkelingen en ondanks dat het Rijk de taakstelling voor de huisvesting van statushouders voor alle gemeenten in 2019 naar beneden heeft bijgesteld, is het onzeker of wij de taakstelling in 2019 halen. Dit heeft te maken met de opgelopen achterstand van 2018 die in 2019 moet worden ingehaald. In totaal moeten wij in 2019 41 statushouders vestigen. Met de woningcorporaties en Vluchtelingenwerk zijn wij in gesprek om deze achterstand in te halen.

Voorstel raad

Bijsturing is niet aan de orde. Wij gaan er vanuit deze achterstand in te halen binnen de geplande periode.

6.3.4 Uitvoeren Minimabeleid (inclusief schuldhulpverlening)

Jaar realisatie 2019

Het gemeentelijk minimabeleid is gericht op het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden. Schuldhulpverlening wordt laagdrempelig aangeboden. Inkomensondersteuning is er voor onze inwoners die voor langere tijd zijn aangewezen op een laag inkomen. Onze inkomensondersteuning is er op gericht om onze inwoners te laten participeren in de samenleving. De beste weg uit armoede is werk. Extra zorg en aandacht gaat in ons beleid uit naar chronisch zieken, kinderen en ouderen.

Stand van zaken**Rek. 2018****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

De nieuwe beleidsnota armoede en schuldhulpverlening is begin dit jaar vastgesteld door uw gemeenteraad. Hierin zijn de kaders opgenomen voor het beleid van de komende jaren. Met onze maatschappelijke partners hebben wij de uitvoering opgepakt. Hiervoor zijn in de kadernota 2018 middelen opgenomen. De pilot Schuldenvrij Zevenaar is begin 2019 gestart. Doel hiervan is dat mensen met schulden eerder worden geholpen en niet in een minnelijke of wettelijke regeling schuldhulpverlening terecht komen. In de eerste helft van 2019 zijn 50 huishoudens ondersteund. In de tweede helft van 2019 zijn wij gestart met de pilot Bewindvoering-Budgetbeheer.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	11.824	11.362	11.338	11.338
Tot de 2e Voortgangsrapportage	-24			
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	11.800	11.362	11.338	11.338
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-276	-120	-120	-120
Inkomensvoorzieningen	-276	-120	-120	-120
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	-276	-120	-120	-120
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal baten Project financiële basis op orde	85	-35	-35	-35
Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	11.610	11.207	11.184	11.184
Lasten				
Kadernota 2020 - 2023	49.041	57.041	56.793	56.596
Tot de 2e Voortgangsrapportage	-24			
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	49.018	57.041	56.793	56.596
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	8.020	880	880	880
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-24			
Inkomensvoorzieningen	-99	-120	-120	-120
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2019 Sociaal Domein	7.143			
WMO-voorzieningen : aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief	1.000	1.000	1.000	1.000
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	171	107	57	102
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	30			
Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtigen	30			
Participatiebudget (algemene uitkering / integratie-uitkering)	60	57	57	102

Verhoging taalniveau statushouders	51	51		
4. Administratieve wijzigingen	-964			
Salarissen en inhuur derden	-964			
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	7.227	987	937	982
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal lasten Project financiële basis op orde	178	265	13	-92
Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	56.423	58.292	57.744	57.487
Saldo voor bestemming	-44.813	-47.085	-46.560	-46.303
<i>Onttrekkingen</i>				
Kadernota 2020 -2023	224	49	24	24
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage				
Financiële basis op orde	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	224	49	24	24
<i>Toevoegingen</i>				
Kadernota 2020 - 2023				
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage				
Financiële basis op orde				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	224	49	24	24
Saldo na bestemming	-44.589	-47.036	-46.536	-46.279

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.310.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering van het rijk).

De redenen hiervan zijn:

De 'Managementrapportage' (MARAP-cijfers) over april 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven 2019 voor Zevenaar zijn geprognosticeerd op een bedrag van € 12.023.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een lichte toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari t/m april 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'.

De specifieke uitkering (BUIG-budget) 2019 voor de gemeente Zevenaar is, t.o.v. het definitieve budget 2018, voor een bedrag van € 1.136.000 naar beneden bijgesteld. Dit is het gevolg van het nieuwe verdeelmodel.

Bij de 1e voortgangsrapportage is reeds melding gemaakt van een tekort van € 1.133.000. Voor de 2e voortgangsrapportage betekent dit een extra tekort van € 177.000.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.310.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering van het rijk).

De redenen hiervan zijn:

De 'Managementrapportage' (MARAP-cijfers) over april 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven 2019 voor Zevenaar zijn geprognosticeerd op een bedrag van € 12.023.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een lichte toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari t/m april 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'.

De specifieke uitkering (BUIG-budget) 2019 voor de gemeente Zevenaar is, t.o.v. het definitieve budget 2018, voor een bedrag van € 1.136.000 naar beneden bijgesteld. Dit is het gevolg van het nieuwe verdeelmodel.

Bij de 1e voortgangsrapportage is reeds melding gemaakt van een tekort van € 1.133.000. Voor de 2e voortgangsrapportage betekent dit een extra tekort van € 177.000.

Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2019 Sociaal Domein

Op 5 juni 2019 heeft uw raad besloten om de jaarschijf van de 1e voortgangsrapportage met betrekking tot programma 6 (sociaal domein) niet goed te keuren. Deze mutaties worden nu opnieuw aan u voorgelegd met het verzoek deze te honoreren.

WMO-voorzieningen : aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief

Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op de gemeentelijke Wmo-voorzieningen.

In het 1e halfjaar van 2019 is dit gemonitord. Op basis van deze monitoring zien wij een extra stijging van de uitgaven van € 1.000.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Kwijtschelding afvalstoffenheffing

In 2019 is de afvalstoffenheffing geharmoniseerd. Hierdoor is in 2019 voor de voormalige gemeente Rijnwaarden het vastrecht over 2 jaren (2018 en 2019) opgelegd en heeft daardoor ook twee keer kwijtschelding plaatsgevonden. Daarnaast is in 2019 voor het laatst kwijtschelding verleend over de ledigingen in Rijnwaarden (van 2018). In de nieuwe gemeente wordt geen kwijtschelding meer verleend op de ledigingen. Hierdoor is in 2019 eenmalig voor een bedrag van € 30.000 extra kwijtschelding verleend. Deze extra kwijtscheldingskosten worden doorberekend aan de afvalstoffenheffing en hebben dus geen gevolgen voor het resultaat van de gemeente.

Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtigen

In de meicirculaire 2019 zijn de middelen opgenomen voor maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Deze middelen worden ingezet voor de uitvoering van de wettelijke taak.

Participatiebudget (algemene uitkering / integratie-uitkering)

De budgetten zijn aangepast aan de bedragen zoals opgenomen in de meicirculaire 2019. Tegenover de hogere lasten staan voor hetzelfde bedrag hogere inkomsten (algemene uitkering / integratie-uitkering) van het rijk. De mutaties hebben betrekking op het onderdeel re-integratie Wwb klassiek, nieuw Wajong en -begeleiding, en de aanpassing van de bijdrage voor 'Participatie' aan de gemeenschappelijke regeling SDL/RSD.

Deze is aangepast aan de bedragen zoals opgenomen, in de door het AB vastgestelde, tussenrapportage 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2023 van de SDL/RSD

Verhoging taalniveau statushouders

In aanloop naar het nieuwe inburgeringsstelsel zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen rijk en gemeenten over de versterking van het taalniveau van statushouder die nog onder de huidige Wet inburgering vallen. Hiervoor zijn extra middelen beschikbaar gesteld via de algemene uitkering (meicirculaire) voor de jaren 2019 en 2020. Met deze extra incidentele middelen wordt beoogd dat gemeenten zich oriënteren op de regierol inburgering zodat een soepele overgang naar het nieuwe stelsel wordt bevorderd.

4. Administratieve wijzigingen

Salarissen en inhuur derden

Per afdeling wordt de vacature-ruimte omgezet naar budget voor de noodzakelijke inhuur van derden. Is budgettair neutraal.

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Duurzaamheid en milieu richten zich op energietransitie, CO₂ reductie, water (riolering), geluid, lucht, bodem en grond- en afvalstoffen. Ook gaat dit programma over de toezichthoudende en handhavende taken binnen deze beleidsvelden.

Wat willen we?

Behouden en bevorderen van een duurzame en gezonde leefomgeving voor nu en de volgende generaties.

WAT WILLEN WE?

7.1 Gezondheidszorg

We willen dat iedereen in onze gemeente gezond kan leven en opgroeien. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen.

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO₂ reductie)

In 2020 is minimaal 20% van de benodigde energie voor onze hele gemeente duurzaam opgewekt. In 2040 is dit 100%.

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

In 2020 voldoen wij aan de doelstelling uit het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Die doelstelling is maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020.

7.4 Afvalwater en waterhuishouding

Wij willen de duurzaamheid in de buitenruimte bevorderen. Daarnaast hebben wij de wettelijke zorgplicht om het stedelijk afvalwater in te zamelen en te transporteren, de afvoer van het regenwater in de openbare ruimte en de grondwaterstand. Deze gemeentelijke taken zijn vastgelegd in het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2017-2021.

7.5 Milieu

Wij willen een duurzame en gezonde omgeving om in te leven. Samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem zetten we ons daarom in voor een doelmatige uitvoering en handhaving van milieuwetgeving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Status 2018	Status 1e VGR	Status 2e VGR
7.1.3 Reguliere taken			
7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar			
7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie			
7.2.3 Onderzoeken differentiatie bouwleges op basis van Energieprestatie coëfficiënt (EPC)			
7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente			
7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar			
7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)			
7.2.7 Uitvoeren van de Routekaart ...op weg naar een energie neutraal Zevenaar (2016-2020)			

- 7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)
- 7.3.1 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)
- 7.4.1 Uitvoeren duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan
- 7.5.1 Door stimuleren en handhaven wordt energie bespaard in het bedrijfsleven

7.1 Gezondheidszorg

7.1.3 Reguliere taken

Jaar realisatie 2022

Voor de periode 2017-2020 hebben de gemeenten in Gelderland-Midden een regiovisie publieke gezondheid vastgesteld. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen met de nadruk op veerkracht, eigen regie en het welbevinden van de inwoners.

De publieke gezondheid is direct verbonden met ontwikkelingen in bijvoorbeeld het sociaal domein en de Omgevingswet. Verschillende beleidsterreinen oefenen invloed uit op het stimuleren van een gezonde leefomgeving en leefstijl. Zo is het bevorderen van een gezonde leefstijl van inwoners één van de ontwikkellijnen in het beleidsplan Jeugd en Wmo. Dit beleidsplan werken wij verder uit in een uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

Stand van zaken

De activiteiten op jeugdgezondheid binnen het uitvoeringsplan Jeugd en Wmo liggen op koers. Bijvoorbeeld het plaatsen van de watertappunten op de scholen.

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO2 reductie)

7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar

Jaar realisatie 2023

Voor het slagen van de energietransitie is een ander economisch model nodig: de Circulaire Economie. Hiermee optimaliseren we hergebruik én minimaliseren we waardevernietiging. Het Rijk heeft hier het Rijksbrede programma Circulaire Economie 'Nederland circulair in 2050' voor opgesteld. Wij vertalen dit concreet naar een:

- andere wijze van ontwerpen (planvorming, openbare ruimte e.d.)
- andere wijze van opdrachtverlening (aanpassen inkoop- en aanbestedingsbeleid e.d.)
- andere financiële afwegingen (zoals Total Cost of Ownership, het 'ontschotten' van potjes e.d.)
- een andere werkwijze van afval naar grondstof (in samenwerking met bedrijven, waterschap en gemeenten).

Stand van zaken

De ervaringen van het project circulair fietspad op het gebied van onder andere planvorming, opdrachtverlening en financiële afwegingen zijn input voor interne processen en werkwijzen. Deze interne discussie pakken we in de periode 2019 - 2020 op.

7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie	Jaar realisatie	2025
--	-----------------	------

Wij streven in 2025 naar een energieneutrale eigen organisatie. Hiervoor voeren we projecten uit op het gebied van gebouwen en vastgoed, bedrijfsvoering en mobiliteit.

In één van de projecten voeren we een onderzoek uit naar de manier waarop we ons eigen wagenpark verduurzamen.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De eindrapportage over het onderzoek naar het verduurzamen van ons eigen wagenpark hebben we in juli 2019 opgeleverd. We geven invulling aan de conclusies en aanbevelingen en informeren u hierover. Verder is de opdracht verleend voor het onderzoek en de implementatie van de CO₂-prestatieladder, als monitoringssystematiek.

7.2.3 Onderzoeken differentiatie bouwleges op basis van Energieprestatie coëfficiënt (EPC)	Jaar realisatie	2019
--	-----------------	------

Wij gaan onderzoeken of het mogelijk is de gemeentelijke bouwleges bij nieuwbouwwoningen gedifferentieerd te heffen. Hierbij leggen we een relatie met de wettelijke energieprestatie-eisen.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
	Niet gestart	Volgens plan	Gerealiseerd

Het onderzoek is inmiddels afgerond. Op 14 mei 2019 ontving u een raadsinformatiebrief over de conclusies uit het onderzoek.

Voorstel raad

Instemmen met het afronden van deze activiteit

7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente	Jaar realisatie	2021
--	-----------------	------

'Fairtrade gemeente' is een predicaat dat vanuit 3 samenwerkende fairtrade organisaties kan worden toegekend als een gemeente op 6 criteria inzet toont voor fairtrade. Het gaat dan om gemeente in de zin van 'lokale gemeenschap', niet enkel 'gemeentelijke overheid'. Wij onderzoeken of er in de lokale samenleving animo is voor een werkgroep die fairtrade (en het behalen van het predicaat) wil oppakken. Fairtrade nemen wij op in ons gemeentelijke inkoopbeleid, mogelijk onder het bredere vaandel van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'. Het facet fairtrade brengen wij periodiek onder de aandacht van inkomende budgethouders en betrokken in de periodieke peiling rond het inkoopbeleid.

Stand van zaken	Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
	Niet gestart	Niet gestart	Volgens plan

We hebben contact gezocht met de werkgroep Fairtrade in Zevenaar en in samenwerking met deze werkgroep en Hogeschool Van Hall Larenstein onderzoeken we de mogelijkheden om als gemeente Zevenaar toe te treden tot de campagne Fairtrade gemeente. Ook bekijken we wat fairtrade kan betekenen voor de gemeentelijk organisatie en de financiële consequenties die hieraan verbonden zijn.

7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar

Jaar realisatie 2040

In 2019 is duidelijk hoe we onze gemeente aardgasvrij maken (warmtevisie en uitvoeringsprogramma). In twee wijken gaan we als 'proeftuin' aan de slag. Deze ervaringen en de regionale ontwikkelingen zoals de 'Wijk van de Toekomst' (Gelders Energieakkoord) gebruiken en volgen we. Bijvoorbeeld voor het opstellen van de warmtevisie en het uitvoeringsplan. In 2040 is Zevenaar van het aardgas af.

Het uitfaseren van aardgas is naast een technisch vraagstuk ook een sociaal en financieel vraagstuk dat de nodige inzet vergt.

Stand van zaken

De oorspronkelijke planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is bij de afwegingen omtrent de Kadernota gewijzigd. Het jaar van realisatie blijft 2040 alleen de snelheid van uitvoering is aangepast. Angerlo als Wijk van de Toekomst wordt afgerond. En voor de periode 2019-2020 zijn middelen gereserveerd voor een wijk/dorp die het graag zelf wil organiseren.

In 2018-2019 is de economische haalbaarheid van het doortrekken van het warmtenet vanuit Duiven naar Zevenaar aangetoond. In 2019 wordt het vervolgonderzoek uitgevoerd, een verdiepende verkenning uitgevoerd waarbij de aspecten beschikbare warmte, behoefte onderzoek (vraagkant) en marktverkenning exploitantentraject aan de orde zijn.

Als de uitkomst van dit onderzoek positief is komt er een vervolg, waarin we de fase van voorbereiding warmtenet en de fase van realisatie warmtenet opstarten. Hierover informeren wij u separaat.

Voorstel raad

Wij stellen u voor in te stemmen met de temporisering zoals hierboven beschreven.

7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)

Jaar realisatie 2023

Wij zetten extra in op het uitvoeren van het Gelders Energieakkoord (zoals de discussietafels Inkoop, Wijk van de Toekomst en Samenwerking). Voor deze extra inzet is extra capaciteit (externe ondersteuning) nodig.

Stand van zaken

Het Gelders Energieakkoord is zich aan het heroriënteren. Eind 2019 begin 2020 zal duidelijk zijn wat de (nieuwe) rol van het Gelders Energieakkoord wordt in de provinciale- en regionale opgave ten aanzien van de energietransitie.

7.2.7 Uitvoeren van de Routekaart ...op weg naar een energie neutraal Zevenaar (2016-2020)

Jaar realisatie 2040

De Routekaart is een uitvoeringsagenda met verschillende projecten die bijdragen aan de CO₂-reductie en om energieneutraal te worden. Wij streven er naar om al in 2040 energieneutraal te zijn. Dit doen we onder andere door het professionaliseren van het Liemers Energieloket om nog beter de inwoner te bereiken, maar ook door een duurzaamheidsfonds waar initiatieven van derden gebruik van kunnen maken.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
-----------	--------	--------

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

Liemers Energieloket

Dit jaar heeft de grootschalige inkoopactie 'Winst uit je Woning 2019' geleid tot een investering in de particuliere woningvoorraad van ruim € 425.000. Deze maatregelen samen leveren jaarlijks een CO₂-reductie op van ruim 125.000 kg.

7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)

Jaar realisatie 2023

Ook de Regio Arnhem Nijmegen staat voor een opgave (in 2050 energieneutraal). Dit is een opgave voor alle vier de bestaande Portefeuillehoudersoverleggen (Duurzaamheid, Mobiliteit, Wonen en Economie). De coördinatie is vanuit het portefeuillehoudersoverleg Duurzaamheid en wordt voorbereid via de regionale Icoongroep Slimme Duurzaamheid. Voor het halen van de opgave is het uitvoeringsprogramma opgesteld waarbij de focus van de regionale samenwerking ligt bij:

- Regionale Energiestrategie (RES)
- Energietransitie gebouwde omgeving
- Duurzame bedrijventerreinen
- Duurzaam en circulair inkopen en aanbesteden

Stand van zaken

Rek. 2018 1e VGR 2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

Onderdeel van de Routekaart is de Regionale Energie Strategie (RES). Door landelijke ontwikkelingen in het kader van de RES is het portefeuillehoudersoverleg duurzaamheid (PFO-D) van de regio Arnhem Nijmegen verantwoordelijk om te komen tot een regio-bod. Hiervoor is de governance geregeld en is er een werkgroep vanuit de deelnemende gemeenten samengesteld.

In juni 2019 is de concept Startnotie RES regio Arnhem Nijmegen ter kennisname c.q. ter consultatie naar de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten verstuurd. De regionale planning is dat de besluitvorming over de Startnotie in november 2019 plaatsvindt.

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

7.3.1 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)

Jaar realisatie 2020

Om deze doelstelling te realiseren willen wij de hoeveelheid gescheiden ingezameld GFT- en groenafval verhogen. Om dat te bereiken voeren wij een aparte GFT-container in die wij de inwoners gratis aanbieden. Ook kunnen inwoners groenafval op het aanbiedstation gratis aanbieden. Het aanbieden van restafval gaan wij ontmoedigen door dit minder vaak op te halen.

De aanvullende lasten dekken wij binnen de afvalbegroting en verrekenen we via de afvalstoffenheffing.

Stand van zaken

Rek. 2018 1e VGR 2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

Op 1 januari is het nieuwe afvalinzamelsysteem van start gegaan. Ervan uitgaande dat het 1e halfjaar maatgevend is, mogen we het nieuwe systeem een succes noemen. Op basis hiervan halen wij de doelstelling van 100 kg huishoudelijk restafval per inwoner en dat is meer dan verwacht. In gebiedsdeel Zevenaar, waar de wijziging het grootst was, is de hoeveelheid restafval bij laagbouwoningen met 38% gedaald. Over de gehele gemeente is de daling bij de laagbouwoningen 33%. Voor de hoogbouw ligt er nog een harmonisatieopdracht. Die harmonisatieopdracht moet leiden tot een nog grotere daling van de hoeveelheid restafval.

7.4 Afvalwater en waterhuishouding

7.4.1 Uitvoeren duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan	Jaar realisatie	2019
---	-----------------	------

Zoals in het Watertakenplan de Liemers 2017-2021 is opgenomen, focussen we serieus op duurzaamheid en klimaatverandering. Bij het ontwerpen en inrichten van zowel (afval)waterketen, watersysteem als openbare ruimte wordt hiermee rekening gehouden. Hierbij zoeken wij nadrukkelijk naar een integrale benadering bij grootonderhoud, reconstructie en nieuwbouw.

De volgende uitgangspunten hanteren wij bij alle plannen met betrekking tot afvalwaterketen, watersysteem en openbare ruimte:

1. Klimaatbestendig inrichten betreffende water, hitte en droogte;
2. Vasthouden, bergen en afvoeren;
3. Beperken wateroverlast in stedelijk gebied;
4. Scheiden bij de bron van hemelwater en vuilwater;
5. Vuilwater wordt via de riolering afgevoerd naar de zuivering;
6. Hemelwater voert bij voorkeur zichtbaar bovengronds af naar oppervlaktewater of bodem;
7. Anticiperen op klimaatverandering door rekening te houden met de verwachte effecten bij het ontwerp en inrichting van (afval)waterketen, watersysteem en openbare ruimte;
8. Milieutechnisch functioneren en oppervlaktewaterkwaliteit mag niet verslechteren ten opzichte van de huidige situatie;
9. Particulieren stimuleren voor meer groen in de tuin, voor hitte en water. Bewoners moeten zich zo veel mogelijk zelf verantwoordelijk voelen voor het verwerken van hemelwater op eigen terrein.

Wij gaan samen met andere Liemerse gemeenten en het waterschap dit jaar starten met het project 'Klimaatadaptatie De Liemers', zoals recent vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie is voorgeschreven. Hiervoor voeren we een stresstest uit om knelpunten en risico's op onder andere wateroverlast in kaart te brengen.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Samen met andere Liemerse gemeenten en het waterschap zijn wij medio 2018 gestart met de aanbestedingsprocedure "Klimaat stresstest". Dit is in het kader van project 'Klimaatadaptatie De Liemers', zoals recent vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) is voorgeschreven. De stresstest heeft de thema's: wateroverlast, hitte, droogte en waterveiligheid (bijvoorbeeld risico op dijkdoorbraak). De knelpunten over de genoemde 4 thema's brengen wij in beeld. Het hanteren van de genoemde uitgangspunten is een continu proces.

Begin 2019 hebben wij een stresstest klimaatbestendigheid uitgevoerd voor het stedelijk en landelijk gebied van de gemeente. De resultaten van de stresstest maken wij in 2019 openbaar bekend.

Daarnaast hebben wij in 2019 de werkzaamheden voortgezet voor het revitaliseringsproject in Giesbeek en starten wij in 2019 met het opstellen van een concept-rioolontwerpplan voor het revitaliseringsproject Angerlo.

7.5 Milieu

7.5.1 Door stimuleren en handhaven wordt energie bespaard in het bedrijfsleven

Jaar realisatie 2022

Het uitgangspunt is dat het bedrijfsleven per jaar minimaal 1,5 % energie bespaart met een tussendoel voor 2020 van 7,5%. Wij gaan dit stimuleren en handhaven.

Stand van zaken

Rek. 2018
Volgens plan

1e VGR
Volgens plan

2e VGR
Volgens plan

Binnen de samenwerking met de 'Groene Allianties de Liemers' is er een aanpak (informerend, stimulerend) ontwikkeld. Daarnaast voert de Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA) specifieke energiecontroles uit bij milieuinrichtingen. In 2019 heeft de ODRA 26 energiecontroles ingepland.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
----------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Baten

Kadernota 2020-2023	8.289	8.304	8.304	8.304
Tot de 2e Voortgangsrapportage	100		106	106
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	8.389	8.304	8.411	8.411

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-3			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-3			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	91			
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	30			
Mutaties afval	11			
Subsidie Wijk van de Toekomst	50			
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	88			

Mutaties Project financiële basis op orde

Totaal baten Project financiële basis op orde	5	5	5	5
Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	8.482	8.310	8.416	8.416

Lasten

Kadernota 2020 - 2023	10.093	10.110	9.880	9.891
Tot de 2e Voortgangsrapportage	206		106	106
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	10.299	10.110	9.987	9.997

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-44			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-44			

<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	126			
Mutaties afval	76			
Subsidie Wijk van de Toekomst	50			
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	82			
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal lasten Project financiële basis op orde	-180	-146	-146	-146
Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	10.201	9.964	9.841	9.851
Saldo voor bestemming	-1.719	-1.654	-1.424	-1.435
<i>Onttrekkingen</i>				
Kadernota 2020 -2023	620	177	80	80
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage	65			
Financiële basis op orde	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	685	177	80	80
<i>Toevoegingen</i>				
Kadernota 2020 - 2023	-212	-52	-52	-52
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage	0			
Financiële basis op orde	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-212	-52	-52	-52
Totaal mutaties reserves	473	125	27	27
Saldo na bestemming	-1.246	-1.530	-1.397	-1.408

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

2. Actualisatie bestaand beleid

Kwijtschelding afvalstoffenheffing

In 2019 is de afvalstoffenheffing geharmoniseerd. Hierdoor is in 2019 voor de voormalige gemeente Rijnwaarden het vastrecht over 2 jaren (2018 en 2019) opgelegd en heeft daardoor ook twee keer kwijtschelding plaatsgevonden. Daarnaast is in 2019 voor het laatst kwijtschelding verleend over de ledigingen in Rijnwaarden (van 2018). In de nieuwe gemeente wordt geen kwijtschelding meer verleend op de ledigingen. Hierdoor is in 2019 eenmalig voor een bedrag van € 30.000 extra kwijtschelding verleend. Deze extra kwijtscheldingskosten worden doorberekend aan de afvalstoffenheffing en hebben dus geen gevolgen voor het resultaat van de gemeente.

Mutaties afval

2019 is het eerste jaar na invoering van het nieuwe afvalstelsel in de Gemeente Zevenaar. Per saldo verwachten wij nu een nadeel van € 47.000 op de baten afvalstoffenheffing.

De verwerkingskosten van de GFT en PMD is meer gegroeid dan verwacht vanwege een betere afvalscheiding.

Tegenover de gestegen verwerkingskosten staan voordelen op de inzamelvergoeding van PMD en een voordeel op de inzamelkosten papier, welke vanaf 2019 door de RDL wordt uitgevoerd en daar begroot is.

Het resultaat van € 65.134 van deze mutaties dekken we uit de reserve afval.

Subsidie Wijk van de Toekomst

De provincie heeft een subsidie toegekend van € 49.720 voor het project 'Wijk van de Toekomst Angerlo'. De middelen worden gebruikt voor begeleiding (procesregisseur) en themabijeenkomsten.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

2. Actualisatie bestaand beleid

Mutaties afval

2019 is het eerste jaar na invoering van het nieuwe afvalstelsel in de Gemeente Zevenaar. Per saldo verwachten wij nu een nadeel van € 47.000 op de baten afvalstoffenheffing.

De verwerkingskosten van de GFT en PMD is meer gegroeid dan verwacht vanwege een betere afvalscheiding.

Tegenover de gestegen verwerkingskosten staan voordelen op de inzamelvergoeding van PMD en een voordeel op de inzamelkosten papier, welke vanaf 2019 door de RDL wordt uitgevoerd en daar begroot is.

Het resultaat van € 65.134 van deze mutaties dekken we uit de reserve afval.

Subsidie Wijk van de Toekomst

De provincie heeft een subsidie toegekend van € 49.720 voor het project 'Wijk van de Toekomst Angerlo'. De middelen worden gebruikt voor begeleiding (procesregisseur) en themabijeenkomsten.

Toelichting mutaties reserves

Onttrekkingen 2e Voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid

Mutaties afval

2019 is het eerste jaar na invoering van het nieuwe afvalstelsel in de Gemeente Zevenaar. Per saldo verwachten wij nu een nadeel van € 47.000 op de baten afvalstoffenheffing. De verwerkingskosten van de GFT en PMD is meer gegroeid dan verwacht vanwege een betere afvalscheiding. Tegenover de gestegen verwerkingskosten staan voordelen op de inzamelvergoeding van PMD en een voordeel op de inzamelkosten papier, welke vanaf 2019 door de RDL wordt uitgevoerd en daar begroot is. Het resultaat van € 65.134 van deze mutaties dekken we uit de reserve afval.

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Wat willen we?

Wij willen een gemeente zijn waar het aantrekkelijk wonen, werken en leven is.

WAT WILLEN WE?

8.1 Ruimtelijke Ordening

Wij streven naar een goede balans tussen de ontwikkeling van de stad Zevenaar met een bovenlokaal en regionaal voorzieningenniveau en leefbare kernen met een eigen lokaal voorzieningenaanbod. We maken gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de daarin aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden.

8.2 Stedelijke vernieuwing

Via stedelijke vernieuwing zetten we in op de vitaliteit in dorpen en wijken. We nemen fysieke maatregelen die nodig zijn om wijken en dorpen toekomstbestendig te maken.

8.3 Wonen en bouwen

Wij hebben een toekomstbestendige woningvoorraad. Voor iedereen is er een geschikte woning en onze inwoners wonen prettig.

8.4 Handhaving

Beschermen van de kwaliteit van de (leef-)omgeving door toezicht en handhaving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit

Status 2018 Status 1e VGR Status 2e VGR

- 8.1.1 Invoeren Omgevingswet
- 8.2.1 Herinrichten BAT-terrein
- 8.3.1 Herontwikkelen Vestersbos Zevenaar
- 8.3.2 Regie op woningbouwprogramma
- 8.3.3 Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith
- 8.3.4 Ontwikkelen bouwgrondexploitaties
- 8.4.1 Uitvoeren doortastend handhavingsbeleid

8.1 Ruimtelijke Ordening

8.1.1 Invoeren Omgevingswet

Jaar realisatie 2021

Voor 2021 zijn wij gereed voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wij stellen hiervoor een route vast in het procesplan implementatie Omgevingswet. Wij passen ons instrumentarium aan de nieuwe wettelijke vereisten aan. Hierbij is digitalisering van gegevens en het eenvoudig kunnen benaderen van die gegevens een belangrijk onderdeel. Wij zetten in op participatie van inwoners, ondernemers en instanties. Intern kijken wij naar de gevolgen voor de organisatie op het gebied van functies, cultuur, competenties en integraliteit. De Omgevingswet raakt de gehele organisatie.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet geheel volgens plan	Niet geheel volgens plan	Volgens plan
		

We geven sinds 2019 meer intensief uitvoering aan de routekaart om te komen tot een goede invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2021. We hebben organisatiebreed meerdere sessies georganiseerd en u bent in een informatieve bijeenkomst bijgepraat. We voeren momenteel een impactanalyse uit wat er concreet moet gebeuren in aanloop naar de invoering op 1 januari 2021. De werkgroepen gaan nu verder aan de slag met het in beeld brengen van de gevolgen voor de organisatie en processen en de keuzes die daarbij moeten worden gemaakt. We rollen de pilots verder uit. We sluiten aan bij de processen van participatie en cultuurverandering (Zevenaar Verbindt!).

Op basis van de nieuwe versie van de rekentool van de VNG en de inzichten van de werkgroepen hebben wij het kostenoverzicht geactualiseerd. Het bedrag uit de eerder uitgevoerde versie van de rekentool blijft gehandhaafd. In 2019 maken we gebruik van het bedrag dat voor de invoering is opgenomen in de begroting.

8.2 Stedelijke vernieuwing

8.2.1 Herinrichten BAT-terrein

Jaar realisatie 2019

In 2018 zijn wij gestart met de herinrichting van het BAT-terrein. Het betreft een herstructurering van een bedrijventerrein. Dit biedt een kans om woningbouw te realiseren op een strategische plek bij de binnenstad, het treinstation en aan het landgoed. Met de huidige invulling is het gebied niet toegankelijk en vormt het een barrière in de stad. Door de herontwikkeling wordt het gebied toegankelijk en zo komt er onder meer een verbinding tussen het centrum en het landgoed en de groene wig. Met de eigenaar stemmen wij de stedenbouwkundige opzet van de woonblokken en de openbare ruimte af. Uitgangspunt daarbij is dat het industriële karakter zoveel mogelijk behouden blijft.

Wij hebben begin 2018 het voorterrein aangekocht, een deel van de gronden achter Huis Rijck en rondom Hal 12. Hiermee kunnen wij versneld uitvoering geven aan de inrichting van het voorterrein voor Hal 12 en gemeentehuis. De herinrichting van het voorterrein betekent een kwaliteitsslag voor onze gemeentelijke panden en een upgrade van de Kerkstraat. Het terrein achter Huis Rijck wordt deels ingezet voor de verkoop van Huis Rijck. Het overige deel vullen wij in met (fiets)parkeren en andere voorzieningen ten behoeve van Hal 12 en gemeentehuis. Voor de herinrichting van deze gronden moeten wij bovengronds en ondergronds maatregelen treffen.

Stand van zaken

Rek. 2018	1e VGR	2e VGR
Niet geheel volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

De fietsenstalling hebben wij inmiddels gerealiseerd met uitzondering van de nog aan te brengen beplanting en zonnepanelen op het dak. Voor wat betreft het voorterrein van de BAT-locatie hebben wij een schetsontwerp opgesteld die we verder gaan uitwerken in samenspraak met aanwonenden en belanghebbenden. Na deze verdiepingsslag maken wij een kostenraming. De middelen hiervoor zijn gereserveerd via de Kadernota 2018. Een kredietvoorstel leggen wij in het najaar 2019 aan de raad voor.

8.3 Wonen en bouwen

8.3.1 Herontwikkelen Vestersbos Zevenaar

Jaar realisatie 2020

Herontwikkelen van de locatie van de voormalige schoolgebouwen van het Liemers College aan het Vestersbos in Zevenaar.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Niet geheel
volgens plan

Niet geheel
volgens plan

Bijsturing raad

De opgave is herontwikkeling van de voormalige schoollocatie Vestersbos 4 in Zevenaar ten behoeve van woningbouw. Hiertoe is een voorbereidingskrediet beschikbaar. Eind 2020 moeten voorbereidende onderzoeken klaar zijn. Voor deze locatie overwegen we nu ook de ontwikkeling van een Integraal KindCentrum in combinatie met woningbouw. De voorbereiding is in afwachting van definitieve besluitvorming on hold gezet. Bij de vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan later dit jaar wordt de keuze duidelijk. Daarna kunnen we voortborduren op de variant en kunnen we de feitelijke (gedeeltelijke) sloop en nieuwbouw uitwerken en voorbereiden. Voor fysieke investeringen zoals sloop en bouwrijp maken is t.z.t. een aanvullend krediet nodig.

Voorstel raad

Op basis van definitieve keuze de planning bijstellen.

8.3.2 Regie op woningbouwprogramma

Jaar realisatie 2019

Op basis van de Liemerse Woonagenda voor de periode 2017-2027 stellen wij uitgangspunten vast voor het woningbouwprogramma. Op basis van die uitgangspunten stellen wij een flexibele woningbouwprogrammering vast met maatwerk per kern. Om nieuwe kansrijke initiatieven mogelijk te maken brengen wij de capaciteit van woningbouwlocaties, die niet aansluiten bij de vraag op lange termijn, terug.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Er ligt een concept kwalitatief afwegingskader woningbouw waarmee wij meer flexibel kunnen programmeren. Hiermee kunnen wij uitvoering geven aan de Woonvisie en de Liemerse Woonagenda. Dit afwegingskader is gebaseerd op bestaand beleid uit de Woonvisie en de Liemerse Woonagenda, op analyse van woningmarktonderzoeken en op uitkomsten van individuele gesprekken en bijeenkomsten met stakeholders. Stakeholders zijn hierbij: corporaties, ontwikkelaars en makelaars. De uitkomsten zijn verwerkt in het concept afwegingskader. Op 10 april 2019 is er een informatieve raadsbijeenkomst gehouden, waarbij naast raadsleden ook onze stakeholders vanuit het woonveld aanwezig waren. Op basis hiervan is het concept verder aangescherpt. Wij stellen het definitieve afwegingskader in 2019 vast.

8.3.3 Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith

Jaar realisatie 2020

Om te komen tot een herinrichting van het Dorpsplein en een deel van de aangrenzende gebouwen worden voorbereidingskosten gemaakt. Hierbij moet u denken aan het bepalen van de scope van de opgave, de uitwerking van de opgave en mogelijk daarmee samenhangende onderzoeken en overleg met betrokkenen/omgeving. In het kader van de subsidie Sterk Bestuur ontvangen wij in 2018 een bijdrage van € 500.000 voor fysieke investeringen en/of proceskosten.

Stand van zaken

Rek. 2018

1e VGR

2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

Via een interactief proces met de omgeving van de Markt Lobith (eigenaren, ondernemers, bewoners) werken we aan een ruimtelijk voorkeursmodel voor de toekomst van het centrum van Lobith. Naast de beschikbare subsidie van € 500.000 (Sterk Bestuur) hebben we een aanvullende subsidie voor proceskosten van afgerond € 35.000 (SteenGoed Benutten) gekregen voor onderzoek naar bijvoorbeeld parkeren en waterhuishouding. In juli 2019 hebben we het voorkeursmodel gepresenteerd aan de omgeving.

8.3.4 Ontwikkelen bouwgrondexploitaties

Jaar realisatie 2025

De woningbouwlocatie Groot Holthuizen is in ontwikkeling, waarbij oorspronkelijk werd uitgegaan van een uitgifte van 30 kavels per jaar. In 2016 en 2017 zijn verkoop en financiële doelstellingen ruimschoots gehaald wat aanleiding was om de uitgifte te versnellen. Voor de jaren 2018 en 2019 gaan we uit van een uitgifte van respectievelijk 65 en 55 kavels per jaar en de jaren daarna 40 stuks. In 2018 is dit aantal ruimschoots gehaald. Er zijn in totaal maar liefst 124 kavels geleverd. De verhoogde doelstelling is daarmee behaald.

Op 4 juli 2018 heeft u besloten om de grondexploitatie Zevenaar Oost uit te breiden door het toevoegen van 155 woningen. Deze realiseren we in het buurtschap De Stede waarbij de deelexploitatie Het Hof is afgesloten waarmee 40 woningen zijn vervallen. Netto gaat het dus om een uitbreiding van 115 woningen. Een groot deel van de opgeleverde kavels in 2018 had betrekking op de Stede (86 stuks).

In het woningbouwplan Middag Oost zijn 14 woningen geleverd. Hier zal in 2019 gestart worden met de bouw.

Stand van zaken

Rek. 2018 1e VGR 2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

In de Grex Groot Holthuizen is rekening gehouden met de levering van 55 kavels. Op dit moment zijn 25 kavels geleverd.

De verwachting is dat we dit jaar ruim 55 kavels zullen leveren. Dit hangt wel mede af van het exacte leveringsmoment van 2 grote deelprojecten in buurtschap de Stede van gezamenlijk 62 woningen. De verwachting is dat deze projecten nog dit jaar worden afgenomen. Daarmee zouden we ruim boven het aantal van 55 gaan uitkomen.

Voor Babberich, Middag-Oost staat een 2e fase in de planning. Hier is in de grondexploitatie nog geen rekening mee gehouden. Bij de daadwerkelijk levering van deze gronden zal dit een positief effect hebben op de grondexploitatie voor Middag-Oost.

8.4 Handhaving

8.4.1 Uitvoeren doortastend handhavingsbeleid

Jaar realisatie 2019

Uitvoeren doortastend handhavingsbeleid.

Stand van zaken

Rek. 2018 1e VGR 2e VGR

Volgens plan Volgens plan Gerealiseerd

We hebben invulling gegeven aan de formatie-uitbreiding behorende bij het vernieuwde handhavingsbeleid. Er vindt actief toezicht plaats op het gebied van de Wabo en APV/bijzondere wetten. Er is er een toename in het aantal handhavingszaken en er vindt actief toezicht plaats op het gebied van hondenoverlast. Inwoners zijn betrokken (d.m.v. een inwonerspanel) om in beeld te krijgen waar prioriteit van toezicht gewenst is. De BOA's zijn uitgerust met handhels waardoor hun inzet effectiever en efficiënter plaatsvindt. Verantwoording van inzet met betrekking tot toezicht en handhaving staat jaarlijks in een jaarverslag en uitvoeringsprogramma. Deze stukken sturen wij u ter kennisgeving toe in het derde kwartaal 2019.

Voorstel raad

Instemmen met het afronden van deze activiteit

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	5.255	3.725	4.225	4.456
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	5.255	3.725	4.225	4.456
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	1.197			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-3			
Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.	1.200			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	790	716	716	716
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	716	716	716	716
Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith	74			
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	1.987	716	716	716
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal baten Project financiële basis op orde	22	22	22	22
Totaal baten na de 2e Voortgangsrapportage	7.264	4.463	4.963	5.195
Lasten				
Kadernota 2020 - 2023	7.109	5.448	5.998	6.213
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	7.109	5.448	5.998	6.213
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-11			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-11			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	790	716	716	716
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	716	716	716	716
Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith	74			
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	780	716	716	716
Mutaties Project financiële basis op orde				
Totaal lasten Project financiële basis op orde	-24	-24	-24	-24

Totaal lasten na de 2e Voortgangsrapportage	7.864	6.140	6.691	6.905
Saldo voor bestemming	-600	-1.678	-1.727	-1.711
<i>Onttrekkingen</i>				
Kadernota 2020 -2023	263			
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage				
Financiële basis op orde	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	263			
<i>Toevoegingen</i>				
Kadernota 2020 - 2023				
Tot de 2e Voortgangsrapportage				
2e Voortgangsrapportage				
Financiële basis op orde				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	263			
Saldo na bestemming	-337	-1.678	-1.727	-1.711

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.

Wij verwachten voor 2019 een forse stijging van de legesinkomsten. Met name door enkele grote projecten (onder andere woningbouw Groot Holthuizen, Outlet, Bedrijfspan 7 poort) kunnen de opbrengsten bijgeraamd worden met € 1.200.000.

Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 235.000. Deze kosten worden ruimschoots gedekt door de extra inkomsten.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith

Voor het verbeteren van het Dorpsplein Lobith is een subsidie toegekend vanuit Sterk Bestuur. Aanvullend is nu ook een subsidie ontvangen vanuit 'Steengoed benutten'. Deze aanvullende subsidie wordt nu geraamd, inclusief de resterende subsidie vanuit 2018.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith

Voor het verbeteren van het Dorpsplein Lobith is een subsidie toegekend vanuit Sterk Bestuur. Aanvullend is nu ook een subsidie ontvangen vanuit 'Steengoed benutten'. Deze aanvullende subsidie wordt nu geraamd, inclusief de resterende subsidie vanuit 2018.

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding

In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders

Betreffende financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2018
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE EFFECTEN 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	2.019	740	335	-799
Aanpassing Algemene uitkering aan mei-circulaire 2019	1.653	628	223	-911
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-3			
Dividend Alliander	295	112	112	112
Dividend Vitens	-59			
Suppletie 2017 BTW en BTW compensatiefonds	133			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	254	610	610	610
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	254	610	610	610
<u>4. Administratieve wijzigingen</u>	-240			
Salarissen en inhuur derden	-240			
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning	2.034	1.350	945	-189
3. Economie				
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	24.171	24.171	24.171	24.171
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	24.171	24.171	24.171	24.171
Totaal 3. Economie	24.171	24.171	24.171	24.171
4. Onderwijs				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-41	-41	-41	-41
Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid	-41	-41	-41	-41
Totaal 4. Onderwijs	-41	-41	-41	-41
5. Sport, cultuur en recreatie				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>				
Actualisatie kapitaallasten en Treasury				
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie				
6. Sociaal domein				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-276	-120	-120	-120
Inkomensvoorzieningen	-276	-120	-120	-120
Totaal 6. Sociaal domein	-276	-120	-120	-120
7. Volksgezondheid en milieu				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-3			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-3			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	91			
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	30			
Mutaties afval	11			
Subsidie Wijk van de Toekomst	50			
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	88			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	1.197			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-3			
Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.	1.200			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	790	716	716	716

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	716	716	716	716
Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith	74			
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.987	716	716	716
Totaal mutaties 2e Voortgangsrapportage - Baten	27.963	26.077	25.672	24.538

Lasten

o. Bestuur en ondersteuning

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	792	-116	-116	-116
Aanpassing Algemene uitkering aan mei-circulaire 2019		59	59	59
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-236	-190	-190	-190
Bijdrage Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen	15	15	15	15
Budget herindeling / ARHI-gelden	-200			
Effecten loonontwikkeling 2019	100			
Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.	235			
Inhuur derden wegens ziekte	190			
Personeel bovenformatief	75			
Print- en kopieerkosten	-25			
Software en licenties	345			
Suppletie 2017 BTW en BTW compensatiefonds	153			
Wachtgeld voormalig wethouders	141			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	252	641	641	641
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	235	591	591	591
Vergoeding dubbele huur fysiotherapie gezondheidscentrum Lobith	-33			
Vergoedingen voor raads- en commissieleden	50	50	50	50
<u>4. Administratieve wijzigingen</u>	724			
Salarissen en inhuur derden	724			
Totaal o. Bestuur en ondersteuning	1.768	524	524	524

1. Veiligheid

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-56			
Bijdrage VGGM over 2018	-56			
Totaal 1. Veiligheid	-56			

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	198			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	198			
Totaal 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	198			

3. Economie

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-54	-54		
Actualisatie kapitaallasten en Treasury				
Huurkosten Raadhuisplein 1	-54	-54		
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	24.171	24.171	24.171	24.171
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	24.171	24.171	24.171	24.171
Totaal 3. Economie	24.117	24.117	24.171	24.171

4. Onderwijs

<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-99	-41	-41	-41
Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid	-41	-41	-41	-41

Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-58			
Totaal 4. Onderwijs	-99	-41	-41	-41
5. Sport, cultuur en recreatie				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-15			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-15			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	99	73	73	73
Wijzigingen in openbaar groen	99	73	73	73
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie	84	73	73	73
6. Sociaal domein				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	8.020	880	880	880
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-24			
Inkomensvoorzieningen	-99	-120	-120	-120
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2019 Sociaal Domein	7.143			
WMO-voorzieningen : aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief	1.000	1.000	1.000	1.000
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	171	107	57	102
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	30			
Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtigen	30			
Participatiebudget (algemene uitkering / integratie-uitkering)	60	57	57	102
Verhoging taalniveau statushouders	51	51		
<u>4. Administratieve wijzigingen</u>	-964			
Salarissen en inhuur derden	-964			
Totaal 6. Sociaal domein	7.227	987	937	982
7. Volksgezondheid en milieu				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-44			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-44			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	126			
Mutaties afval	76			
Subsidie Wijk van de Toekomst	50			
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	82			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-11			
Actualisatie kapitaallasten en Treasury	-11			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	790	716	716	716
Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)	716	716	716	716
Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith	74			
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	780	716	716	716
Totaal 2e Voortgangsrapportage - Lasten	34.101	26.376	26.381	26.426
Totaal mutaties 2e Voortgangsrapportage - Saldo	-6.137	-299	-709	-1.887
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	205	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	205	0	0	0
Totaal mutaties 2e Voortgangsrapportage - Saldo	-5.932	-299	-708	-1.887

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Baten

o. Bestuur en ondersteuning

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing Algemene uitkering aan mei-circulaire 2019

Voor het huidige jaar 2019 bedraagt de Algemene uitkering uit het gemeentefonds aan onze gemeente op basis van de gegevens uit de meicirculaire € 66.472.000. Dat is ruim € 1,6 miljoen meer dan in de 1e Voortgangsrapportage 2019, op basis van de decembercirculaire 2018, was vermeld. Deze toename wordt voor een bedrag van € 1 miljoen veroorzaakt door de extra middelen die het kabinet toevoegt aan het jeugdhulpbudget. Hierbij gaat het om een landelijk bedrag van € 420 miljoen. Het resterende deel van de toename van de uitkering aan onze gemeente wordt voor het grootste deel veroorzaakt door loon- en prijsbijstellingen. Voor de onderdelen Jeugdzorg en Wmo wordt hierbij gerekend met een indexatie van 3,5 %. In 2020 worden de extra middelen van het Rijk ten behoeve van het jeugdhulpbudget verlaagd naar een landelijk bedrag van € 300 miljoen. Voor het jaar 2020 doet zich als gevolg van de meicirculaire voor onze gemeente nog een voordelig effect voor van in totaal € 650.000 ten opzichte van de cijfers van de Kadernota 2020 – 2023. Deze toename wordt enerzijds veroorzaakt door € 750.000 wegens de eerder genoemde extra middelen voor de jeugdhulp. Anderzijds treedt een daling van € 100.000 op als gevolg van een groot aantal aanpassingen binnen het gemeentefonds. De belangrijkste hiervan is opnieuw een aanpassing van het loon- en prijsniveau waarmee binnen het gemeentefonds gerekend wordt. Anders dan in 2019 heeft dit hier een negatief effect. In het afgelopen jaar werd de Algemene uitkering naar boven bijgesteld omdat door het Rijk gerekend werd met een forse inflatieontwikkeling. In de huidige circulaire is deze ontwikkeling afgeraamd van gemiddeld 2,75% naar 1,75% per jaar. In de jaren vanaf 2021 speelt de hiervoor genoemde jaarlijkse verlaging van de inflatieverwachting een steeds grotere rol. Daarnaast vervallen na 2021 de extra middelen voor de jeugdhulp. Dit leidt ertoe dat de berekening van de Algemene uitkering voor de laatste jaarschijf van de Kadernota 2020 – 2023, dus het jaar 2023, € 650.000 lager uitkomt dan in de Kadernota 2020 – 2023 nog is opgenomen. Dit bedrag wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de aanpassing van het gemeentefonds aan een gewijzigde verwachting van de rijksuitgaven als gevolg van de lagere raming van de inflatie. Sinds het verschijnen van de meicirculaire heeft het ministerie op een drietal punten correcties aangebracht. Al deze correcties hebben invloed op de uitkering aan onze gemeente. Derhalve wijken de bedragen in de Voortgangsrapportage af van de raadsinformatiebrief 2019-068 van 11 juni 2019.

Dividend Alliander

Het dividend van netbeheerder Alliander is over 2018 meer dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 295.000. De hogere winst wordt verklaard door een stijgende omzet en de verkoop van dochteronderneming Allego. In 2020 en verder is de raming aangepast aan de reële verwachting.

Dividend Vitens

Het werkelijk uitgekeerde dividend door waterbedrijf Vitens is lager dan begroot. De uitkering van het dividend is beperkt vanwege de verplichting van de ACM (Autoriteit Consument en Markt) om tot tariefsverlaging bij Vitens over te gaan. Dit leidt tot lagere winst en een lagere dividenduitkering. In de kadernota hebben wij deze ontwikkeling reeds structureel verwerkt.

Suppletie 2017 BTW en BTW compensatiefonds

Dit betreft de afrekening met de belastingdienst over het jaar 2017 (suppletie BTW en BTW compensatiefonds) van de beide voormalige gemeenten.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

4. Administratieve wijzigingen

Salarissen en inhuur derden

Per afdeling wordt de vacature-ruimte omgezet naar budget voor de noodzakelijke inhuur van derden. Is budgettair neutraal.

3. Economie

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

4. Onderwijs

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid

De verwachte definitieve bijdrage van het rijk valt lager uit dan de raming op basis van de voorlopige beschikking 2019. Dit heeft te maken met enkele technische aanpassingen die het CBS heeft uitgevoerd in de indicator (verbeterde schatting als weinig bekend is over leerlingen en/of hun ouders en technische wijziging van de verblijfsduur). Door deze aanpassingen ontvangen gemeenten in 2019 uiteindelijk het juiste bedrag voor de bestrijding van onderwijsachterstanden.

6. Sociaal domein

1. Autonome ontwikkelingen

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.310.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering van het rijk). De redenen hiervan zijn: De 'Managementrapportage' (MARAP-cijfers) over april 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven 2019 voor Zevenaar zijn geprognosticeerd op een bedrag van € 12.023.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een lichte toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari t/m april 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'. De specifieke uitkering (BUIG-budget) 2019 voor de gemeente Zevenaar is, t.o.v. het definitieve budget 2018, voor een bedrag van € 1.136.000 naar beneden bijgesteld. Dit is het gevolg van het nieuwe verdeelmodel. Bij de 1e voortgangsrapportage is reeds melding gemaakt van een tekort van € 1.133.000. Voor de 2e voortgangsrapportage betekent dit een extra tekort van € 177.000.

7. Volksgezondheid en milieu

2. Actualisatie bestaand beleid

Kwijtschelding afvalstoffenheffing

In 2019 is de afvalstoffenheffing geharmoniseerd. Hierdoor is in 2019 voor de voormalige gemeente Rijnwaarden het vastrecht over 2 jaren (2018 en 2019) opgelegd en heeft daardoor ook twee keer kwijtschelding plaatsgevonden. Daarnaast is in 2019 voor het laatste kwijtschelding verleend over de ledigingen in Rijnwaarden (van 2018). In de nieuwe gemeente wordt geen kwijtschelding meer verleend op de ledigingen. Hierdoor is in 2019 eenmalig voor een bedrag van € 30.000 extra kwijtschelding verleend. Deze extra kwijtscheldingskosten worden doorberekend aan de afvalstoffenheffing en hebben dus geen gevolgen voor het resultaat van de gemeente.

Mutaties afval

2019 is het eerste jaar na invoering van het nieuwe afvalstelsel in de Gemeente Zevenaar. Per saldo verwachten wij nu een nadeel van € 47.000 op de baten afvalstoffenheffing. De verwerkingskosten van de GFT en PMD is meer gegroeid dan verwacht vanwege een betere afvalscheiding. Tegenover de gestegen verwerkingskosten staan voordelen op de inzamelvergoeding van PMD en een voordeel op de inzamelkosten papier, welke vanaf 2019 door de RDL wordt uitgevoerd en daar begroot is. Het resultaat van € 65.134 van deze mutaties dekken we uit de reserve afval.

Subsidie Wijk van de Toekomst

De provincie heeft een subsidie toegekend van € 49.720 voor het project 'Wijk van de Toekomst Angerlo'. De middelen worden gebruikt voor begeleiding (procesregisseur) en themabijeenkomsten.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

1. Autonome ontwikkelingen

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.

Wij verwachten voor 2019 een forse stijging van de legesinkomsten. Met name door enkele grote projecten (onder andere woningbouw Groot Holthuizen, Outlet, Bedrijfspan 7 poort) kunnen de opbrengsten bijgeraamd worden met € 1.200.000. Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 235.000. Deze kosten worden ruimschoots gedekt door de extra inkomsten.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith

Voor het verbeteren van het Dorpsplein Lobith is een subsidie toegekend vanuit Sterk Bestuur. Aanvullend is nu ook een subsidie ontvangen vanuit 'Steengoed benutten'. Deze aanvullende subsidie wordt nu geraamd, inclusief de resterende subsidie vanuit 2018.

Lasten

o. Bestuur en ondersteuning

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing Algemene uitkering aan mei-circulaire 2019

Voor het huidige jaar 2019 bedraagt de Algemene uitkering uit het gemeentefonds aan onze gemeente op basis van de gegevens uit de meicirculaire € 66.472.000. Dat is ruim € 1,6 miljoen meer dan in de 1e Voortgangsrapportage 2019, op basis van de decembercirculaire 2018, was vermeld. Deze toename wordt voor een bedrag van € 1 miljoen veroorzaakt door de extra middelen die het kabinet toevoegt aan het jeugdhulpbudget. Hierbij gaat het om een landelijk bedrag van € 420 miljoen. Het resterende deel van de toename van de uitkering aan onze gemeente wordt voor het grootste deel veroorzaakt door loon- en prijsbijstellingen. Voor de onderdelen Jeugdzorg en Wmo wordt hierbij gerekend met een indexatie van 3,5 %. In 2020 worden de extra middelen van het Rijk ten behoeve van het jeugdhulpbudget verlaagd naar een landelijk bedrag van € 300 miljoen. Voor het jaar 2020 doet zich als gevolg van de meicirculaire voor onze gemeente nog een voordelig effect voor van in totaal € 650.000 ten opzichte van de cijfers van de Kadernota 2020 – 2023. Deze toename wordt enerzijds veroorzaakt door € 750.000 wegens de eerder genoemde extra middelen voor de jeugdhulp. Anderzijds treedt een daling van € 100.000 op als gevolg van een groot aantal aanpassingen binnen het gemeentefonds. De belangrijkste hiervan is opnieuw een aanpassing van het loon- en prijsniveau waarmee binnen het gemeentefonds gerekend wordt. Anders dan in 2019 heeft dit hier een negatief effect. In het afgelopen jaar werd de Algemene uitkering naar boven bijgesteld omdat door het Rijk gerekend werd met een forse inflatieontwikkeling. In de huidige circulaire is deze ontwikkeling afgeraamd van gemiddeld 2,75% naar 1,75% per jaar. In de jaren vanaf 2021 speelt de hiervoor genoemde jaarlijkse verlaging van de inflatieverwachting een steeds grotere rol. Daarnaast vervallen na 2021 de extra middelen voor de jeugdhulp. Dit leidt ertoe dat de berekening van de Algemene uitkering voor de laatste jaarschijf van de Kadernota 2020 – 2023, dus het jaar 2023, € 650.000 lager uitkomt dan in de Kadernota 2020 – 2023 nog is opgenomen. Dit bedrag wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de aanpassing van het gemeentefonds aan een gewijzigde verwachting van de rijksuitgaven als gevolg van de lagere raming van de inflatie. Sinds het verschijnen van de meicirculaire heeft het ministerie op een drietal punten correcties aangebracht. Al deze correcties hebben invloed op de uitkering aan onze gemeente. Derhalve wijken de bedragen in de Voortgangsrapportage af van de raadsinformatiebrief 2019-068 van 11 juni 2019.

Bijdrage Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen

De regionale samenwerking tussen 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is geborgd in het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen. De begroting is vastgesteld op € 1,88 per inwoner. Nadelig effect in onze begroting komt uit op € 15.000.

Budget herindeling / ARHI-gelden

Het budget dat eind 2018 resteerde voor afrondende werkzaamheden Herindeling in 2019 was eerder becijferd op € 550.000. We melden nu een voordeel van € 200.000. Verplichtingen waar we eerder rekening mee hebben gehouden, met name inzet van personeel en kosten van boventallige medewerkers zijn lager dan begroot. Het bedrag van € 200.000 is een incidenteel voordeel in 2019.

Effecten loonontwikkeling 2019

De VNG en de vakbonden hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao voor gemeentepersoneel. Het akkoord bevat afspraken over onder meer de salarisontwikkeling, werkgeversbijdrage, verlof en vitaliteit. De cao loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. In de kadernota en begroting 2019 is gerekend met 2,5% loonontwikkeling. De verwachte effecten voor 2019 van de nieuwe CAO komen hoger uit; we ramen nu € 100.000 bij.

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit.

Wij verwachten voor 2019 een forse stijging van de legesinkomsten. Met name door enkele grote projecten (onder andere woningbouw Groot Holthuizen, Outlet, Bedrijfspan 7 poort) kunnen de opbrengsten bijgeraamd worden met € 1.200.000. Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 235.000. Deze kosten worden ruimschoots gedekt door de extra inkomsten.

Inhuur derden wegens ziekte

De prognose van de ontwikkeling van het budget ziektevervanging ziet er niet gunstig uit. Met name de vervanging van een aantal langdurig zieke medewerkers vraagt veel van het budget. We ramen in 2019 incidenteel € 190.000 bij. Hiermee komt het bijgestelde budget 2019 uit op € 480.000. Voor een deel betreft het werkzaamheden van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). Hier tegen over staan hogere inkomsten van bouwleges, welke een voordeel zijn op programma 8.

Personeel bovenformatief

De lasten van bovenformatief personeel worden volgens bestendige gedragslijn jaarlijks in de voortgangsrapportage voor het huidige jaar incidenteel bijgeraamd.

Print- en kopieerkosten

De print- en kopieerkosten vallen in 2019 incidenteel lager uit. We betalen tot aan de ingangsdatum van het nieuwe contract in 2020 geen huurkosten, alleen voor de kosten voor de afdrukken.

Software en licenties

De kosten voor I&A laten in 2019 een nadeel zien van € 345.000. In de informatiesamenleving is ook de gemeente in toenemende mate aan het digitaliseren. De kosten in eigen huis van software, onderhoud applicaties, updates en consultancy zijn de afgelopen jaren toegenomen. Dit geldt ook voor de licenties van MS Office welke het plaats- en tijdsafhankelijk werken voor alle medewerkers mogelijk maken. Het nadelige structurele effect is reeds verwerkt in de Kadernota 2020-2023.

Suppletie 2017 BTW en BTW compensatiefonds

Dit betreft de afrekening met de belastingdienst over het jaar 2017 (suppletie BTW en BTW compensatiefonds) van de beide voormalige gemeenten.

Wachtgeld voormalig wethouders

Jaarlijks berekenen wij bij de 2e Voortgangsrapportage de hoogte van de voorziening om aan de verplichtingen van het volgende boekjaar te kunnen voldoen. Dit resulteert in een toevoeging van € 141.000. Gedurende het jaar kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen dan wel inkomsten verliezen.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

Vergoeding dubbele huur fysiotherapie gezondheidscentrum Lobith

Conform afspraken vergoeden wij in 2019 de dubbele lasten van de fysiotherapie in verband met de verkoop van het oude gemeentehuis in Lobith waarin deze gevestigd is. De lasten hiervan vallen lager uit dan aanvankelijk begroot is. Dit levert een voordeel op van € 32.500,- in 2019.

Vergoedingen voor raads- en commissieleden

De financiële gevolgen van de vergoedingen voor raads- en commissieleden zijn hoger dan de oorspronkelijke begroting. Dit heeft ook verband met het integrale rechtspositiebesluit voor alle decentrale politieke ambtsdragers dat per 1 januari 2019 in werking is getreden.

4. Administratieve wijzigingen

Salarissen en inhuur derden

Per afdeling wordt de vacature-ruimte omgezet naar budget voor de noodzakelijke inhuur van derden. Is budgettair neutraal.

3. Economie

1. Autonome ontwikkelingen

Huurkosten Raadhuisplein 1

Er zijn huurkosten geraamd vanaf 2019 voor Raadhuisplein 1. De opgenomen huurkosten voor 2019 en 2020 kunnen door vertraging in het project worden afgeraamd.

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

4. Onderwijs

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing budgetten onderwijsachterstandsbeleid

De verwachte definitieve bijdrage van het rijk valt lager uit dan de raming op basis van de voorlopige beschikking 2019. Dit heeft te maken met enkele technische aanpassingen die het CBS heeft uitgevoerd in de indicator (verbeterde schatting als weinig bekend is over leerlingen en/of hun ouders en technische wijziging van de verblijfsduur). Door deze aanpassingen ontvangen gemeenten in 2019 uiteindelijk het juiste bedrag voor de bestrijding van onderwijsachterstanden.

6. Sociaal domein

1. Autonome ontwikkelingen

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.310.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering van het rijk). De redenen hiervan zijn: De 'Managementrapportage' (MARAP-cijfers) over april 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven 2019 voor Zevenaar zijn geprognosticeerd op een bedrag van € 12.023.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een lichte toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari t/m april 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'. De specifieke uitkering (BUIG-budget) 2019 voor de gemeente Zevenaar is, t.o.v. het definitieve budget 2018, voor een bedrag van € 1.136.000 naar beneden bijgesteld. Dit is het gevolg van het nieuwe verdeelmodel. Bij de 1e voortgangsrapportage is reeds melding gemaakt van een tekort van € 1.133.000. Voor de 2e voortgangsrapportage betekent dit een extra tekort van € 177.000.

Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2019 Sociaal Domein

Op 5 juni 2019 heeft uw raad besloten om de jaarschijf van de 1e voortgangsrapportage met betrekking tot programma 6 (sociaal domein) niet goed te keuren. Deze mutaties worden nu opnieuw aan u voorgelegd met het verzoek deze te honoreren.

WMO-voorzieningen : aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief

Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op de gemeentelijke Wmo-voorzieningen. In het 1e halfjaar van 2019 is dit gemonitord. Op basis van deze monitoring zien wij een extra stijging van de uitgaven van € 1.000.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Kwijtschelding afvalstoffenheffing

In 2019 is de afvalstoffenheffing geharmoniseerd. Hierdoor is in 2019 voor de voormalige gemeente Rijnwaarden het vastrecht over 2 jaren (2018 en 2019) opgelegd en heeft daardoor ook twee keer kwijtschelding plaatsgevonden. Daarnaast is in 2019 voor het laatste kwijtschelding verleend over de ledigingen in Rijnwaarden (van 2018). In de nieuwe gemeente wordt geen kwijtschelding meer verleend op de ledigingen. Hierdoor is in 2019 eenmalig voor een bedrag van € 30.000 extra kwijtschelding verleend. Deze extra kwijtscheldingskosten worden doorberekend aan de afvalstoffenheffing en hebben dus geen gevolgen voor het resultaat van de gemeente.

Maatschappelijke begeleiding inburgeringsplichtigen

In de meicirculaire 2019 zijn de middelen opgenomen voor maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Deze middelen worden ingezet voor de uitvoering van de wettelijke taak.

Participatiebudget (algemene uitkering / integratie-uitkering)

De budgetten zijn aangepast aan de bedragen zoals opgenomen in de meicirculaire 2019. Tegenover de hogere lasten staan voor hetzelfde bedrag hogere inkomsten (algemene uitkering / integratie-uitkering) van het rijk. De mutaties hebben betrekking op het onderdeel re-integratie Wwb klassiek, nieuw Wajong en -begeleiding, en de aanpassing van de bijdrage voor 'Participatie' aan de gemeenschappelijke regeling SDL/RSD. Deze is aangepast aan de bedragen zoals opgenomen, in de door het AB vastgestelde, tussenrapportage 2019 en de meerjarenbegroting 2020-2023 van de SDL/RSD

Verhoging taalniveau statushouders

In aanloop naar het nieuwe inburgeringsstelsel zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen rijk en gemeenten over de versterking van het taalniveau van statushouder die nog onder de huidige Wet inburgering vallen. Hiervoor zijn extra middelen beschikbaar gesteld via de algemene uitkering (meicirculaire) voor de jaren 2019 en 2020. Met deze extra incidentele middelen wordt beoogd dat gemeenten zich oriënteren op de regierol inburgering zodat een soepele overgang naar het nieuwe stelsel wordt bevorderd.

4. Administratieve wijzigingen

Salarissen en inhuur derden

Per afdeling wordt de vacature-ruimte omgezet naar budget voor de noodzakelijke inhuur van derden. Is budgettair neutraal.

5. Sport, cultuur en recreatie

2. Actualisatie bestaand beleid

Wijzigingen in openbaar groen

In 2019 zijn 3 bestekken opnieuw aanbesteed. Door marktwerking zijn de prijzen de afgelopen jaren gestegen. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 72.500. Door de grote overlast van de eikenprocessierups hebben we meer budget nodig voor de inhuur van specialisten ter bestrijding hiervan. De extra kosten bedragen hiervoor € 21.000. Tevens hebben wij de post materialen opgehoogd met € 15.000 vanwege droogteschade en extra werkzaamheden op het project Zonnemaat. Het voordeel van € 10.000 op de huur van materieel compenseert dit nadeel enigszins.

1. Veiligheid

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage VGGM over 2018

De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden heeft in 2018 een positief resultaat behaald. Een bedrag van € 867.000 wordt in totaal teruggestort naar de gemeenten, waarvan € 56.000 toe komt aan de gemeente Zevenaar.

7. Volksgezondheid en milieu

2. Actualisatie bestaand beleid

Mutaties afval

2019 is het eerste jaar na invoering van het nieuwe afvalstelsel in de Gemeente Zevenaar. Per saldo verwachten wij nu een nadeel van € 47.000 op de baten afvalstoffenheffing. De verwerkingskosten van de GFT en PMD is meer gegroeid dan verwacht vanwege een betere afvalscheiding. Tegenover de gestegen verwerkingskosten staan voordelen op de inzamelvergoeding van PMD en een voordeel op de inzamelkosten papier, welke vanaf 2019 door de RDL wordt uitgevoerd en daar begroot is. Het resultaat van € 65.134 van deze mutaties dekken we uit de reserve afval.

Subsidie Wijk van de Toekomst

De provincie heeft een subsidie toegekend van € 49.720 voor het project 'Wijk van de Toekomst Angerlo'. De middelen worden gebruikt voor begeleiding (procesregisseur) en themabijeenkomsten.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

2. Actualisatie bestaand beleid

Herziening GREX na actualisatie (o.a. erfpacht)

Op basis van de vastgestelde herziening Grondexploitatie per 1-1-2019 zijn de begrote ramingen aangepast. Ook zijn de verwachte mutaties in 2019 verwerkt zoals de uitgifte van de gronden op 7Poort in erfpacht.

Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith

Voor het verbeteren van het Dorpsplein Lobith is een subsidie toegekend vanuit Sterk Bestuur. Aanvullend is nu ook een subsidie ontvangen vanuit 'Steengoed benutten'. Deze aanvullende subsidie wordt nu geraamd, inclusief de resterende subsidie vanuit 2018.

TOELICHTING 'ACTUALISATIE KAPITAALLASTEN EN TREASURY'

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Actualisatie kapitaallasten en Treasury

De actualisatie van de kapitaallasten is onder andere gebaseerd op de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Kadernota 2020-2023	121.321	120.799	115.714	115.395
Tot 2e Voortgangsrapportage	71	-76	26	21
Baten tot 2e Voortgangsrapportage	121.391	120.723	115.740	115.417
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	2.897	579	174	-960
2. Actualisatie bestaand beleid	25.307	25.498	25.498	25.498
4. Administratieve wijzigingen	-240			
Totaal baten 2e Voortgangsrapportage	27.963	26.077	25.672	24.538
Mutaties Project Financiële basis op orde				
2. Actualisatie bestaand beleid	131	11	11	11
4. Administratieve wijzigingen	552	13	13	13
Totaal baten Project Financiële basis op orde	682	23	23	23
Totaal Baten	150.037	146.823	141.436	139.978
Lasten				
Kadernota 2020-2023	122.645	129.962	123.104	124.023
Tot 2e Voortgangsrapportage	541	-160	42	38
Lasten tot 2e Voortgangsrapportage	123.186	129.802	123.146	124.061
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	8.732	668	723	723
2. Actualisatie bestaand beleid	25.608	25.708	25.658	25.703
4. Administratieve wijzigingen	-240			
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	34.101	26.376	26.381	26.426
Mutaties Project financiële basis op orde				
2. Actualisatie bestaand beleid	-243	-172	-382	-477
4. Administratieve wijzigingen	403	-138	-113	-137
Totaal lasten Project financiële basis op orde	159	-310	-495	-614
Totaal Lasten	157.446	155.869	149.032	149.872
Saldo voor bestemming	-7.409	-9.045	-7.597	-9.894
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	3.578	1.343	927	923
Toevoegingen	1.846	1.879	1.659	411
Totaal mutaties reserves	1.733	-535	-732	513
Saldo na bestemming	-5.676	-9.581	-8.329	-9.381

TOELICHTING ONTWIKKELINGEN FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Uitgangspunt bij onze planning & control-instrumenten is dat wij steeds het verloop van de begroting schetsen. Dit betekent dat u steeds aansluiting ziet bij het vorige door u vastgestelde P&C-instrument. In dit geval is de Meerjarenbegroting 2019-2022 het vertrekpunt voor de financiële overzichten. Na de vaststelling van de Meerjarenbegroting hebt u nog enkele besluiten genomen met een financiële impact. Deze presenteren wij als 'Wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage'. Daarnaast heeft het project "basis op orde"

een financiële uitwerking. In de bijlagen treft u hiervan een overzicht aan. De meeste aandacht besteden wij uiteraard aan de financiële ontwikkelingen van deze voortgangsrapportage.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Saldo				
Kadernota 2020-2023	-27	-9.699	-8.123	-8.115
Tot 2e Voortgangsrapportage	-240	84	-16	-16
Saldo voor 2e Voortgangsrapportage	-267	-9.615	-8.139	-8.132

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
Baten	28.168	26.077	25.672	24.538
Lasten	34.100	26.376	26.381	26.425
Saldo 2e Voortgangsrapportage	-5.932	-299	-708	-1.887
Mutaties Project Financiële basis op orde				
Baten	682	23	23	23
Lasten	159	-310	-495	-614
Saldo Project Financiële basis op orde	523	333	518	638
Financieel meerjarenbeeld	-5.676	-9.581	-8.329	-9.381

TOELICHTING ONTWIKKELINGEN 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

Het actuele begrotingssaldo 2019 tot de 2e voortgangsrapportage was € 267.000 negatief. In dit saldo is rekening gehouden met het raadsbesluit van de 1e voortgangsrapportage waarin de mutaties van programma 6 Sociaal Domein zijn uitgezonderd. De mutaties die volgen uit deze 2e voortgangsrapportage komen in totaal uit op € 5.932.000 negatief. Mutaties naar aanleiding van het project "financiële basis op orde" komen uit op € 523.000 positief. Dit leidt opgeteld tot een actueel negatief begrotingssaldo voor 2019 van € 5.676.000.

Het nadeel van € 5.676.000 is in grote lijnen als volgt opgebouwd:

Nadelen:

Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2019 Sociaal Domein **€ 7.143.000 N**

Op 5 juni 2019 heeft uw raad besloten om de jaarschijf van de 1e voortgangsrapportage met betrekking tot programma 6 (sociaal domein) niet goed te keuren. Deze mutaties worden nu opnieuw aan u voorgelegd met het verzoek deze te honoreren. Een specificatie van deze mutaties is opgenomen in de bijlage 'Overzicht mutaties programma 6 van de 1e voortgangsrapportage'.

WMO: Aanzuigende werking invoering van het abonnementstarief **€ 1.000.000 N**

Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op de gemeentelijke Wmo-voorzieningen. In het 1e halfjaar van 2019 is dit gemonitord. Op basis van deze monitoring zien wij een extra stijging van de uitgaven van € 1.000.000.

Software en licenties **€ 345.000 N**

De kosten voor I&A laten in 2019 een nadeel zien van € 345.000. In de informatiesamenleving is ook de gemeente in toenemende mate aan het digitaliseren. De kosten in eigen huis van software, onderhoud applicaties, updates en consultancy zijn de afgelopen jaren toegenomen. Dit geldt ook voor de licenties van MS Office welke het plaats- en tijdsafhankelijk werken voor alle medewerkers mogelijk maken. Het structurele effect is al via de Kadernota 2020-2023 verwerkt.

Inhuur derden wegens ziekte **€ 190.000 N**

De prognose van de ontwikkeling van het budget ziektevervanging ziet er niet gunstig uit. Met name de vervanging van een aantal langdurig zieke medewerkers vraagt veel van het budget. We ramen in 2019 incidenteel € 190.000 bij. Hiermee komt het bijgestelde budget 2019 uit op € 480.000.

Inkomensvoorzieningen **€ 177.000 N**

Het nadeel wordt veroorzaakt door: een lichte toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari t/m april 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'. De specifieke uitkering (BUIG-budget) 2019 is als het gevolg van het nieuwe verdeelmodel naar beneden bijgesteld.

Wachtgeld voormalig wethouders **€ 141.000 N**

Jaarlijks berekenen wij bij de 2e Voortgangsrapportage de hoogte van de voorziening om aan de verplichtingen van het volgende boekjaar te kunnen voldoen. Dit resulteert in een toevoeging van € 141.000. Gedurende het jaar kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen dan wel inkomsten verliezen.

Loonontwikkeling CAO **€ 100.000 N**

De VNG en de vakbonden hebben een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao voor gemeentepersoneel. Het akkoord bevat afspraken over onder meer de salarisontwikkeling, werkgeversbijdrage, verlof en vitaliteit. De cao loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. In de kadernota en begroting 2019 is gerekend met 2,5% loonontwikkeling. De verwachte effecten voor 2019 van de nieuwe CAO komen hoger uit; we ramen nu € 100.000 bij.

Voordelen:

Algemene Uitkering gemeentefonds **€ 1.623.000 V**

Voor het huidige jaar 2019 bedraagt de Algemene uitkering uit het gemeentefonds aan onze gemeente op basis van de gegevens uit de meicirculaire € 1,6 miljoen meer dan in de 1e Voortgangsrapportage 2019 is vermeld. De 1e Voortgangsrapportage is gebaseerd op de decembercirculaire 2018. Deze toename wordt voor een bedrag van € 1 miljoen veroorzaakt door de extra middelen die het kabinet toevoegt aan het jeugdhulpbudget. Hierbij gaat het om een landelijk bedrag van € 420 miljoen. Het resterende deel van de toename van de uitkering aan onze gemeente wordt voor het grootste deel veroorzaakt door loon- en prijsbijstellingen.

Extra legesinkomsten bouwaanvragen en aanvraag extra capaciteit **€ 965.000 V**

Wij verwachten voor 2019 een forse stijging van de legesinkomsten. Met name door enkele grote projecten, onder andere woningbouw Groot Holthuizen, Outlet, Bedrijfspan 7 poort, kunnen de opbrengsten bijgeraamd worden met € 1.200.000. Voor de afhandeling hiervan hebben we tijdelijk externe ondersteuning nodig. De kosten hiervan ramen wij op € 235.000. Deze kosten worden ruimschoots gedekt door de extra inkomsten.

Kapitaallasten van investeringen **€ 321.000 V**

De actualisatie van de kapitaallasten is met name gebaseerd op de cijfers uit de jaarstukken 2018. Per saldo ontstaat een eenmalig voordeel van € 321.000. Per programma zijn de afwijkingen zowel bij de lasten en baten te lezen. De voornaamste oorzaak is de vertraging van de investeringen waardoor de eerste afschrijving, conform het afschrijvingsbeleid, een jaar later plaats vindt.

Dividend Alliander

€ 295.000 V

Het dividend van netbeheerder Alliander is over 2018 meer dan begroot. Een stijgende omzet en de verkoop van dochteronderneming Allego resulteerden in een hogere winst. Dit levert een voordeel op van € 295.000.

Budget herindeling / ARHI-gelden

€ 200.000 V

Het budget dat eind 2018 resteerde voor afrondende werkzaamheden Herindeling in 2019 was eerder becijferd op € 550.000. We melden nu een verwacht voordeel van € 200.000. Verplichtingen waar we eerder rekening mee hebben gehouden, met name inzet van personeel en kosten van boventallige medewerkers zijn lager dan begroot. Het bedrag van € 200.000 is een incidenteel voordeel in 2019.

Project 'Financiële basis op orde'

€ 523.000

In de aanloop naar de herindeling zijn op diverse vlakken harmonisaties uitgevoerd of is hiermee gestart. Voor wat betreft de financiën is ervoor gekozen de begrotingen van de voormalige gemeenten samen te voegen in de zogenaamde '1+1-begroting'. Er heeft hierbij geen kwalitatieve afweging plaatsgevonden op het niveau van de budgetten.

Daarnaast is onze nieuwe organisatie ingericht. Nieuwe afdelingen zijn gevormd en taken verdeeld.

Medewerkers zijn geplaatst en nieuwe medewerkers geworven.

Gevolg hiervan is dat er weinig historische kennis op het gebied van de bestaande budgetten gerelateerd aan de (deels) nieuwe taken is.

Na het 'aanloopjaar' 2018, dat wij gebruikt hebben om meer inzicht te krijgen in de beschikbare budgetten, brengen wij in 2019 de budgetten en daarmee de begroting kwalitatief op orde door middel van het project 'Financiële basis op orde'.

Tijdens dit project zijn alle budgetten uitvoerig besproken en doorgelicht. Dit heeft geleid tot een behoorlijke kwaliteitsslag op het gebied van ons budgetbeheer. De budgetten zijn onderbouwd, beschreven en op de juiste hoogte gebracht. Er hebben veel administratieve wijzigingen plaatsgevonden. Daarnaast is er door het project een belangrijke impuls aan de onderlinge samenwerking gegeven en zijn verantwoordelijkheden en onderlinge verwachtingen duidelijker geworden. Het project heeft bovendien, door het 'verwijderen van de lucht in de begroting' een aanzienlijk financieel voordeel opgeleverd.

Het resultaat van het project is opgebouwd uit heel veel kleinere aanpassingen. De belangrijkste financiële effecten zijn:

Voordelen:

Uitvoering Wet WOZ - actualisatie ramingen dienstverlening en advieskosten	37.000
Parkeerbelastingen - juist ramen inkomsten op basis de werkelijke ontvangsten	43.000
Peuteropvang - aanpassen raming subsidies aan beschikkingen 2018	294.000
Jeugdgezondheidszorg - actualiseren ramingen bijdrage aan GR - VGGM	45.000
Afval - correctie foutieve raming oorspronkelijke begroting 2019	67.000

Nadelen:

Verkiezingen - juist ramen structurele kosten van de verkiezingen	-59.500
Heffing en invordering belastingen - onjuiste raming van opbrengsten	-27.000

Omdat het vooral administratieve en technische wijzigingen betreffen hebben wij bij de programma's geen toelichting opgenomen. U hoeft hierbij immers geen inhoudelijke, beleidsmatige keuze te maken. In het hoofdstuk financiën presenteren wij een overzicht met de grootste wijzigingen per programma.

Het project is nog niet volledig afgerond, in de kadernota is voor 2020 een bedrag van € 50.000 opgenomen voor het vervolg. Enkele onderwerpen vragen een nadere verdieping en meer tijd. Ook gaan wij de werkprocessen beschrijven en de financiële informatievoorziening verder optimaliseren.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning	85.610	86.566	87.385	83.991
1. Veiligheid	68	68	68	68
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	550	47	47	47
3. Economie	34.148	34.389	27.624	29.330
4. Onderwijs	802	802	802	802
5. Sport, cultuur en recreatie	1.504	971	947	947
6. Sociaal domein	11.610	11.207	11.184	11.184
7. Volksgezondheid en milieu	8.482	8.310	8.416	8.416
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	7.264	4.463	4.963	5.195
Actuele stand begroting - baten	150.037	146.823	141.436	139.978
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	25.163	24.461	24.424	23.486
1. Veiligheid	2.982	3.134	3.144	3.134
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	5.878	4.901	5.130	5.284
3. Economie	34.721	34.659	27.918	29.625
4. Onderwijs	5.432	5.769	5.804	5.787
5. Sport, cultuur en recreatie	8.782	8.548	8.337	8.314
6. Sociaal domein	56.423	58.292	57.744	57.487
7. Volksgezondheid en milieu	10.201	9.964	9.841	9.851
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	7.864	6.140	6.691	6.905
Actuele stand begroting - lasten	157.446	155.869	149.032	149.872
Saldo				
0. Bestuur en ondersteuning	60.447	62.105	62.961	60.505
1. Veiligheid	-2.914	-3.066	-3.076	-3.066
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-5.328	-4.854	-5.082	-5.237
3. Economie	-573	-270	-295	-295
4. Onderwijs	-4.630	-4.967	-5.002	-4.985
5. Sport, cultuur en recreatie	-7.278	-7.576	-7.390	-7.367
6. Sociaal domein	-44.813	-47.085	-46.560	-46.303
7. Volksgezondheid en milieu	-1.719	-1.654	-1.424	-1.435
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-600	-1.678	-1.727	-1.711
Actuele stand begroting - saldo	-7.409	-9.045	-7.597	-9.894
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	-185	-921	-989	256
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	664	87	87	87
3. Economie	181	6		
4. Onderwijs	52	76	76	76
5. Sport, cultuur en recreatie	61	43	43	43
6. Sociaal domein	224	49	24	24
7. Volksgezondheid en milieu	473	125	27	27

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	263			
Totaal mutaties reserves	1.733	-535	-732	513
Saldo 2e Voortgangsrapportage na bestemming	-5.676	-9.581	-8.329	-9.381

BIJLAGEN

OVERZICHT ACTIVITEITEN COLLEGEPROGRAMMA

Hieronder presenteren wij het overzicht op hoofdlijnen van de stand van zaken betreffende de prioriteiten uit ons collegeprogramma. Dit zijn dus niet alle activiteiten.

Achter de activiteit presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

- lichtgrijs = de activiteit is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
- groen = de activiteit loopt op schema binnen de gestelde kaders.
- oranje = let op, deze activiteit dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk.
- rood = de activiteit loopt uit de pas, corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
- donkergrijs = de activiteit is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten.

In deze 2e voortgangsrapportage voorzien wij alle activiteiten (dus ook de groene) van een toelichting op de stand van zaken.

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status		
		2018	2019 1e VGR	2019 2e VGR

o. Bestuur en ondersteuning

0.1.1 Verbeteren bestuurscultuur	2020			
0.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente	2022			
0.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner	2022			
0.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten	2022			
0.2.2 Datagedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk	2020			
0.2.3 Harmoniseren gemeentelijke regelingen	2019			
0.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie	2022			
0.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers	2022			
0.3.1 Uitvoeren Planning & Controlcyclus	2022			

1. Veiligheid

1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	2022			
1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente	2021			

2. Verkeer en vervoer

2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau	2019			
2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering	2022			
2.1.4 Investeren in veilige wegen	2019			
2.1.5 Verbeteren en verduurzamen openbare verlichting	2019			

2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen	2019			
3. Economie				
3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied	2019			
3.1.3 Opstellen economische visies Liemers en Zevenaar	2019			
3.2.1 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten 2018	2018			
3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten 2019	2019			
3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein	2020			
3.2.4 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Markt en Muldershof	2022			
3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen	2022			
3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort	2021			
3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort	2021			
3.2.9 Ruimte geven aan agrarische sector	2019			
3.3.1 Inkopen bij lokale Liemerse bedrijven	2019			
3.3.2 Stimuleren start-ups	2022			
3.3.3 Verminderen regeldruk voor midden- en kleinbedrijf (MKB)	2022			
3.4.1 Opstellen en uitvoeren marketingplan stad Zevenaar	2022			
3.4.2 Verbeteren toeristische informatievoorziening en promotie	2019			
4. Onderwijs				
4.1.1 Opstellen integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs	2019			
4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen	2022			
4.1.4 Organiseren brede basisvoorziening voor jongste kinderen	2019			
4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang	2022			
4.3.1 Voorlichten over voeding, beweging en gezondheid in relatie met natuur en milieu	2018			
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.1.1 Harmoniseren subsidiebeleid	2019			
5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen	2022			
5.2.2 Ondersteunen verenigingen	2018			
5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten	2020			
5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!	2019			
5.2.6 Ontwikkelen Hal 12	2019			
5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed	2022			

5.4.1 Investeren in speelvoorzieningen	2019			
5.4.2 Oppakken kansen recreatie en toerisme	2022			
5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur	2020			
5.4.4 Vergroten verblijfsmogelijkheden in gemeente	2022			
5.4.5 Goed en netjes onderhouden openbaar gebied	2018			
6. Sociaal domein				
6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving	2022			
6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)	2022			
6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo	2022			
6.2.2 Stimuleren en ontwikkelen van preventieve activiteiten	2022			
6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers	2019			
6.2.5 Ondersteunen vrijwilligers	2022			
6.3.1 Begeleiden mensen naar werk	2019			
6.3.3 Inburgeringsbeleid	2022			
7. Volksgezondheid en duurzaamheid				
7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar	2023			
7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie	2025			
7.2.3 Onderzoeken differentiatie bouwleges op basis van Energieprestatie coëfficiënt (EPC)	2019			
7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente	2021			
7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar	2040			
7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)	2023			
7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)	2023			
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening				
8.1.1 Invoeren Omgevingswet	2021			
8.3.2 Regie op woningbouwprogramma	2019			
8.4.1 Uitvoeren doortastend handhavingsbeleid	2019			

Toelichting

Een aantal activiteiten verloopt nog niet volgens planning of binnen de vastgestelde kaders. Het gaat hierbij om:

o. Bestuur en ondersteuning

o.1 Goed bestuur

0.1.1 Verbeteren bestuurscultuur

Jaar 2020
realisatie

We verbeteren de bestuurscultuur en samenwerking om er zo optimaal mogelijk te kunnen zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarbij streven we naar een meer open en transparante samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie. We werken als eenheid met duidelijkheid over eigen rollen.

Stand van zaken

Status

We streven naar een open communicatie, goede omgangsvormen en duidelijke bestuurlijke gewoonten. Daarvoor zijn meerdere partijen nodig. Het is een samenspel tussen raad, college, griffie en ambtelijke organisatie. Tijdens een bijeenkomst van de raad en het college in het voorjaar van 2019 is naar voren gekomen dat het versterken van duidelijkheid over de eigen rollen aandacht behoeft. De verdere uitwerking daarvan is nog onvoldoende tot zijn recht gekomen en zal voor de komende tijd een punt van aandacht blijven. We blijven hierover met u in gesprek. Vanuit de Zevenaar Academie zorgen we ervoor dat medewerkers trainingen krijgen aangeboden waardoor zij meer inzicht krijgen in het werken in een bestuurlijke omgeving. Hierbij geven de griffie en een raadslid een toelichting en gaan we in op de verschillende rollen. Tevens bezoeken we met de groep medewerkers een raadsvergadering.

2020

2. Verkeer en vervoer

2.1 Verkeer en vervoer

2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau

Jaar 2019
realisatie

Uitvoeren noodzakelijk achterstallig onderhoud

Het gewenste onderhoudsniveau op beeldkwaliteit van de openbare ruimte is vastgesteld. Het is noodzakelijk dat wij op diverse wegen achterstallig onderhoud uitvoeren. Deze wegen zijn nu verkeersonveilig en uitstel van onderhoud is niet langer te verantwoorden. Wanneer wij geen maatregelen nemen, vallen de wegen onder de norm van wettelijke aansprakelijkheid en zijn schadeclaims te verwachten.

Vervangen brug Eltenseweg

Op basis van uitgevoerde constructiemetingen en de daaruit blijkende slechte conditie van de brug mogen zware vrachtvoertuigen (> 40 t) geen gebruik meer maken van deze brug. Deze tijdelijke maatregel kan tot claims lijden van diverse transportbedrijven, doordat ze ongeveer 10km moeten omrijden. Het overige vrachtverkeer hebben we moeten beperken door eenrichtingsverkeer in te stellen. We kunnen de brug nu met een noodmaatregel (een extra pijler aanbrengen) weer toegankelijk maken voor al het vrachtverkeer. De begrote kosten hiervan bedragen ongeveer € 50.000. Deze kosten willen wij dekken uit het krediet (€ 650.000) van de 'vervanging brug Eltenseweg' welke aangevraagd is in de Kadernota 2018-2022. Door deze tijdelijke maatregel kan het restant krediet (€ 600.000) doorschuiven van 2019 naar 2022. Dit uitstel geeft mogelijkheden om samen met Kreis Kleve (D) een integraal plan te maken om het gebied verder in te richten, waardoor er mogelijk kosten bespaard kunnen worden en een meer passende oplossing mogelijk wordt.

Reconstructie Halve Maan Lobith

Het projectgebied 'reconstructie Halve Maan' omvat het gebied tussen de rotonde Batavenweg en Herwensedijk. In dit projectgebied realiseren wij een fietsverbinding en vervangen wij ook alle verhardingen en renoveren we het grootste gedeelte van het openbare groen. Verder wordt er op de Halve Maan geparkeerd op de rijbaan. Na de herinrichting kan er alleen nog geparkeerd worden in de parkeervakken.

Herinrichting Kop van Tolkamer

De aanleiding voor de projecten is de achterstand in onderhoud openbare ruimte (verpaupering). De Kop van Tolkamer onderscheidt zich van de omgeving. Door de kwaliteitsimpuls en het opknappen van de openbare ruimte ontstaat in de Kop van Tolkamer een toeristische meerwaarde, het zet de Kop van Tolkamer op de kaart.

Stand van zaken

Status

Uitvoeren noodzakelijk achterstallig onderhoud

2019

Op diverse wegen hebben wij slijtlagen aangebracht om de wegen weer veilig te maken. In 2019 hebben we alle asfalteringswerkzaamheden afgerond.

Vervangen brug Eltenseweg

Het onderzoek naar tijdelijke maatregelen om de brug Eltenseweg weer open te stellen voor vrachtverkeer hebben wij afgerond met een positieve conclusie. Dit houdt in dat wij inmiddels met behulp van tijdelijke maatregelen de brug voor minimaal 3 jaar weer toegankelijk hebben gemaakt voor al het verkeer inclusief het zware vrachtverkeer. De uiteindelijke vervanging voorzien wij nu in 2022. Er spelen diverse ontwikkelingen en plannen bij onze oosterburen Kreis Kleve. Voor dit gebied gaan wij dan ook samen met Kreis Kleve een integraal plan opstellen.

Reconstructie Halve maan Lobith

Het plan hebben wij voorbereid en verder hebben wij diverse voorbereidende onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken hebben o.a. betrekking op asfalt, de bodemgesteldheid, kabels en leidingen en verkeersstructuur. Begin 2019 hebben wij een informatieavond gehouden voor de aanwonenden. Tijdens deze bijeenkomst hebben wij het ontwerp toegelicht. De aanwezige bewoners waren uiterst positief. In het najaar 2019 starten wij met de uitvoering van de werkzaamheden.

Herinrichting Kop van Tolkamer

In november 2018 heeft u een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Daar hebben wij diverse onderzoeken voor uitgevoerd. Wij zijn nu bezig met het maken van het schetsontwerp.

Wegenlegger

Wij hebben in 2018 extern opdracht gegeven om de wegenlegger op te stellen. De afronding vindt plaats eind 2019. De voorbereiding loopt op schema.

2.1.5 Verbeteren en verduurzamen openbare verlichting

Jaar 2019
realisatie

Onze gemeente kent nog een aanzienlijk aantal verouderde lichtmasten met energieverblindende armaturen. In de huidige beleidsplannen Openbare Verlichting zijn voor het hele grondgebied van onze gemeente budgetten beschikbaar voor vervanging naar duurzame armaturen en materialen. Om een impuls te geven aan de wens om de openbare verlichting verder te verduurzamen stellen wij voor de bestaande verouderde en energieverblindende lichtmasten versneld te vervangen. De masten zijn economisch, en grotendeels ook technisch, afgeschreven. Vervanging leidt op termijn tot besparingen in het energieverbruik.

Stand van zaken

Status

Wij hebben opdracht verleend voor levering van duurzame masten en armaturen. In 2018 zijn wij gestart met het vervangen van een deel van verouderde verlichting in duurzamere verlichting. De vervangingen lopen niet geheel op schema. Voor de vervangingen zijn wij afhankelijk van de medewerking van de netbeheerder. Deze medewerking heeft betrekking op het verlenen van toestemming voor werkzaamheden aan het stroomnet en het vrij schakelen (spanning vrij maken) van netten om veilig te kunnen werken. Wij lopen vertraging op omdat de netbeheerder de noodzakelijke medewerking niet op tijd levert. Wij verwachten nu dat wij medio 2020 de betreffende voorzieningen volledig hebben vervangen.

2019

3. Economie

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten 2019

Jaar 2019
realisatie

In 2017 is het Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar opgesteld. Op basis hiervan wordt een aantal maatregelen voorgesteld om het centrum toekomstbestendig te maken. Hieraan wordt gefaseerd uitvoering gegeven. In 2019 richten we ons op het planten van beeldbepalende bomen bij de entrees van het centrum, het verder opwaarderen van de stegen en het structureren van het fietsparkeren.

Stand van zaken

Status

We maken de historische entrees zichtbaar met natuursteen in het wegdek.
Fietsparkeren, groen en straatmeubilair zijn in een integraal ontwerp opgenomen. Dit bespreken we met ondernemers, bewoners en vastgoedeigenaren. Naar verwachting kan de uitvoering doorlopen naar 2020.

2019

4. Onderwijs

4.1 Onderwijs

4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen

Jaar 2022
realisatie

We bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen en waar mogelijk een Kindcentrum. De schoolgebouwen worden gebouwd op basis van het nog op te stellen IHP. We reserveren echter al middelen voor de onderwijshuisvesting, waarvan wij verwachten dat deze vanaf 2018 nodig zullen zijn. Het gaat hierbij om investeringen voor basisscholen en voor aanpassingen van de locaties van het Voortgezet Onderwijs. Bij het beoordelen van de ingediende aanvragen voor schoolgebouwen nemen we duurzaamheidsaspecten in overweging.

Stand van zaken

Status

De uitvoering van het programma voor 2019 is begonnen:

2022

Deel I:

Het programma 2019 deel I hebben wij vastgesteld en zijn met de uitvoering begonnen.

De Bem, eerste inrichting OLP en meubilair,

Platanenlaan (Lindhage/'t Kofschip) - herinrichting openbaar terrein en tijdelijke

huisvesting/verhuiskosten voor Lindenhage / 't Kofschip

ds. Jonkersschool

Op het overzicht 2019 is geplaatst: de Bem huisvesting 7 groepen

Het programma 2019 deel II moet nog worden vastgesteld.

Carrousel

In 2020 werken wij verder aan:

De Bem huisvesting 7 groepen

Locaties VO (Liemers College)

Locatieonderzoek Wissel/Tamboerijn: hiermee hebben wij een start gemaakt in 2019.

Nieuwbouw Wissel/Tamboerijn

Gymvervoer Lindenhage en 't Kofschip

Haalbaarheid van duurzaamheidsmaatregelen in combinatie met gemeentelijk vastgoed

5. Sport, cultuur en recreatie

5.2 Kunst en cultuur

5.2.6 Ontwikkelen Hal 12

Jaar 2019
realisatie

Hal 12 biedt straks naast de publieksbalies van onze gemeente en de Regionale Sociale Dienst, producten en diensten op het gebied van cultuur, cinema, media, educatie en erfgoed. Geconcentreerd onder één dak ontstaat een gevarieerd aanbod voor een breed publiek, waarbij ontmoeten, ervaren en beleven centraal staat. Hal 12 wordt daarmee een podium voor samenwerking en biedt een belangrijke impuls voor het centrum.

De bouw is in het derde kwartaal van 2018 gestart. De opening staat gepland in het tweede kwartaal 2019.

Stand van zaken

Status

Door u is in mei 2019 aanvullend budget toegekend. Hiermee wordt de verbouwing van

2019

Hal 12 op verantwoorde wijze afgerond, hetzij wat later dan eerder beoogd. De oplevering stond gepland voor het tweede kwartaal 2019. Dit zal oktober 2019 worden. Partners ondervinden hier geen hinder van.

Wel is dit mogelijk van invloed op de programmering. Een collectief programma gaat niet eerder dan januari 2020 starten. Vooruitlopend op de vorming van de beheerstichting houdt de gemeente langer de regie over de governance. In 2020 gaat het beheer over op een te vormen stichting. Het meerjarenperspectief van de exploitatie is sluitend. Eind 2019 wordt aan u een Algemeen belang besluit voorgelegd ter voorkoming van oneerlijke concurrentie tussen gemeente en ondernemingen in Zevenaar. In januari 2020 wordt de hal feestelijk geopend.

6. Sociaal domein

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

6.2.2 Stimuleren en ontwikkelen van preventieve activiteiten	Jaar	2022
	realisatie	

In de beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning is veel aandacht voor preventieve activiteiten. Hiermee kunnen we inzet van duurdere zorg voorkomen en ook kostenbesparingen in maatwerkvoorzieningen realiseren.

De ontwikkelroutes gericht op preventie zijn:

- Vergroten van opgroeikansen
- Bevorderen gezonde leefstijl van inwoners
- Bevorderen regie woonsituatie van kwetsbare inwoners (beschermd wonen)
- Bevorderen zelfstandig wonen ouderen

Stand van zaken

Vergroten opgroei kansen

Status

2022

We hebben aanvullend op het regionaal ingekochte jeugdhulp aanbod ondersteuning ingekocht voor kinderen en ouders in scheidingssituaties bij "Villa Pinedo". Ook hebben we voor ouders met jonge kinderen (0-4 jaar) "Pink Cloud" ingekocht. Dit is een wetenschappelijk ontwikkeld, online programma met als doel de samenwerking van ouders in de opvoeding en verzorging te vergroten. We zijn in gesprek met Caleidoz over de ondersteuning van jongeren in (complexe) echtscheidingssituaties. De pilots POH-JGGZ en SOH JGGZ zitten in hun laatste pilot jaar en worden geëvalueerd. In alle tussentijdse evaluaties wordt deze inzet tot nu toe als positief en effectief ervaren. Zowel op versterking samenwerking en het drukkende effect op de instroom in de jeugdhulp. Door de deelnemers wordt gepleit voor een structurele inbedding bij huisartsen in de gemeente Zevenaar. In de uitvoering is nadrukkelijk aandacht voor de samenwerking tussen huisarts, POH-er/SOH-er, gebiedsteams, IB-ers op de scholen en jeugdartsen. De pilots zijn ook een belangrijke motor achter het versterken van de samenwerkingsrelatie met de huisartsen.

Binnen de Passend Onderwijs regio (Duiven, Westervoort, Montferland en Zevenaar) werken we samen met de scholen en het Samenwerkingsverband aan een vernieuwd visie- en uitvoeringsplan Aansluiting Onderwijs en Zorg. We gaan het onderwijs en de zorg samen verbinden op de volgende onderdelen: jeugd-ggz, schooluitval, jeugdgezondheidszorg en samen zorg organiseren.

Bevorderen gezonde leefstijl

Caleidoz heeft in opdracht van de gemeente een pilot project uitgevoerd, waar o.a. gewerkt is aan het toeleiden van jongeren naar reeds bestaande (en meer sportieve) activiteiten. Deze werkwijze is gebaseerd op een effectief bewezen methode uit IJsland. Het project is in samenwerking met jongeren uitgevoerd. Voor het project is het complete aanbod van vrijetijdsbestedingen op 't Gelders Eiland in kaart gebracht. Dit aanbod wordt vervolgens onder de aandacht gebracht bij de jongeren via een Instagram account.

Naast het pilotproject dat door Caleidoz is uitgevoerd wordt ook vanuit het nieuwe handavingsplan alcohol en drugspreventie geïnvesteerd in bewustmaking van de rol die sportclubs hebben in preventie van alcohol en drugsgebruik onder jongeren (en hun ouders). Bijvoorbeeld door inzet van handhaving tijdens de 3de helft. Dit handavingsplan Alcohol- en drugspreventie wordt na goedkeuring vanaf september 2019 ingevoerd. Uitgangspunten bij het opstellen van het handavingsplan zijn het aansluiten bij en gebruik maken van bestaande netwerken. 'Best practices' in de aanpak van alcohol en drugspreventie en feiten en cijfers van Zevenaar zijn geanalyseerd. Deze analyse heeft geresulteerd in een aanpak die flexibel inzetbaar is en waarbij de professionals die dichtbij de jongeren staan ingezet kunnen worden wanneer nodig. De mix van situationeel handhaven inzetten van acties en op locatie handhaven lijken de beste aanpak voor het tegengaan van alcohol en drugsgebruik onder jongeren (en hun ouders).

Meer verantwoording op dit onderdeel, vanuit perspectief Jeugd gezondheid, onder het kopje 7.1.2.

Beschermd thuis

De decentralisatie van beschermd wonen vindt naar alle waarschijnlijkheid in 2021 plaats. Op dit moment wordt er wel al ingezet op ambulantisering van de GGZ (meer mensen met psychische kwetsbaarheid in de wijk). In het kader daarvan is in het tweede kwartaal van 2019 het regioplan Beschermd Thuis vastgesteld. Dit plan heeft u in het tweede kwartaal van 2019 middels een raadsinformatiebrief ontvangen. Naar aanleiding van deze grote ontwikkelingen willen wij inzetten op preventie, een zachte landing en draagvlak. Dit jaar wordt subsidie voor Mental Health First Aid cursussen (cursus voor eerste hulp bij psychische problemen) aangevraagd bij ZonMw.

Zelfstandig wonen

In verband met prioritering van activiteiten is dit onderwerp verplaatst naar de tweede helft van 2019.

Samenvattend

Slechts een deel van de opgenomen activiteiten op bovengenoemde ontwikkellijnen is uitgevoerd. De uitkomsten van het BDO onderzoek en de bezuinigingen bepalen in grote mate onze agenda in 2019. Daarna is de grootste prioriteit inzetten op de verdere ontwikkeling van de 5 V's en op de ontwikkellijnen uit de uitvoeringsagenda. Met name vanuit de gedachtegang dat inzetten op preventie zorgt voor vroegtijdige signalering en hulp zodat inzet van zwaardere zorg op een later moment niet nodig is. Het is nu nog niet duidelijk of wij wel uitvoering kunnen geven aan de activiteiten op de ontwikkellijnen.

6.3 (Arbeids)Participatie

6.3.1 Begeleiden mensen naar werk

Jaar 2019
realisatie

Het beleid is er op gericht om zoveel mogelijk werkzoekenden aan een baan te helpen. Wij richten ons hierbij op de doelgroep: mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt én op het werk fit maken van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De Regionale Sociale Dienst (RSD) is de netwerkorganisatie die in nauwe samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere overheden (3 O's) invulling geeft aan ons beleid dat gericht is op een inclusieve arbeidsmarkt.

We starten een pilot met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) om te voorkomen dat mensen vanuit de Werkloosheidswet (WW) doorstromen naar de bijstand.

Stand van zaken

Status

De resultaten zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD (raadsbesluit 5 juni 2018: Nieuwe opdracht RSD 2018) worden op dit moment (nog) niet gerealiseerd. We constateren verder dat er actuele beleidsontwikkelingen zijn vanuit het Rijk, die van invloed zijn op de bedrijfsvoering van de RSD, zoals de invoering van de nieuwe Wet inburgering per 1 januari 2021. Dit was voor ons aanleiding tot het uitvoeren van een nadere analyse van de businesscase om te bepalen of we op de juiste koers zitten. Wij gaan u via een raadsinformatiebrief nader informeren over de vervolgstappen binnen dit proces. Voor de raadsvergadering van december 2019 doen wij u een voorstel tot aanvraag van een vangnetuitkering over 2019. Tevens vindt de evaluatie over de Nieuwe opdracht RSD (Businesscase RSD) plaats.

2019

6.3.3 Inburgeringsbeleid

Jaar 2022
realisatie

We zetten ons er voor in dat statushouders zo snel mogelijk kunnen beginnen met integreren en participeren. We doen dat samen met alle inwoners van onze gemeente. Integratie en participatie starten direct bij de huisvesting van de statushouder in onze gemeente.

Stand van zaken

Status

Begin 2019 zagen wij een beperkte doorstroom van statushouders voor huisvesting in onze gemeente. Inmiddels zijn er meerdere statushouders gekoppeld waarvoor de woningcorporaties passende huisvesting hebben gevonden of aan het zoeken zijn. Ondanks deze positieve ontwikkelingen en ondanks dat het Rijk de taakstelling voor de huisvesting van statushouders voor alle gemeenten in 2019 naar beneden heeft bijgesteld, is het onzeker of wij de taakstelling in 2019 halen. Dit heeft te maken met de opgelopen achterstand van 2018 die in 2019 moet worden ingehaald. In totaal moeten wij in 2019 41 statushouders vestigen. Met de woningcorporaties en Vluchtelingenwerk zijn wij in gesprek om deze achterstand in te halen.

2022

7. Volksgezondheid en duurzaamheid

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO2 reductie)

7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar

Jaar 2040
realisatie

In 2020 is duidelijk hoe we onze gemeente aardgas loos gaan maken (warmtevisie en uitvoeringsprogramma). In twee wijken gaan we als 'proeftuin' aan de slag. Deze ervaringen en de regionale ontwikkelingen zoals de 'Wijk van de Toekomst' (Gelders Energieakkoord) gebruiken en volgen we. Bijvoorbeeld voor het opstellen van de warmtevisie en het uitvoeringsplan. In 2040 is Zevenaar van het aardgas af.

Het uitfasen van aardgas is naast een technisch vraagstuk ook een sociaal en financieel vraagstuk dat de nodige inzet vergt.

Stand van zaken

Status

De oorspronkelijke planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is bij de afwegingen omtrent de Kadernota gewijzigd. Het jaar van realisatie blijft 2040 alleen de snelheid van uitvoering is aangepast. Angerlo als Wijk van de Toekomst wordt afgerond. En voor de periode 2019-2020 zijn middelen gereserveerd voor een wijk/dorp die het graag zelf wil organiseren.

2040

In 2018-2019 is de economische haalbaarheid van het doortrekken van het warmtenet vanuit Duiven naar Zevenaar aangetoond. In 2019 wordt het vervolgonderzoek uitgevoerd, een verdiepende verkenning uitgevoerd waarbij de aspecten beschikbare warmte, behoefte onderzoek (vraagkant) en marktverkenning exploitantentraject aan de orde zijn.

Als de uitkomst van dit onderzoek positief is komt er een vervolg, waarin we de fase van voorbereiding warmtenet en de fase van realisatie warmtenet opstarten. Hierover informeren wij u separaat.

KREDIETOVERZICHT

In het kredietoverzicht bij deze voortgangsrapportage presenteren wij alleen de kredieten die afwijken. Dit kan een financiële afwijking zijn, maar ook een afwijking op de tijdsplanning. Tevens presenteren wij de kredieten waarvan wij u voorstellen deze af te sluiten.

Omschrijving status

Let op, deze investering dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk

De investering is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten

Omschrijving	Totaal Begr. uitgaven	Totaal Begr. inkomsten	Uitgaven 2019	Inkomsten 2019	Totaal uitgaven t/m 2019	Totaal inkomsten t/m 2019	Restant uitgaven 30-06-2019	Restant inkomsten 30-06-2019	Status
Snelfietsroute F12 De gemeente Zevenaar legt samen met de gemeenten Duiven en Westervoort de snelfietsroute F12 aan in nauwe samenwerking met de provincie Gelderland. Binnen de drie gemeenten zijn in de afgelopen periode de eerste delen aangelegd van de fietsroute. Binnen onze gemeente is in het afgelopen jaar begonnen met de aanleg van het westelijke deel van de route die loopt via de Roodwilligenstraat, de Huvenersweide, de Reisenakker en de Hunneveldweg richting Doesburgseweg. Het 1e deel van dit westelijke deel is in samenhang met de Platanenlaan in 2017 gerealiseerd. De accountantscontrole in verband met de ontvangen subsidie van de provincie is goed afgerond. Wij stellen voor dit krediet af te sluiten.	875	874	6	769	885	769	10-	106	
Korte ketens in Liemers Landschap De Provincie Gelderland heeft de gemeente Zevenaar een subsidie van € 72.942,- toegekend in het kader van het programma POP3 'Samenwerking voor innovaties op lokaal niveau – korte voorzieningsketens' op basis van het projectplan 'Korte Ketens in Liemers Landschap'. De gemeente Zevenaar treedt hierbij op als penvoerder van een Samenwerkingsverband van 7 partijen. De gemeente Zevenaar financiert als penvoerder het project voor.	73	73	-	-	74	-	-	73	

Project stedelijke herverkaveling In november 2016 is de gemeenteraad geïnformeerd over het proefproject stedelijke herverkaveling. Voor het maken van het businessplan is een krediet van € 40.000 beschikbaar gesteld. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu zal een stimuleringsbijdrage aan de gemeente beschikbaar stellen ter hoogte van € 16.500. Ook de provincie Gelderland heeft € 16.500 beschikbaar gesteld. Het project is in 2018 afgerond met uitzondering van de subsidieafrekening.	40	33	-	-	38	24	3	9	
Reconstructie Keurbeek Rijnwaarden De riolering is vervangen door een gescheiden rioolstelsel en het regenwater is afgekoppeld. Daarnaast zijn de verhardingen vervangen en het openbaar groen gerenoveerd. Het krediet is overschreden. Onder meer grondverbetering, uitbreiding van de rioleringswerkzaamheden en extra kosten veroorzaakt door stagnatie liggen hieraan ten grondslag. De overschrijding van dit krediet wordt gedekt binnen het GRP. De werkzaamheden zijn afgerond. Wij stellen u voor dit krediet af te sluiten	493	493	199	-	609	-	115-	493	
Investering Dorpscentrum De Cirkel/De Duim Binnen de beschikbare gestelde kredieten voor bouw/E&W/projectbegeleiding is geen rekening gehouden met de gestegen bouwrijzen en andere extra kosten zoals het opstellen van aanvullende teken-/constructiewerk vanwege de uitvoering van scenario 1, opstellen van een aanvullende duurzaamheidsberekening en uitvoering hiervan, verhuiskosten, kosten voor tijdelijke locatie instellingen/gebruikers, alsmede het niet kunnen verrekenen van BTW. Een deel van de kosten voor onderhoud is verantwoord op het krediet en moet nog verrekend worden met de 'onderhoudsvoorziening' daarnaast moet een deel van toegezegde subsidie nog worden ontvangen (volgt na verantwoording in het 4e kwartaal 2019). Het resterende tekort wordt ingeschat op € 80.000.	637	34	57	-	771	8	134-	26	
Herinrichting BAT terrein - uitvoering Fase 1 Betreft werkzaamheden aan achterterrein BAT-gebouw inclusief fietsenstalling. Verwachte overschrijding van krediet van ca € 35.000,-	460	-	279	-	329	-	132	-	

Herinrichten Raadhuisplein In 2018 zijn we gestart met de voorbereidingen om te komen tot een ontwerp met kostencalculatie wat we de raad voorleggen. Hier gaat een uitgebreid participatietraject met ondernemers, gebruikers, omwonenden en overige belanghebbenden aan vooraf. We hebben individuele interviews en brede bijeenkomsten georganiseerd waar we ideeën, wensen en eisen hebben opgehaald.	40	-	7	-	7	-	34	-	
--	----	---	---	---	---	---	----	---	--

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de Kadernota 2020-2023 waren verwerkt tot deze voortgangsrapportage.

De wijzigingen tot de 2e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt waren.

Wijzigingen tot de 2e Voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning				
Opstellen integraal huisvestingsplan	50			
Totaal programma	50			
3. Economie				
Alternatieve vestiging metaalbedrijf op 7Poort	-158			
Verwerking amendement Beleidskader vrijtijdseconomie - toeristenbelasting		-76	-81	-85
Totaal programma	-158	-76	-81	-85
6. Sociaal domein				
Huur locatie opvang statushouders	-24			
Totaal programma	-24			
7. Volksgezondheid en milieu				
Beschikbaar stellen krediet uitvoering watertakenplan 2019-2020			106	106
Korte ketens Liemers Landschap (deel 2)	100			
Totaal programma	100		106	106
Totaal baten	-32	-76	26	21
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning				
Krediet entree Hengelder en aanverwante wzh o.b.v. Integrale gebiedsvisie		-7	-6	-6
Opstellen integraal huisvestingsplan	59			
Verantwoorde afronding bouw Hal12		5	5	5
Verzakking van en scheurvorming aan woningen in Zevenaar als gevolg van de droogte in 2018	10			
Totaal programma	69	-2	-1	-1
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Krediet entree Hengelder en aanverwante wzh o.b.v. Integrale gebiedsvisie		18	18	17
Totaal programma		18	18	17
3. Economie				
Alternatieve vestiging metaalbedrijf op 7Poort	82			
Totaal programma	82			
5. Sport, cultuur en recreatie				
Verwerking amendement Beleidskader vrijtijdseconomie Zevenaar 2030		-176	-81	-85
Totaal programma		-176	-81	-85
6. Sociaal domein				
Huur locatie opvang statushouders	-24			

Totaal programma	-24			
7. Volksgezondheid en milieu				
Beschikbaar stellen krediet uitvoering watertakenplan 2019-2020		106		106
Korte ketens Liemers Landschap (deel 2)	100			
Opstellen integraal huisvestingsplan	-9			
Verzakking van en scheurvorming aan woningen in Zevenaar als gevolg van de droogte in 2018	115			
Totaal programma	206	106	106	106
Totaal lasten	333	-160	42	38
Saldo voor bestemming	-365	84	-16	-16
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	125			
Toevoegingen				
Totaal mutaties reserves	125			
Saldo na bestemming	-240	84	-16	-16

Toelichting Wijzigingen tot de 2e Voortgangsrapportage

o. Bestuur en ondersteuning

2. Actualisatie bestaand beleid

Opstellen integraal huisvestingsplan

De raad heeft bij het vaststellen van de kadernota 2018 besloten om de kosten van het opstellen van een integraal huisvestingsplan ten laste van de voorziening gebouwen te brengen. In 2018 zijn deze werkzaamheden nog niet uitgevoerd en heeft de mutatie op de voorziening niet plaatsgevonden. De werkzaamheden vinden in 2019 plaats.

Verantwoorde afronding bouw Hal12

De raad heeft op 04-06-2019 een (geamendeerd) besluit genomen om het krediet t.b.v. de verbouw Hal12 te verhogen, ter afdekking van aanvullende investeringen

3. Nieuw beleid

Krediet entree Hengelder en aanverwante wzh o.b.v. Integrale gebiedsvisie

Op 05-06-2019 heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld t.b.v. de uitvoering van de integrale gebiedsvisie Hengelder. Deze uitvoering houdt in dat de entree van Zevenaar - vanaf de nieuwe aansluiting A12 bij Zevenaar Oost ingrijpend wordt vernieuwd. Hierbij is ook budget beschikbaar gesteld t.b.v. maatwerk, scopewijzigingen die niet voorzien zijn tijdens de uitvoering van de reconstructie Arnhemseweg, Weg Hengelder en de entree Hengelderweg. Dat geldt ook voor de (interne) uren.

Verzakking van en scheurvorming aan woningen in Zevenaar als gevolg van de droogte in 2018

De raad heeft op 3 juli besloten om € 125.000 beschikbaar te stellen voor ondersteuning van de door verzakkingen of scheurvorming van hun huizen getroffen huizenbezitters en voor aanvullend onderzoek. Dit bedrag is via een aanwending uit de algemene reserve beschikbaar gesteld.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

3. Nieuw beleid

Krediet entree Hengelder en aanverwante wzh o.b.v. Integrale gebiedsvisie

Op 05-06-2019 heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld t.b.v. de uitvoering van de integrale gebiedsvisie Hengelder. Deze uitvoering houdt in dat de entree van Zevenaar - vanaf de nieuwe aansluiting A12 bij Zevenaar Oost ingrijpend wordt vernieuwd. Hierbij is ook budget beschikbaar gesteld t.b.v. maatwerk, scopewijzigingen die niet voorzien zijn tijdens de uitvoering van de reconstructie Arnhemseweg, Weg Hengelder en de entree Hengelderweg. Dat geldt ook voor de (interne) uren.

3. Economie

3. Nieuw beleid

Alternatieve vestiging metaalbedrijf op 7Poort

Op 03-07-2019 heeft de raad besloten om een alternatieve locatie aan te wijzen voor de vestiging van een metaalbedrijf op 7Poort. Met deze wijziging is een bedrag van € 390.000,- gemoeid wegens civieltechnische kosten en lagere grondopbrengsten. De coöperatie 7Poort (parkmanagement) is bereid om € 150.000,- bij te dragen. Voor het verschil van € 240.000,- is geen dekking in de grondexploitatie Zevenaar Oost.

Verwerking amendement Beleidskader vrijetijdseconomie - toeristenbelasting

Bij de besluitvorming op 3 juli 2019 heeft uw raad het voorstel voor het 'beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030' geamendeerd. Besloten is om de voorgestelde verhoging van de toeristenbelasting niet te honoreren. Met deze begrotingswijziging wordt uw besluit geëffectueerd. Bij de begroting 2020-2023 wordt dit voorstel opnieuw aan u voorgelegd.

5. Sport, cultuur en recreatie

3. Nieuw beleid

Verwerking amendement Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030

Bij de besluitvorming op 3 juli 2019 heeft uw raad het voorstel voor het 'beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030' geamendeerd. Besloten is om de benodigde middelen niet toe te kennen en deze opnieuw aan de orde te stellen bij de begroting 2020-2023. Met deze begrotingswijziging wordt uw besluit geëffectueerd. Bij de begroting 2020-2023 wordt dit voorstel opnieuw aan u voorgelegd.

6. Sociaal domein

1. Autonome ontwikkelingen

Huur locatie opvang statushouders

De huur voor de locatie 'Bereboot' in Lobith is vervallen. Het pand is niet meer in gebruik (verhuurd) voor de opvang van statushouders. Tegenover dit nadeel staat een voordeel door het vervallen van de huurkosten binnen het budget 'opvang minderheden' voor hetzelfde bedrag.

7. Volksgezondheid en milieu

2. Actualisatie bestaand beleid

Beschikbaar stellen krediet uitvoering watertakenplan 2019-2020

De raad heeft besloten krediet beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het Watertakenplan. 3.500.000 is beschikbaar gesteld voor de verbetering van riolering Angerlo en 2.173.000 voor de vernieuwing riolen, het uitvoeren van klimaatadaptieve maatregelen en projecten in het kader van Liemerse samenwerking. De investeringen zullen plaatsvinden in de periode 2019-2020. De kapitaallasten van deze investeringen worden gedekt uit de voorziening riolering.

Korte ketens Liemers Landschap (deel 2)

Voor het project Korte Ketens in het Liemers Landschap is een vervolgsubsidie toegekend door de Provincie Gelderland aan de gemeenten Zevenaar en de volgende samenwerkingspartners: gemeente Duiven, gemeente Montferland, gemeente Westervoort, Tomenen pluimveehouderij, LTO Noord afdeling De Liemers/Montferland en de stichting Bevordering Streekproducten de Liemers (Liemers Trots). De totale kosten (€ 99.950) van het vervolgproject worden gedekt uit een subsidie van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling en een subsidie van de Provincie Gelderland. Middels deze begrotingswijziging wordt de subsidietoekenning en besteding administratief vastgelegd.

Opstellen integraal huisvestingsplan

De raad heeft bij het vaststellen van de kadernota 2018 besloten om de kosten van het opstellen van een integraal huisvestingsplan ten laste van de voorziening gebouwen te brengen. In 2018 zijn deze werkzaamheden nog niet uitgevoerd en heeft de mutatie op de voorziening niet plaatsgevonden. De werkzaamheden vinden in 2019 plaats.

3. Nieuw beleid

Verzakking van en scheurvorming aan woningen in Zevenaar als gevolg van de droogte in 2018

De raad heeft op 3 juli besloten om € 125.000 beschikbaar te stellen voor ondersteuning van de door verzakkingen of scheurvorming van hun huizen getroffen huizenbezitters en voor aanvullend onderzoek. Dit bedrag is via een aanwending uit de algemene reserve beschikbaar gesteld.

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Subsidie opwaarderen openbaarvervoervoorzieningen	102	0	0	0
Totaal programma	102	0	0	0
3. Economie				
Budget centrummanagement 2019	105	0	0	0
Totaal programma	105	0	0	0
Totaal baten	207	0	0	0
Lasten				
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Subsidie opwaarderen openbaarvervoervoorzieningen	102			
Totaal programma	102			
3. Economie				
Budget centrummanagement 2019	105			
Totaal programma	105			
Totaal lasten	207			
Saldo na bestemming				

OVERZICHT MUTATIES PROGRAMMA 6 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

Op 5 juni 2019 heeft u de 1e Voortgangsrappportage 2019 in uw raad behandeld. U heeft toen besloten om de mutaties uit programma 6 (Sociaal Domein) met betrekking tot de jaarschijf 2019 niet goed te keuren. Deze mutaties hebben wij nu opnieuw ingebracht in de 2e voortgangsrappportage 2019.

Voor alle duidelijkheid zijn de voorstellen in één totaaloverzicht voor u in beeld gebracht.

Mutaties 1e Voortgangsrappportage 2019 Programma 6	2019
1. Autonome ontwikkelingen	-6.919
Aanpassing eigen bijdragen Wmo	-645
Aanpassing tarieven Hulp bij het Huishouden	-175
Aanzuigende werking als gevolg van abonnementstarief	-125
Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN	-564
Bijdrage MGR - module Werkgeverschap SW (WgSW)	-72
Bijzondere bijstand	12
Indexering prijsontwikkeling Hulp bij het Huishouden 2019	-110
Inkomensvoorzieningen	-1.133
Kinderopvang	-23
Participatiebudget-reïntegratie	1

Structurele stijging kosten jeugdzorg	-3.535
Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding	-550
2. Actualisatie bestaand beleid	-224
Uitbreiding formatie afdeling MD	-224
Totaal mutaties programma 6 uit de 1e voortgangsrapportage	-7.143

Toelichting bij de financiële mutaties

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing eigen bijdragen Wmo

Het Centraal Administratiekantoor (CAK) berekent en incasseert de eigen bijdragen die zorgcliënten moeten betalen. Zij keert deze - in verband met de privacy-bepalingen - zonder verdere toelichting aan de gemeenten uit. In de afgelopen jaren zijn deze bedragen achtergebleven bij de hiervoor in de begroting opgenomen ramingen. Daarom corrigeren wij de raming.

Ook heeft het kabinet besloten tot invoering van het abonnementstarief Wmo. Dit betekent dat de inkomensafhankelijke eigen-bijdragesystematiek Wmo vanaf 1 januari 2019 is vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van één of meerdere Wmo-voorzieningen. Om de hierdoor optredende verlaging van gemeentelijke inkomsten te compenseren, is vanuit het regeerakkoord een bedrag aan het gemeentefonds toegevoegd. Deze compensatie is in onze gemeentebegroting opgenomen als onderdeel van de Algemene uitkering. In de meerjarenbegroting 2019 - 2022 hebben wij echter geen rekening gehouden met de daling van te ontvangen eigen bijdragen. Dit heeft tot gevolg dat we dit nog in de raming moeten verwerken.

Aanpassing tarieven Hulp bij het Huishouden

Voor het personeel werkzaam in de thuiszorg als Hulp bij het Huishouden is er een nieuwe CAO van kracht. De tarieven die de gemeente voor deze zorg moet betalen komen hierdoor hoger uit. Ook stijgen de tarieven voor de producten voor Hulp bij Huishouden als gevolg van de uniformering van tarieven binnen de regio. Dit alles leidt tot een stijging van de jaarlijkse lasten bij Hulp bij Huishouden met € 175.000 ten opzichte van de raming in onze meerjarenbegroting 2019-2022.

Aanzuigende werking als gevolg van abonnementstarief

Wij verwachten dat door de invoering van het abonnementstarief meer mensen een beroep doen op gemeentelijke Wmo-voorzieningen. Op dit moment hebben wij geen inzicht in de mate waarop dit zal gebeuren. In het eerste halfjaar van 2019 gaan we monitoren of er sprake is van een aanzuigende werking. Op basis van een financiële inschatting van de aanzuigende werking door de VNG berekenen we het negatieve effect voor onze gemeente op € 125.000.

Bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN

De kosten met betrekking tot vervoersvoorzieningen in het kader van de Wmo en de jeugdzorg vallen in de jaarrekening 2018 € 490.000 hoger uit dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Inmiddels hebben wij begin 2019 de aangepaste begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 -2023 ontvangen van de BVO DRAN. In deze stukken loopt het begrote tekort op van € 490.000 naar € 564.000 in 2019 en € 587.000 in 2020.

In dit kader verwijzen wij ook naar het leerlingenvervoer, dat ook door deze gemeenschappelijke regeling wordt verzorgd (zie programma 4).

Bijdrage MGR - module Werkgeverschap SW (WgSW)

De bijdrage voor 2019 aan de MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling) voor de module 'Werkgeverschap-SW' is aangepast aan de bedragen zoals opgenomen in de concept gewijzigde begroting 2019 en concept meerjarenprogrammabegroting 2020-2023 van de GR. Hierbij is rekening gehouden met de het werkelijk aantal AJ's (arbeidsjaren) per 31 oktober waarop het aandeel (deelnamepercentage) per deelnemende gemeente is vastgesteld. De begroting 2019-2022 is gebaseerd op de telling per 31-10-2017. Op basis van de werkelijke aantallen per 31-10-2018 neemt het aandeel van Zevenaar toe van 8,88% naar 9,00%.

Bijzondere bijstand

In de meicirculaire 2018 is de verdeling, van de in de algemene uitkering opgenomen bijdrage voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen, geactualiseerd o.b.v. de door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met kans op armoede. In de raming (uitgaven voor bijzondere bijstand) is rekening gehouden met lagere bijdrage.

Indexering prijsontwikkeling Hulp bij het Huishouden 2019

Bij het opstellen van de Kadernota 2018-2022 hebben wij op basis van de toen beschikbare gegevens, waaronder met name de werkelijke zorguitgaven in 2017 een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten voor het jaar 2019. In de Kadernota 2019-2022 hebben wij geen post opgenomen voor prijsontwikkeling 2019. Voor de Wmo huishoudelijke hulp krijgen we echter in 2019 te maken met een stijging van de kosten door prijsontwikkeling. Dit zorgt voor een stijging van € 110.000.

Inkomensvoorzieningen

Er is een tekort van € 1.133.000 op de BUIG-uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten (specifieke uitkering).

De redenen hiervan zijn:

- De MARAP-cijfers over 2019 van de RSD geven hiertoe aanleiding. De uitgaven zijn voor Zevenaar voor 2019 geprognoseerd op een bedrag van € 12.002.000. De stijging wordt veroorzaakt door: een toename van het aantal mensen met een bijstandsuitkering over de maanden januari en februari 2019 en het deels niet realiseren van de verwachte schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD'.
- De specifieke uitkering (BUIG-budget) voor de gemeente Zevenaar is voor een bedrag van € 774.000 naar beneden bijgesteld. Dit is een negatief gevolg van het nieuwe verdeelmodel. Door de herindeling valt Zevenaar volledig onder de verdeelmaatstaven van het objectieve model.

Kinderopvang

Het rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld (in de septembercirculaire 2018) voor uitbreiding van taken voor toezicht en handhaving kinderopvang.

Participatiebudget-reïntegratie

De bedragen van de Integratie-uitkering Sociaal Domein voor het onderdeel 'Participatie' zijn m.i.v. 2019 verlaagd. Deze mutatie is, als autonome ontwikkeling, opgenomen in de septembercirculaire 2018 en structureel verwerkt in de 1e voortgangsrapportage 2019.

Structurele stijging kosten jeugdzorg

De uitgaven voor de jeugdzorg zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 1.633.000 gestegen. Wij verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 16% ten opzichte van het voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 1.902.000.

Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding

De uitgaven voor de Wmo begeleiding zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 260.000 gestegen. We verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 7% ten opzichte van voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2019 uitkomt op € 290.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Uitbreiding formatie afdeling MD

De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening verricht werk voor de kwetsbare inwoners van onze gemeente. Gebleken is dat extra middelen voor de uitvoering van noodzakelijke werkzaamheden nodig zijn. Het gaat hierbij om 3 fte extra inzet bij de consulenten Wmo en jeugdzorg in de gebiedsteams, voorlopig gedurende een periode van 8 maanden. Verder willen we gebruik maken van experts voor consultatie en advies om de integraliteit en uniformiteit, naast de individuele kennis, te vergroten.